

ايسٲ ء قصه

(AESOP'S FABLES)

(يوناني ء چي انگريزي ء رجانك : وي ايس ورنن جونز)

علي گوهر

بلوچي اكيڊمي
عدالت روڊ ڪوئٽه

www.balochiacademy.org

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بید ۽ اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چھاپ کت نہ کنت۔

ایسپ ۽ قصہ

(AESOP'S FABLES)

علی گوہر

2024

ISBN # 978-969-680-198-6

نہاد: =/200 کلدار

بلوچی اکیڈمی ۽ اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی ۽ چھاپ کنائنٹنگ ۽ شنگ کنگ۔

نامدات

جنگل ۽ نزور ترين رستر ملار و باه ۽

نام ۽

که آوتی چالاکی ۽ شیواری ۽ جنگل ۽ بادشاه مزار ۽ راهم خاک چئینیت

لڑ

- 1 ..... ایسپ
- 3 ..... ماہیگ گر
- 4 ..... شپانک
- 5 ..... سانڈ
- 6 ..... کاش ء شیشم
- 7 ..... حدائی بت
- 8 ..... استال زانت
- 9 ..... گرک ء ساہگ
- 10 ..... کلی
- 11 ..... اپس سوار
- 12 ..... گرک ء شیر
- 13 ..... دربان
- 14 ..... شیطانیں گونڈو

- 15 ..... طیب
- 16 ..... پِشی نہیں طیب
- 17 ..... شِگان
- 18 ..... ماد گیں ہوک
- 19 ..... سُرنہای
- 20 ..... شپ چر
- 21 ..... ٹلو
- 22 ..... کاش
- 23 ..... رونہاء کنگ
- 24 ..... دیم پوش
- 25 ..... سیٹار
- 26 ..... جنگ ۽ ایمنی
- 27 ..... پگل ۽ کانیکر
- 28 ..... طاؤنز
- 29 ..... تیر ۽ دستگ
- 30 ..... مال واہند
- 31 ..... اینڈروکلس
- 33 ..... تڑ پیش انگور
- 34 ..... نپ

- 35 ..... لاپ
- 36 ..... زمستان
- 37 ..... لگام
- 38 ..... شکر
- 39 ..... حزانہ
- 40 ..... جنگ جاہ
- 41 ..... تڑپن ۽ تہیار
- 42 ..... شیر کنی
- 43 ..... شیری پہنچ
- 44 ..... میشی پوست
- 45 ..... گودر
- 46 ..... سیاہیں مور
- 47 ..... ہمت ۽ مرداں
- 48 ..... روچیں جن
- 49 ..... قربان
- 50 ..... لاگ ۽ کانگر
- 51 ..... دزومات
- 52 ..... قول ۽ زبان
- 53 ..... مو کوئی بند

54	.....	ناشگر
55	.....	شد
56	.....	بیسہ
57	.....	شکاری
58	.....	سُرنہ
59	.....	تاوان
60	.....	سنگِ بٹ
61	.....	بِیناک
62	.....	تُرس
63	.....	بہت
64	.....	ملاءِ قُربانی
65	.....	پرواہ
66	.....	بدوفائی
67	.....	دین
68	.....	گُرکِ میار
69	.....	نیش
70	.....	چنال
71	.....	بے زانتی
72	.....	صوت

73	بادشاہی
74	مہمانی
75	ہوربتکو
76	کانگی
77	ہنپ
78	ٹپکت ۽ ساہگ
79	ناٹنگر
80	بیرگیری
81	نامہ
82	شادو ۽ فیصلہ
83	کانٹ
84	کوہنیں پچاروک
85	دار ۽ حُدا
86	نازیں جِنک
87	ہمشام
88	مرگ ۽ کل
89	لٹ شاپ
90	کڑا تکو کیں گراگ
91	توار

- 92 ..... کارءِ چہ کن پکا
- 93 ..... شام
- 94 ..... شاہوکاری
- 95 ..... بارِ یگ
- 96 ..... سپی، سنکین
- 97 ..... بمبہیں بانگ
- 98 ..... مارء وار تگئیں
- 99 ..... گلہء ستاہ
- 100 ..... چراغ
- 101 ..... کہبور
- 102 ..... ہوشء ماش
- 103 ..... شادو بادشاہ
- 104 ..... شیرانی گڑو
- 105 ..... سنگت
- 107 ..... بدیں بہت
- 108 ..... بے لٹکئیں روباہ
- 109 ..... لاگء مجگ
- 110 ..... ہم پٹی
- 111 ..... گڈی وصیت

- 112 ..... کمان ۽ تیر
- 113 ..... بانج بر
- 114 ..... بہیل
- 115 ..... سہر ۽ ہنیک
- 116 ..... باور
- 117 ..... گوات ۽ روج
- 118 ..... ۛہ کن وتی دل نیگ ۽
- 119 ..... کو ہنیں دز چک
- 120 ..... مات ۽ چک
- 121 ..... ٹکر شاہ
- 122 ..... لاگ ۽ بار
- 123 ..... سحلم
- 124 ..... ملکموت
- 126 ..... کاه دان
- 127 ..... ولی دوزواہ
- 128 ..... بُرز ۽ بلند
- 129 ..... بگادیس شیر
- 130 ..... بٹاکی نیں مم
- 131 ..... برسی پش

- 133 ..... ہمشام
- 134 ..... وَتِ گَلاہ
- 135 ..... ماہءِ مات
- 136 ..... سَریءِ دِیَمی
- 137 ..... دو جَنی
- 138 ..... ودار
- 139 ..... تَمکِ اِنْتِ تَرا!
- 140 ..... جو زءِ دَر چَک
- 141 ..... چَمِ دِرا تَمک
- 142 ..... مہر
- 143 ..... کینگ
- 144 ..... حَرامِ زاداگ
- 145 ..... کَمِ دِزرس
- 146 ..... شَترءِ مُردار
- 147 ..... نامِ اَگروک
- 148 ..... پت
- 149 ..... سَہرءِ نَک
- 150 ..... کَکِ اَکائِنگر
- 151 ..... گزائیں بار

- 152 ..... نیکی بد حرام
- 153 ..... پنگلانی بادشاہ
- 155 ..... دوزواہ
- 156 ..... گر کی گلڑ
- 157 ..... نامر ادیں کا نگی
- 158 ..... پیریں کا نیگر
- 159 ..... لاگ ء ساہگ
- 160 ..... چلڑ
- 161 ..... چارٹال ریش
- 162 ..... عقل ء شپاد
- 163 ..... ہر مرگ بال ءوت
- 164 ..... منڈی چم
- 165 ..... استل
- 166 ..... سوج
- 167 ..... گزا
- 168 ..... ریٹ
- 169 ..... تہم
- 170 ..... کپیس ء گوشت
- 171 ..... مز

172	.....	کارِ یگیں ٹپ
173	.....	گُبارِ باغیان
174	.....	شیری پوست
175	.....	دزبندی
176	.....	ٹن
177	.....	پیشِ کانزگ
178	.....	پیریں تانزی
179	.....	راستیں دانک
180	.....	بانگ
181	.....	طلاہءِ تپیر
183	.....	دو مسافر
185	.....	بد زردیں پٹی
187	.....	سگِ دمنان
188	.....	شیواریں میش
189	.....	سپاہیگِ اپس
190	.....	نازانت
191	.....	لاگِ ہوش
192	.....	سوب
193	.....	کم ذات

- 195 ..... بد بہتیں کپیس
- 196 ..... نُقص
- 197 ..... ٹِکت
- 198 ..... بی بی ءِ مُولد
- 199 ..... بٹا کی نیں سیلانی
- 200 ..... مِرت
- 201 ..... کپیس ءِ لوگ
- 202 ..... گز انیں بار
- 203 ..... شِرنز
- 204 ..... و ہد ءِ موہ
- 205 ..... گورگ ءِ مات
- 206 ..... رنگ رَج
- 207 ..... شراب ءِ کُونزگ
- 208 ..... لاگ ءِ سَرگ
- 209 ..... تِبَایگ
- 210 ..... تُر پِشیں دوگ
- 211 ..... وتی عیب ءِ کوریں چمّ
- 212 ..... رِ سیتگیں دہل
- 214 ..... بَک

- 215 ..... بد بہتی
- 216 ..... زند
- 217 ..... تو پہ چیا
- 218 ..... صوت
- 220 ..... بے سرء سردار
- 221 ..... لاگ ء چُکٹ
- 222 ..... داشتگیں گرک
- 223 ..... گارنگ حاکاں
- 224 ..... باہوٹی
- 225 ..... شہر
- 226 ..... قیمت
- 227 ..... بوء سوج
- 228 ..... نمر پل
- 229 ..... مان زمان
- 230 ..... بے سوب
- 231 ..... جنگی آپس
- 232 ..... سیاہ ء گار
- 234 ..... نادانی
- 235 ..... پوتار

- 236 ..... واہند
- 237 ..... نیکی
- 238 ..... کانپول
- 240 ..... گراک
- 241 ..... باگیانءِ چُک
- 242 ..... پیری
- 243 ..... ہنجءِ صوت
- 244 ..... پیریں گرانڈ
- 245 ..... مارءِ وارنگلیں
- 246 ..... نا انصافیں حُدا
- 247 ..... رُوباہ پہ شکار
- 248 ..... ٹگئیں طیب
- 249 ..... سیہہریں ساحر
- 250 ..... تیاب
- 251 ..... کُتری چوٹک
- 252 ..... مسافر
- 253 ..... ہیرا کلیرءِ پلوٹس
- 254 ..... روباہءِ پُلتنگ
- 255 ..... تاجگیں ارس

- 256 ..... رستر
- 257 ..... پیشی تزانگ
- 258 ..... چرپ ء چانگال
- 259 ..... کم کجال
- 260 ..... زور ء نزور
- 261 ..... نینم
- 262 ..... بدیں نیت
- 263 ..... گاریں برد
- 264 ..... روباه ء میر
- 265 ..... سوہان
- 266 ..... گرک ء اپس
- 267 ..... غلام
- 268 ..... دیما دس

ایسپ (AESOP) کہ گریک زبان آئی آئی نام ء توار ”EE-SOP“ انت، چه
حضرتیں عیسیٰ ء 620-550 سال ء پیش ودی بوتگ۔

آدوت ء گنگد امانی نامداریں قصہ گو شے۔ اے قصہاں اخلاقی سبق مان، کہ
روچ ء مروچ ایشاناں اسکولاں وانینگ ء کالجانی ”آڈیٹوریمیاں“، ”اسٹیج“ کنگ بیت۔
جہان ء نامی میں فلمساز کمپنیاں ایشانی کارٹون ء ”ابنی میڈ موویز“ جوڑ کنگ انت، کہ سک
نامداراں۔ ایسب ء ہلک ء، سنکین ء بابت ء تنیکہ چھشیں، مہکمیں گپ ء دلیل نیست، کہ آ
دنیا ء کجام ہلک ء، سنکین ء نندو کے۔ تھریس، پائیر جیا، ایتھوپیا، ساموس، ساردس ء ایتھنز
اے مرد ء راوتی حاک ء بیچ لیک انت ء وتی پھر ء شان ء برز کننت۔ بلے بیسہ کنگ ء مئے
کرا یک شاہدی ءے است کہ آساموس ء جہمندے بوتگ ء بادشاہیں لیڈ من ء آئی ء راچہ
وتی ہلک ء تلاریں کوہاں مانبرستیک ء کشتنگ۔

بلے ڈلفی (ساموس) ء مردماں وتی ہے گناہ ء چیر دینگ ء آئی ء راوت گرین ء
کپتگیں ہتہامے بستگ، کہ آلیڈ من ء بن کڑا سگے ء ہمیشا کشتنگ، کہ آئی ء بادشاہ ء نگرہ ء
تاس ء دزبتگ۔ بلے ہیر وڈوٹس کہ اے بابت ء جہان ء یک Authority ایت، بیچ نہ
گو شیت۔

اے تچک ء راستیں گپے، کہ آچہ لیڈ من ء دربار ء وتی آجونی ء گپت، بلے آ
وتی بابت ء جتگیں بہتہام ء راکسی دیمانہ درانگازیت۔

1۔ اے نبشاک Encyclopaedia of Britannica ء زورگ بوتگ۔

جہان ء بازیں عالم ء زانکارانی گوشگ انت، کہ ایسپ نامیں کارست اے جہان ء نہ بوتگ، اے بس انچین ء ونگڑیں لیکہ ات، بلے لائی سیپ پس (Lysippus) ء ایسپ ء جوڑ کتگیں سنگ ء بت، کہ آئی ء بے مٹیں کارے، اے گپ ء راردکت۔ ارستو پیز ء گوشگیں ” ایسپ ء قصہ نبشتہ نہ کتگ بلکیں دپ زبانی گوشگ انت۔ “ ایسپ بلاہیں دیم گوش ء جوڑ جو ابیں مردے بوتگ، آئی ء زانت ء جوڑ جو ابی آئی ء مستریں دژمن ات۔ بازند ء آپرے جوڑ جو ابیاں بندی جاہانی باہوٹ بوت۔

لیڈمن کہ آئی ء رابندی جوڑ کنت، گڑا آ وتی جوڑ جو ابی ء زانکارانی ء سو ب ء آ جو کنگ بیت۔ آرشینک ایسپ ء مرگ ء سو ب آئی ء جوڑ جو ابی گوشیت، چیا کہ آبلانیں دیم گوش ء کس ء رمان نہ آروکیں ماں میا تکے بوتگ۔

ڈلفی ء جہمند و ہدے آئی ء رانگرہ ء تاس ء دژگ ء بہتام ء، زہیں تلارانی سرا دؤر دینگ ء برگ ء بنت، گڑا آ پیش گوشی کنان ء درائینیت ” شٹا منار او ناحقی کشتگا ئے، بلے منی اے ناحقیں مرگ پہ شٹا بلاہیں بد بہتی ئے بیت۔ “ کہ حداء ربالو ء آئی ء گپ ء راکپ کت ء ڈلفی ء جہمند نادر اہی ء ہو پانی آماج بوتنت، جنگ ء جدلانی دیناں سیہ سیڈ بوت ء مروت انت۔

ایسپ ء بابت ء چش ہم گوشنت، کہ آساموس بادشاہ ء آمید گس ء ناشریں مردمانی صفائی ء وکیل بوتگ ء دگہ لہتیں مردم چش درائینیت ” کہ آیونانی بادشاہانی شتور ء سلاہ دیوک ء چاچانی بوجوک بوتگ۔ “

شپانک

شپانکے ءیک روچے وتی رگ واڑے برگ ءیکجاگہ کنگ ات، کہ چمے پساں یک
 بُزے واڑے رَوگ ءمز نیں ستر سترے جنگ ءات۔ آبرے اے دیم ءبرے آدم ءمچک
 ءات۔

شپانک ءاے داں دیراں ”چے، چے“ ءشینز اران گت، بلے بُزے ایشاناں ہیج
 کمار نہ گت ءآئی ءنیمگ ءنہ چارات، شپانک ءصبرے سراثت، ءشنت کش اتے بُزے را
 سنگے، کہ چر ایشی ءآئی ءکانٹے پُرشنت۔
 تُرس ءشپانک ءآنجک سست، گُڑا بُزے دست ءدز بندی ءگت، کہ وتی واجہ ء
 ہے حال ءمہ دے، مناکٹ ءبارت۔

بُزے پستہ دات، ”تو ءشپانک، بلاہیں احمقے ءے، ءپہ منی دپ ءدارگ ءہم اے
 گپ ہیج پیم چیر نہ بیت، چیا کہ پُرشنتگیں کانٹ البوشی کنان ءجہان ءبوء وت گبینگ ء
 انت۔“

”آپ ءدڑے ممبگ چیر نہ بیت“

سانڈ

یک سانڈے زور واڑے ۽ کسانیں سہیلے ۽ گٹ بونگ ۽ پتر گے پچار ۽ آت، کہ
ہود ۽ مادگ ۽ پتر آپ بندوک اتنت۔

گڑا یک گوسکلے سانڈ ۽ کرا اتک ۽ درائنتے ”تو کئے پشت تر نہ بے، کہ من ترا
اے سہیلے پتر گ ۽ در ستیں وڑ ۽ پیاں بے گوشاں گوں“؟

سانڈ ۽ چک چکرینت ۽ پر آئی ۽ بیشکران ۽ گوشت ”من اے وڑ ۽

پیم ہما و ہد ۽ زاننگ آنت، کہ تو پیدا ک ہم نہ بونگ ۽۔“

”کاکھے بے ورا کھے بے رو“

کاشِءِ شیشم

شیشمیں دڑ چکے کورے ءِ کش ءِ رُستگ اَت، کہ بلا ہیں ہیر پے ءِ آ بُن ءِ گوتک
ءِ کور ءِ آدیم کاشانی نیام ءِ مان بُرات۔

شیشم ءِ کور ءِ لب ءِ رُستگیں کاشاں دَر اَینت ”شماچوں نَزور ءِ بارگ بارگ اَت،
بلے اے بلا ہیں طوفان ءِ گوزگ ءِ پد ہم ہما یم شُمے سرکت اَت، بلے من گوں وتی چُشیں
بلا ہیں زور اَمندی ءِ چہ اَید ہم چہ ہنڈالاں گوجگ ءِ کور ءِ آدیم مان بُرگ بُوتاں، رازچی
اَت؟“

کاشاں شیشم ءِ راجوش پَس دات ”تو مزن مرّے ءِ طوفاناں مڑے، بلے ماؤ
کسانیں کوش ءِ بہ بیت یا طوفانے وتی سراں جہل کنیں۔

پہیشا اگاں طوفان ءِ ہیر وپ بیا اَت ہم، مارا تاوان دات کُت نہ کنناں، چیا کہ ما
چو ہما شنگریں گزّے نیں کہ ہمک طوفان ءِ وتی سرا جہلیں۔“

”ماہا کور ءِ شنگریں گزّیں، کہ ہمک طوفان ءِ سرا جہلیں“

حُدائی بُت

یک مردے ءوتی لاگ ءحُدائی بُتے بڈ ءداتگ ات ءآئی ءرابازار ءمندرے ء
برگ ءآت۔ آکہ انچوبازار ءسر بُوت، گڑاراه ءروکیں مردماں وتی سر حُدائی بُت ءشرپ
ءجہل کُت۔

بلے لاگ ہے فہمگ ءآت کہ مردم پر آئی ءچُش کنگ ءانت، گڑا آئی ءوتی
بگلاناں گوات دات۔

گڈی ءآئی ءوتی سر پہ ماں میا تکی کش ات، یہ زان ہے گمانے کُت، کہ آ
مردماں سک دوست بُونگ ءانت۔ گڑا آئی ءوتی بڈا بار ءپر کنگ ءکُوکار ءہلبوش کُت۔
پدا آدارگے گیگان نہ بُوت۔ آئی ءواہند ءدیسٹ کہ آئوں کوں سٹی ”جنگ ءانت، گڑا
لاگ ءراوتی دست ءدرا جیں لٹ ءمانبدان ءدرا مینت ئے ”کنوک ءشودائیں چپورت،
تئی حیال ءزاناں مردم ترا شُترده (سُجدہ) کنگ ءانت، یہ زان گواہ ءمُریداں کدی لاگے
شُترده کنگ بُونگ؟“

”چوں وتی مہلباں گدز مبومہ کن، کہ تئی لال تاکاں گوات برانت“

استال زانت

است ات یک استال زانتے، کہ آئی ء کارشپاں دراء استالاں بہ چار ء فکر بہ جن۔
 یک شپے ہے پیم چہ بازار ء ڈن تران ات، چمے آزمان ء اتنت، بیج مُد ء نہ ات
 کہ آکجار وگ ء انت، پمیشا کور چاتے ء کپت۔
 آکور چات ء شتال ات ء نارگ ء ات، کہ ہے دمان ء یکے چمے کتک ء گوزگ
 ء ات، آچات ء سُنٹک ء اتک ء چاریتے کہ باریں قصہ ء جندرچی انت۔
 گڑا ہے رگوزی ء گور آ استال زانت ء درّائنت ”تئی دوا ہمیش انت، چیا کہ تئی
 دل ء دین دائم گوں استالاں انت ء تونہ زانے کہ منی پاد کجا کپگ ء انت۔“

”چم کہ سرے توک ء بنت، منزل چات بیت“

گُرک ۽ ساہگ

روز روڊ ۽ ڪي گُرڪ پيٽ ۽ پڙاڻا تر ۽ گرد ۽ آت، ڪه اے وهڊ ۽ ساہگ سڪ
 مزن بنت، گُر آئي ۽ وتي بلاهين ساہگ ڪه ديست چر ايشي ۽ سڪ اثر مند بُو ت ۽ گون وت
 گوشتے ”من سہي نہاں، من و سڪين بلاهے بُو تگاں، من گون وتي اے بلاهين جون ۽ گلڙ ۽
 شير ۽ ہم تُر سيناں، پر چه من وتارا رسترا ني بادشاہ مه ليڪاں۔“ ہے گپ ۽ نُون آ ”بُراں
 گُر انڊو“ بُو ت۔ ڪشڪ ۽ کس ۽ مان نياران ۽ ترا نيولي ڪنان ۽ رَوگ ۽ آت، ڪه ناگت ۽
 پر آئي ۽ شيرے ۽ دُو رُگت ۽ چڪبور دنيان ۽ پلڪ ۽ ات۔ گُر ا گُرڪ ۽ گُر پوان ۽
 گوشت ”افسوز! اگاں من راستي ۽ رابه فہمتين، مرچي اے رنگ ۽ گار ۽ گسار نہ
 بُو تگيتاں۔“

”ساہگ ۽ مزني ۽ کس مزن نہ بيت“

کُلی

گر ماگی شپےء، دہقان کارےء و تارا شہار داتنگ ات ء تو امیں شپ ء کُلی ء صوت
گوش داشتاں، کہ چر ایشی ء آ باز گل بُوت۔

اندگہ شپ ء دہقان کار ء د امے چیر کُت ء کُلی ء گپت ء ڈب ء کنان ء گور آئی
گوشت۔ ”من ترا گپتگ، نون تو د ائم پہ من شیز ارے۔“

کُلی ء پپہ دات ”ما کُلی ڈباں بہ نہ شیز ار اں ء نا کہ صوت الہاناں۔“
دہقان کار ء پپہ دات ”گُرا ترا وراں، چیا کہ کُلی ء پتگلیں گوشت سک تا مدار
بیت۔“

کُلی ء جواب پر گردینت ”منار ایلہ کن، من ترا سے انچیں چیز گوشاں کہ پہ ترا
منی کسانکیں جان ء چہ بازار زشت دار ترنت۔“

گو مے گپ ء دہقان کار ء کُلی یلہ دات، کہ آئی ء شپیر گ ء بال کُت ء در چکی
شاہے ء ندان ء چُش گوشت ”اولی چیز، بہ بندگیے زب ان ء وعدہ ء باور مہ کن، دومی چیز
، ہر چیز ترا گون ء است، ہائی ء بہ زور ء بہ نند، سیمی چیز، غم کانت، بلے پر ایشاں وتی چند ء
مہ گُش ء گار مہ کن۔“ پدا صوت جنوکیں کُلی ء بال کُت ء شت۔

”بندگی د ائم بے باور بنت“

اپس سوار

یک بچکے ءِ وقی من ءِ وتارا اپس ءِ بلا ہیں سوارے لیک ات۔ ایسے، کہ تنیکہ
 شر در آرگ نہ بو تگ ات، سک سٹزند ءِ نہ وش ات۔ بچک انچو کہ اپس ءِ زین ءِ سر انشت،
 کہ گویشی ءِ آچار دست ءِ چست بو ت۔ نون آ انچور وگ ءِ ات کہ دارگ ءِ گیگاں نہ ات،
 یہ زان نیست ات چشیں مردم، کہ آئی ءِ داشت ہم بہ کنت۔ آئی ءِ سنگتے کہ ساری ءِ چہ
 وتی ہے ماں میا تمکیاں ایسے ءِ سر ءِ مگائی ءِ وراں کپتگ ات بچکے توار کت ءِ گوشت ”تو چو
 ایشاپ ایشاپ ءِ کجار وگائے؟“
 بچک ءِ آئی ءِ جُست ءِ پسہ ءِ اپس ءِ نیمگ ءِ لنگ ءِ ٹال کنان ءِ گوشت ”من ہیج
 نہ زاناں، ایشی ءِ جُست کن۔“

”ماں میا تمکیانی دوا ہمیش انت“

گُرک ۽ شير

گُرک ۽ مِشي تندے ۽ يک گورگے چامپان ۽ بڙ ۽ ليٽينٽ، که دست ۽ وار کنان
۽ وِرَآنے۔

بلے ناگت ۽ گُرک، شيرے ۽ مانترات ۽ آئی ۽ چاپٽنگليس گورگ ۽ پچ گران ۽ رَه
گپت۔

گُرک ۽ دست شير ۽ مان نہ شُت۔ بلے شير که قدے راه ۽ شتنگ ات، گُر اتوار
جت ۽ گوشته ”منی چاپٽنگليس چیز ۽ راجُش برگ بلاہیں ناحقی ۽، که توگول من کنگ ۽
اتے۔“ پرے گپ ۽ شير ۽ ٹهک ديان پہ کُوکار پسه دات ”اے گپ ۽ ہچ شتک ۽ پکے
نیست، که اے بس تنیگ انت! بلے سنگتے ۽ سنگتی دادے بلکیں؟“

”زور آور ۽ دست مان نہ روت“

دربان

کُچک ۽ گروس، سکین بلاہیں دوست اتنت۔ گڑا ہواری ۽ سفرے ۽ دراتک
انت۔

شپ کہ ایردیان بُوت، گروس ۽ دزچک ۽ شاہے ۽ دزنگ گیت ۽ وپت، کُچک ۽ وتارا
کوا پگیس دزچکی بُنڈے ۽ نزا ڈرت۔

بامسار ۽ گروس ۽ بانگ بانگ گت۔ روباہے ۽ ہے بانگ ایشکت انت، گڑادل ۽
ہے واہگے داشت، کہ ایشی ۽ وتی ارز بند (نہری) کنان۔ آ (روباہ) ہے دزچک ۽ بُن ۽
اتک ۽ گروسے دست ۽ دز بندی گت ۽ دزائنت، ”جہل ۽ بیا، چیا کہ تو منارا سکت باز
دوست بے“ وهدے کہ گروس بُن ۽ ایراتک، گور آئی ۽ شرچہ جواروک بُوت، کہ روباہ ۽ پدا
آئی ۽ توصیف کنان ۽ دزائنت ”منائی توار سکت دوست بیت، اے ڈولد ارتریس تواراں
چہ کیے۔“

گروس ۽ پتہ دات ”گڑا تو منی دربان ۽ واب ۽ پاد نہ کنے، کہ ہے دزچک ۽
کوک ۽ واب انت؟“

گڑا آئی ۽ (گروس) دزچک ۽ بُنڈ جت، کہ گویشی ۽ کُچک ۽ ہما دمان ۽ دز بہہ
کنان ۽ روباہ گیت ۽ چہمہ چیل گت۔

”من نہ گیت دزے، دزے منا گیت“

شیطانیں گونڈو

لہتیں شیطانیں چوریک یک تکشے لب و گوازی امتنت، کہ آہاں آپ ۽ تگلی ۽
 لہتیں پگل اوژناگ ۽ دیست۔ پدا ایشاں (چوریاں) وتی دل وشی ۽ پگلاناں سنگے جنگ
 بندا تگت، کہ چرایشی ۽ بازینے مُرت۔

گڈی ۽ چمپا پگلاں یلے ۽ وتی سر آپ ۽ کش ات ۽ گوشت ”من شمارا دز بندی
 کناں، چومہ کن ۽، اے چہ لیب ۽ شما دست ۽ پتا تگ۔ شما زاناں مارا کش ات ۽
 نندے؟۔“

”چوریاں شیطان ہم تاچینت“

پیشی میں طبیب

یک پیشی ۛ ۛ ایشکت کہ بالی مرغانی کوثیاں ہوپے کپتنگ۔ گڑا پیشی ۛ وتارا کوٹ
ۛ قباہ کت، وتی پیشی ۛ سامان زرت آنت ۛ آہانی در ۛ دپ ۛ سر بوت۔ پیشی ۛ آہانی جان دز اہی
ۛ بابت ۛ جست کت ”کہ شادزہ وش ۛ جوڑے؟“
آہاں پتہ دات ”مادزہ وش ۛ زنگیں۔“
پدا ایشاں پیشی چمود ۛ پتہ بیرہ دات، و ہدے آہاں دیست کہ آئی ۛ لٹک چر آئی ۛ
گوک ۛ سر بردراہ آت۔

”در وگ ۛ کہ بندے در بر گے بہ زان“

شِگان

یک مُور مُرنے ۽ کونج ۽ راشِگان جنان ۽ درّائینت ”تئی بانزل ۽ دمبی جہل
 شتنگ آنت ۽ کبگی آنت، دائم بے زند ۽ بے رونق آنت۔ نیگاں بہ چار، چوں درپشاک ۽
 جلوہ داراں۔“

کونج ۽ پتہ دات ”من تئی اے گپ ۽ رَد نہ کنناں، کہ تئی بانزل چہ نیگاں بڑاہ
 دار ۽ ڈولدار تراں، بلے و ہدے گپ بال کنگ ۽ بیت، گڑا من جمبراں سنیلہاں ۽ تو زمین
 ۽ چوگوت واریں نلینک ۽ بندیک ۽۔“

”چم وتی عیب ۽ دائم کورانت“

مادگیں ہوک

یک ٹچک ۽ مادگیں ہوکے، وت ماں وت یک ۽ دومی ۽ راشنگان ۽ پگان ۽ انتنت،
 کہ آہانی گلٹھی ۽ زندمان ۽ گونستگیں روچ اے دگہ دلوٹ ۽ رستراں شرتز ۽ گہتر بوتگ
 انت۔

ہوک ۽ گوشت ”ماگاں مرگاں گوری میم کنگ، بلے سٹ ۽ شمسے نیگ ۽ سنیل
 کن، کہ شمدنیاء کور ۽ کرکینک ات ۽ کائے۔“

”سگ ۽ اشاپ، گلٹز ۽ کور کاریت“

سُرناہی

یک سُرناہی ءے ءے جنگ ءے زمانگاں وتی دل ءے راپُر کنان ءے سُرناہ جنان ءے وتارا دژ من
ءے لشکر ءے کرا سرکُت، کہ آہمود ءے دزگیر کنگ بُوت۔

لشکر ءے آگون آت ءے کُشک ءے بَرگ ءے آت۔ گڑ آئی ءے فریاد کُت ”پہ من رحم کن
ءے ءے منی عرض ءے گوشدار ءے۔ من جنگ نہ کُنگ، چیا کہ نامنا مُننگے گوں بُوتگ ءے ناز ہم ءے
اسپرے، من بس وتی سُرناہ جنگ، باور بہ کن ءے چر ایشی ءے شُمارا بچ نُقص نہ رستگ۔ گڑا
پرے گپ ءے مناشما پرچہ کُشک ءے بَرگائے؟“

چرے لشکریاں کیلے ءے دَر اینت ”ہو، تو جنگ وَ نہ کُنگ، بلے وتی مردم پہ
جنگ ءے کنگ ءے گورے سُرناہ ءے ہڑم داتگ آت۔“

”گُو شستن مردم ءے پہ کرد ءے ساڑی کنت“

شپ چر

یک شپ چرے زمین ء کپت۔ یک ریڑگوکے ء گپت کہ وُرانے، گُڑا آئی ء
فریادگت منایله کہ کن رَوَاں۔

شپ چر ء پسه دات ”ترا من یله دات نہ کنناں، تو مُرگانی حق ء حِلار ء بلاہیں
دژمن ء۔“

شپ چر ء ریڑگوک ء راپسہ گردینت ”بلے من وُمرگے نیاں، مُشکلیاں۔“
ریڑگوک ء ہوگت ء آیلہ دات۔ لہتیں وهد ء پداشپ چر پیسری وژادگہ
ریڑگوکے ء گپت، کہ آئی ء پیش ء پیم ء وتی یلہ کنگ ء دست ء دزبندی گت۔ ریڑگوک ء
پسه دات ”انماں، من تراہ یلہ نہ کنناں، چیا کہ من مُشکانی تَبانی دژمنماں ء ایشاں بہ رَوگ ء
نَمیلاں۔“ شپ چر ء پسه دات ”بلے من مُشکے نیاں، مُرگیان۔“
ریڑگوک ء ”ہو“ گت ء شپ چر یلہ دات۔

”دائِم گوات ء بہ چار ء دام ء دُور دئے“

ٹلو

قرن ۽ سنداں پیش، پشیاں یک دیوانے جمینت، کہ ماراوتی دژمن ۽ حلاف ۽
 چه پیم گیشتر ہزار ۽ شیوار بوبگی انت۔ گڑا، لہتین ۽ گوشت، چُش، لہتین گوشت چُش۔
 گڈی ۽ ورنہیں مُکے پاداتک ۽ گوشتے ”منی کرّا یک وڑے است، کہ اے وڑ
 شے جیرہ ۽ دپ ہم وَرگ ۽ انت۔ اگاں شُاکل راضی ۽، گڑا من وتی گپ ۽ کنان، کہ
 مُشکاں ہوکت۔ آئی ۽ گوشت “میرے دژمن لُچی ۽ گلی کنان ۽ مئے گرگ ۽ کنیت، اگاں ما
 آئی ۽ آہگ ۽ وهد ۽ چُشیں چیزے بہ کنان، کہ مارا اشارہ ۽ بہ ر سیت، کہ آپیدا کیں، گڑا
 ارزانی ماچہ آئی ۽ وتی ساہاں رکہینت کنیں۔ پمیشا من ہے صلاح ۽ دنیگ ۽ وتی دل ۽
 پُر کنان ۽ گوشتاں، کہ یک کسانیں ٹلو ۽ پُچے مان کنگ ۽ آئی ۽ گرت ۽ لونجان کنگ بہ
 بیت، کہ چرایشی ۽ ماسرپد بنیں کہ آہے نزدیک ۽ گور ۽ انت ۽ ماوتارا ارزانی ۽ کش ات
 کنیں۔“

اے شتور ۽ کُلیں مُشکاں گلات ۽ توصیف گت۔ بلے یک پیریں مُشک ۽ پاد
 اتک ۽ گوشت ”تئی اے باز جو انیں صلاہے، بلے ہے ٹلو ۽ پٹی ۽ گور ۽ کئے دنت؟“
 گورے گپ ۽ مُشکاں یک ۽ دومی ۽ راجارات، بلے کس ۽ تر گگ ہم نہ گت۔

”گپ ۽ جنگ ارزان انت، بلے کار ۽ کنگ سک گر ان انت“

کاش

یک دز چک ۛے ءوتی بُن ءرُ سنگیں کاش ءرا گوشت ”توپرچہ وتی ہنڈالاں زمین
ء جہلانکاں مہ نہ دینت، داں شُمے سرماں گوات ء نہ تُرسی مکت بہ بیت، انچو کہ مسینگ
انت۔“

کاش ء دز چک ءرا پسرہ پرگردینت ”مارا ہر چیز کہ رستگ پہ ماباز انت ء حُدا ء شگر
انت، بلے مازن ننیں، بلے چہ ترا محکم تریں۔“

دز چک ء کلاگ بندان ء پسرہ دات ”محکم تریں، گڑا کئے انت کہ مناگوں
روتگاں پہ گوجیت ء منی سرا ایرپزوش بہ کنت ء زمین ء بیاریت؟“

بلے زوت دز چک ء ماں میا تکی حاکاں ہوار بُوت، چیا کہ بلاہیں ہیر زوپے ء ایشی ء
راسرا بگرداں بُن ء دورا ڈء کت ء بے سیتیں بُنڈے ء دزوشم ء زمین ء دور دات۔

وہدے کہ کسانیں کاش ء ہیروپے زور ء طاقت ء دیماوتی سر جہل گُت، پدا کہ
ہیروپ ہلاس بُوت، گڑا سرے پہ پھر مکت گُت۔

”در وگیں سڈء مڑاہ، دانم حاکاں ہوار بیت“

روباہ ء کنگ

یک برے روباہ ء کنگے سنیل ء گرد ء اتنت، گندگ وآنچو بونگ ء آت کہ گوشیاں آدوئیں سکیں شتریں سنگت آنت۔ گڑاروباہ ء کنگ ء راگوشت ”تو پشی شام ء منی لوگ ء بیا۔“ کنگ شام ء کہ روباہے لوگ ء شت، مسکراروباہ ء یک تلگیں کاشی ء ء کئے آپشک مان گت ء آئی ء دیما ایرگت۔

روباہ ہے تلگیں کاشی ء ارزانی ء آپشکاں چلپگ ء آت، بلے کنگ ء ذرا جیں سُنٹ وارگی تشے ہے آپشکاں سر بوت، ہمیشا آئی ء ورگ یلہ دات۔

گڑاروباہ ء گوشت ”منا پہل کن، آپشک ترا دوست نہ بُوت آنت۔“

کنگ ء پتہ دات ”پرے گپ ء پہلی ء نہ لُوٹیت۔ من اُمیت کناں کہ چرے سفر ء رند بازوت وتی کرا ترا شپ شامے ء لوٹا نیناں۔“

لہتیں روچاں رند کنگ ء روباہ وتی کرا شپ شامے ء لوٹا نینت۔ بلے و ہدے آئیبلانی دیما جنگیں کُرشانی سراپہ شام ء نشت آنت، گڑاگل وژدن ذراج ء بُرزیں شیشگی درپان اتنت۔ ہمیشا روباہ ء استاں جہان گت آئی ء دپ اے درپاں سر بوت نہ بُوت، دل ء سوک ء چہ ڈن ء چٹ اتنت۔

کنگ ء پتہ دات ”من پرے شام ء پہلی نہ لوٹاں“

”دِ گراں بدی کنتے، گر فقا راوں وت بے۔“

دیم پوش

یک رندے، روباہے سرپکتی ”تھیڑے“ ء پُترت۔ ناگت ء آئی ء مرّت کہ
 یک دیم پوشے ء وتی چم پر آئی ء سیکٹریننگ آنت، کہ چر ایشی ء آسک تُر سناک جوڑ بُوہان
 اِنْت، و ہدے کہ آ (روباہ) نَزیک اتک، گُڑا دیستے کہ اے بس یک دیم پوشے، کہ
 اِز مکارے ء کار مرزُنگ آت دوُر داتگ۔ گُڑا روباہ ء گور آئی ء گوشت ”آخاہ! تو گندگ ء
 سک باز جو آنے، بلے بد بہتی ء تئی کاسگ ء مجگ ء جن دمان نیست“۔

”خُشکلیں کانپول ء مزنی درد نہ وارت“

سیٹائز

زِ مستانی شرتگیں شپے، یک مردے، وتی راہ گار کنگ اتے ہبے کش ۽ کراں
 سر سر جنگ ۽ ات، گڑ ایک ”سیٹائز“ ۽ آئی ۽ کرا اتک ۽ پڑتے، کہ مرد ۽ پبہ دات،
 من وتی کنگ گار کنگ۔ ”سیٹائز“ ۽ مرد ۽ زبان کت کہ ”من شپی وپگ ۽ ترا بانے
 دینان، سہب کہ بیت ترا جنگل ۽ تی کشک ۽ پیشدراں۔“ انچو کہ آدوین ”سیٹائز“ ۽ لوگ
 ۽ سر بوتان، مرد ۽ وتی دوین دست دپ ۽ کرا بر تنت ۽ ایشانی اُپ کنگ اش پنا ۽ کت۔

”سیٹائز“ ۽ جسٹ کت ”توچش چیا کنگ ۽؟“

مرد ۽ پبہ دات ”سارتی ۽ منی دست واب کنگ ات، من اُپ کنان ۽ ایشانان
 گرم کنگا ہاں۔“

ایشی ۽ پد، آ ”سیٹائز“ ۽ بان ۽ سر بوتان، ہما دمان ۽ ”سیٹائز“ کاشی ۽ ماش ہٹ
 ، کہ آ گرمی ۽ گت دینگ ۽ ات، مرد ۽ دیما ایر کت۔ و ہدے مرد ۽ وتی لنگہ کہ دپ ۽ کرا
 برت، پد اُپ کنگ ۽ بند ات کت۔

”سیٹائز“ ۽ جسٹ کت، ”نون چیا تو اے وڑ کنگ ۽؟“

مرد ۽ پبہ دات ”ماش ہٹ سک گرماں، پبہ شپی ۽۔“
 گڑ سیٹائز ۽ گوشت، ”درا چداں چہ، چیا کہ منا چشیں مرد ۽ گوماچ دست ۽ داوا
 نیست، کہ آ ہر چیز ۽ اُپ کنان ۽ سرد ۽ گرم بہ کنت۔“

”ہر چیز اُپ کنگ نہ بیت“

1۔ سیٹائز (Satire): یونان ۽ متھالوجیکل تھنہاں کسان ۽ تنکیٹیں جنگلانی عیاش ۽ نفس پرستیں صداوندے، کہ آسزین ۽ برز ۽
 انسانے ۽ جہل ۽ پس ۽ ۽ کانے پر (رجا کار)

جنگِ ایمنی

مُرگِ رسترنی نیامِ بلاہیں کُشان چیلے پادا تلگِ آت۔ وہدے کہ دوئیں لشکر
وتارا چنانِ نَز آرانِ بُوتِ آت، گُراشپ چر بہمنگِ آت کہ گوں کئے بے رَوَت۔

مُرگِ شپ چرِ شپِ دزنگِ کرا گوستِ آت، گُرا ایشاں گوشتِ ”توئے
شپ چر! مئے گوما بیا گوں کہ مُرگے ات۔“

بلے شپ چرِ پتہ دات ”من ویکِ رستری آل۔“

پدا، لہتیں رستر چرِ گوزگِ آت، ایشاں شپ چرِ دزنگِ چماں چست کنان
ء درائنت ”تو مئے گوما بیا کہ رستری ات۔“

گُرا آئیِ پتہ دات ”من ویکِ مُرگے آل۔“

وش بہتی ہے زمانگِ جاور شر بُوتِ آتِ ایمنی اتک۔ شپ چرِ مُرگانی کرا
اتکِ ہے واہگے درشانگِ کہ گوں شاننداں۔

بلے آکل، شپ چرِ حلافِ بُوتِ آتِ بالِ گتِ شتِ آت۔

پدا آپہ رستراں شت، بلے چوداں ہم ہے پتہ رست کہ تئی سوبِ مابلاہیں
پزوشے ۽ دیسپانِ بُوتاں، اگاں ناما آتشِ نشِ کنگِ اتنت۔

گوئے گپِ شپ چرِ سارتیں آہے کشِ اتِ گوں ووتِ گوشت۔

”تو کواں ہمبرا نہ بیت، دزبرادرِ سنگت نہ بیت۔“

پُگل ۽ کائنگر

يڪ ڪسانين پُگل ڪه تڪش ۽ يڪ ڪنڏي ۽ نشتنگ آت، وٽي پت ۽ درائينتي ”آبا، او آبا! من مرچي ٿر سنا ڪين بلاه ۽ ڊيسنگ آت، ڪه اے وٽي بلاهين ڪائنگ، قدے ڪو هے بُوٽ۔ ايشي ۽ لنگ سڪ ڌراج آت ۽ سُرمبے نيام ۽ دورا ٿر انت۔“

پيرين پُگل ۽ پپه دات ”آبُڙي! اے دهقان ۽ اسپيتين ڪائنگر انت، اے وچشيش بلاه ڪه انت، چيڪا ڪه اے چه منانگي بزر ترين، توپه چار ۽ بس من ارزاني ۽ آئون و تارا ايشي ۽ قدے ڪنن۔“

گُڙا آئي ۽ و تارا گُوات ڊيان، گُوات ڊيان، گُوات ڊيان ۽ وٽي چڪ راپُرس ات ”اے بلاه ۽ لپچڪ آت ناں؟“

پُگل ۽ چڪ ۽ پپه دات ”اڻاں آبا، چد ۽ مستر آت۔“
پدا پيرين پُگل ۽ و تارا گُوات ڊيان، گُوات ڊيان، وٽي چڪ ۽ راپُرس ات ”ڪائنگر مرن ۽ اينجو بُوٽ ناں؟“

چڪ ۽ پپه دات ”مستر، آبا مستر۔“
گُڙا پُگل ۽ بلاهين دے ڪشان ۽ و تارا گُوات ڊيان، جند ۽ راپُراه ۽ پين ڪنان ۽ پدا درائينت ”منانگ ۽ باور انت ڪه ڪائنگر چد ۽ مستر نه آت“ هے گپ آئي ۽ دپ ۽ آت ڪه آت ڪر ات ۽ مُرت۔

”وٽي چماں، و تارا مرن ليگ جند ۽ گار ڪنگ انت“

طاؤنز

یک نیل کنٹھ¹ ۽ ۽ دل پُرگت ۽ ۽ ہمود ۽ شمت، کہ ہود ۽ دانم مور مرگاں تر ۽
گر دگت۔

نیل کنٹھ ۽ دیست کہ مور مرغانی بازیں طاؤنز ہود ۽ کپنگ آنت، گڑا آئی ۽
ہے طاؤنز چت ۽ ۽ وتی دمبل ۽ بست آنت، وتارا پچر زکنان ۽ شمت مور مرگاں۔ و ہدے
آمور مرگانی نرک ۽ سر بُوت، کہ ایشاں آئی ۽ لُچی ۽ رازانت ۽ پر آئی ۽ دؤر کنان ۽
دزستیں بدل زرتگیں طاؤنز گوتک ۽ دوردات آنت۔
پدا آپیشل پيشل ۽ وتی ہمریشانی کرار ہادگ بُوت، کہ آ دور ۽ ایشی ۽ چارگ ۽
انتت۔ نیل کنٹھانی کرار سگ ۽ شرط ۽ ایشاں زہر ۽ زہر درائینت۔

”بدل زرتگیں چادر ۽ بکشاں، کس نہ بیت ملوکیں چک راج ۽“

1 - کوانٹوک ۽ کورویں، دراج دمبلی ۽ نیل رنگیں مرغے، کہ مرگانی Corvidea کبول ۽ سیادی داریت ۽ رودرائی امریکہ ۽ تپی
مرگے۔ (رجانکار)

تیرے دستگ

یک روچے، مردے ۽ تیرے ۽ جنگل ۽ شُمت، ۽ جنگل ۽ درچکاں دست ۽
 دز بندی ۽ کُت، کہ آوتی کسانیں شاہاں آئی ۽ بہ دینت، کہ پرایشاں الہی میں کارے
 کپتنگ۔ پداہے وش تب ۽ دل پہکیں درچکاں آئی ۽ راوتی، لہتیں شاہ دات۔
 گڑا ایشی ۽ بدل ۽ چھے مرد ۽ شاہاں یک دستگے شرکُت ۽ تیرے مان کُت پدا
 درچکانی گڈگے بندات کُت۔

درچکاں دیست کہ آہاں چونیں پوڑاہیں کارے کُت، کہ جند ۽ دژمن ۽ راوتی
 سیہ سیڈ ۽ گارکنگ ۽ ازباب وت دست ۽ دات۔

”وتی دست ۽ وتی چم ۽ مہ جن ۽ وت مہ گرے“

مال واہند

یک آسکی گورگے، تچان تچان ء کا نیگرانی نیادی ء کوئی ء ء باہوٹی پترایت،
 چیا کہ شکاریانی تازی میں کچک پر آئی ء گرگ ء ورگ ء آئی ء رندا کپتنگ اتنت۔
 گڑ آئی ء وتارا ہمودا ایریں کڑبانی نیام ء انچو چیر دات کہ بچ گندگ نہ بوت۔
 بلے آئی ء تسکین کانٹے ء سردر آت۔ اپس ء پانگپاہیں بچک، کہ شام ء رند ہمود ء وتارا
 شہارے داتگ ء وپتگ آت، شکاریاں آئی ء کڑا اتک ء چر آئی ء پُرس ات ”تو آسکی
 گورگے نہ دیستگ؟“ پانگپاہ ء اے دیم ء آدمیم ء چارات، بلے بچے نہ دیست ء شکاری پرت
 ات ء شتاں۔

دمانے ء پد واہند ء چند اتک ء اے دیم ء آدمیم چاران بوت، کہ آئی ء وتی دست
 ہمانیمگا شہار دات ء گوشت ”کڑبانی ایریں بندکانی نیام ء دو میں عجیں چیزچی انت کہ
 گندگ بونگ ء انت؟“
 پد پانگپاہ نزدیک ء اتک ء چارتے، داں اے آسکی گورگے کہ پدا گرگ ء دارگ
 بوت۔

”دُزوتارا ہر پیم چیر بہ دنت، بلے مال واہند ء چماں اندر نہ بیت“

اینڈروکلس¹

اینڈروکلس نامیں غلامے، یک رندے اچ واتی واجہ ۽ کرا تیتھ ۽ دیم پہ جنگل ۽ بیاباناں روت۔ آ جنگل ۽ انچو اے دیم ۽ آدم ویل آت ۽ ترگ ۽ آت، چمے نارو کیں شیرے ۽ کپت آنت ۽ پر، کہ ماں غارے ۽ وپسوک آت کہ گوں شیر ۽ گندگ ۽۔

آئی ۽ واتی تگ بست آنت، پدا کہ چلے جت ۽ چارتے داں دیستے کہ شیر و آئی ۽ دمب ۽ نہ کپتنگ، پر ترات ۽ ہائی ۽ غار ۽ شت۔ گڑا شیر ۽ اچ غار ۽ واتی پہجگ ڈن ۽ درکت، کہ گوات کپتنگ ۽ حون دینگ ۽ آت۔

اینڈروکلس ۽ دیست شیر ۽ پہجگ ۽ آزامتیں شلے گرچنگ ۽ دردانی ساہار ۽ آ نارگ ۽ انت۔ گڑا اینڈروکلس ۽ شیر ۽ پہجگ ۽ کنگنگ درکت، کہ آہادمان ۽ تاہیر گپت ۽ وش بُوت۔ پدا شیر ہادمان ۽ پاداتک ۽ اینڈروکلس ۽ دستاناں چوٹک ۽ چٹان بُوت۔ رندا شیر ۽ اینڈروکلس واتی غار ۽ بُرت ۽ ہر روتج پر آئی ۽ شکارکت ۽ آؤرت ۽ دات کہ زندگ بہ بیت۔

بلے کسانیں مدتے ۽ پد شیر ۽ اینڈروکلس گرگ بُوتنت۔ گڑا اینڈروکلس ۽ ہے سزا دینگ بوت، کہ ہے شیر ۽ راشدیک کنگ ۽ آئی ۽ دیماہ ورگ ۽ دور دینگ بہ بیت۔ گڑا اینڈروکلس پڑا آرگ بُوت۔ بادشاہ گوں واتی وزیر ۽ گزیراں ہے ندرگ ۽ چارگ ۽ یکجاہ ۽ مچ اتنت۔ شُدیکیں شیر ۽ سائل کل پچ کنگ بُوت آنت، کہ آگران ۽

¹ اینڈروکلس (Androciles) کہ آئی ۽ نام چوش ہم گرگ ۽ نوبگ بیت، "Androclus" رومن غلامے آت، ۽ شاہ ۽ بادشاہیں مپی ریکس (Tiberius) یا کیلی گولا (Caligula)، ۽ عہد ۽ یک قصبے ۽ با مردے، کہ اے قصبہ آس گیلی اس (Aulus Gellius) ۽ گوشتنگ ات۔ اے قصبہ گوش ۽ چند ہین (Apion) انت، کہ اولی صدی (A-D) ۽ اے قصبہ اش گوشتنگ آت۔

نہر دان، دیم پہ وتی شکار ء تزاج بندان ء روگ ء آت۔ بے انچو کہ آ اینڈ روکلس ء نزدیک ء
 سر بُوت، داں وتی سنگت ء بُو ہے زانت، کہ ہما دمان ء آئی ء پادانی دیمانشت، چودا شنگلیں
 کچک ء آئی ء دستانی چنگک ء پناکت۔ بادشاہ اے ندرگ ء گندگ ء حیران بُوت۔ گڑا
 اینڈ روکلس ء وتی کرا لوٹا نینت، کہ آئی ء وتی درستیں قصہ بادشاہ ء دیم آؤرت آنت۔ پدا
 اینڈ روکلس بختگ ء آجو کنگ بُوت، ء شیر ء راہمائی ء بُن ء بیہی جنگل ء برگ ء یلہ کنگ
 بُوت۔

”نیکی پہ بے مُزنہ بیت“

تڑپشیں انگور

گرماگی رُوچے اَت، روباہ سنیل ءِ گرد ءِ اَت، گڑا آئی ءِ سرماں یک بانعے ءِ
کپت، کہ ہود ءِ انگورے پھنتیں براں پرچتگ اَت، ءِ چرایشاں شیرگ پنگ ءِ اَت۔ بلے
انگور ءِ ہوشگ سک بُر زانتت۔ تئی نیں روباہ ءِ ارمان کُت ءِ گوشت ”ہے چیز (انگور) بس
منی تْن ءِ پروشت کننت۔“

گڑا آئی ءِ وتی دپ ءِ دیم کرچک ءِ کونس کُت انت۔ اے دیم ءِ آدیم چارات،
پدا زرت تجکے ءِ انزارے بست پہ انگوراں۔ بلے کلنکے انگورانی ہولب ءِ گرگ ءِ پشت
کپت۔ دومی رنداچکے چکرینت ءِ تزانجے بستاں بلے پداچ، سیمی براں ہم ہے وڑ، آئی ءِ
دگہ دو، سے ہے تیمیں جھدکُت، بلے بے سوب بُوت۔

پدا سُنٹے بُر زادکُت ءِ چُش گوشان ءِ رَہ گپت ”من دل ءِ زانیں کہ اے تنیکہ
کلک ءِ سک سٹزپش انت، منی دنتاناں ناسیننت۔“

”دست ءِ اگاں مہ بیت نیچ، گڑا انسان ہشک ءِ سوک کننت“

نپ

یک رندے ہپشاہیں گرانڈے ماں تکش ءے ء آپ ورگ ء ات۔ کہ ماں ہے
آپ ء وتی عکسے دیست، گڑا شان ء مڑا ہے گوشت ءے ”چشمیں بالاد ء مزن شانیں کانٹ
کنے ء دیستگ۔ بلے شومی ء منی پاد بارگ ء لاگراں۔“

ہے گپے دپ ء ات کہ یک شکاری ءے ء پر آئی ء نژدکیں تیرے گوردات۔
بلے آگوں وتی مہریں پاداں ترانجاں بدان شکاری ءے چم ء نظر اں اندیم
بوت۔

آ انجو مچگ ء ات کہ چش ہم نہ زانتے کہ آئی ء دست ء پاد ہے دزچکانی
لونجانیں شاہانی نیام ء کجا کپگ ء انت ء آ کجا روگ ء انت۔

پہمیشا ہے لونجانیں دزچکانی شاہاں آئی ء بلاہیں کانٹ ماں گیش انت۔ کہ ہے
دماں ء شکاری ہم آئی ء پشت ء اتلگ ء سرات۔

گڑا ہپشاہ ء دپ پچ لگوشت ء گوشت ”مادائم ہما چیز ء مان نیاران ء حساب نہ
کناں، کہ آمارا گیشتر نپ ء سیت دینت۔“

”وتی ہچ چیز ایرمہ جن، کہ ہر چیز پڑ سیتیں“

لاپ

یک وٹس ۽ پیتا پین روچے ۽، دست ۽ پاداں گور دگہ اعضا ہاں لاپ ۽ حلاف ۽
یک بلاہیں دیوانے ۽ پد، اے فیصلہ گت، کہ ماتنا سڈسی ۽ کار نہ کنناں، داں لاپ ہم جو انی ۽
چو میئے وڑا کار کنگ ۽ رضامند مہ بیت۔

گڑا دستاں و تارا داشت، کہ ماور گال دپ ۽ نہ بریں، دنناں گوشت، کہ ما
ایشاں نہ جاہین ۽ ایر نہ بریں، بلے ہے گپ ۽ دور روج ۽ رندا اعضا ہاں چار ات، کہ آشر شتر
۽ کیگ ۽ گوم نہ انت۔

پدا دست وارگی چست بوت انت، دپ خشک ۽ کلنڈ ات، پاداں وتی کار یلہ
داتگ ات، نوں ایشاں مر ت کہ بلے لاپ چو میئے وڑا کار ۽ چھٹاک نہ انت، بلے وتی ہے
جو مپو جو مپوئی ۽ ہم جو ان کار ۽ انت۔

آئی ۽ ہے کار جان ۽ زندگ بوہگ ۽ الم انت۔ پمیشا مارا درستاں لازم انت کہ
ہور کار بہ کنیں، اگاں ناجان ۽ ہر بند ۽ بوگ تہ ۽ تو بیت ۽ روت۔

”دکس کستی کنڈ ۽ گپت نہ کنت“

زِ مِ سْتان

گر ماگی روچے آت، کہ ڈگارے ءیک کنگ ءے گل آت ء دل ء جُہلانکاں
دلجمی ء صوت ء زبیل ءے کنگ آت۔

گُڑا مُورے چمے کٹک ء گوزگ ء آت، کہ مکی ء دانگے گون اتے ء وار ء جزائی
وتی ہونڈ ء برگ ء اتے۔

کنگ ء گوشت ”چیا گوں من نیائے ء دیوانے نہ کن ءے، چرے کشاں رُوپی ء
شر ترانت کہ جبر ء حالے کنیں۔“

مُور ء پسیہ دات ”من زِ مِ سْتان ء واستہ وِرد ء وِزاک مچ کنگاہاں، توئے کنگ ء ہم
گوشاں کہ ہمے وڑ بہ کن۔“

کنگ ء دِرا نیت ”زِ مِ سْتان ء چیا جیڑے ء دلوار گ ءے۔ چیا کہ میئے دیما وِزگ
تِریت انت۔“

بلے مُور ء ساری ء پیماوتی کشاں رُوپی برجم داشتگ آت۔ زِ مِ سْتان کہ اتک، گُڑا
کنگ ء کرا وِزگ ء نام نیست آت، چاریتے بے وِردنی ء آمرگی انت، وہدے کہ مُور ہر
روچ وِتیاں گرماگ ء چتگ ء نزا آرنگیں مکی ء غلہاں امباراں کنگ ء پر آہاں بہر ء انت۔
کنگ ء نون زانت کہ وتی آوکیں سکیں روچانی تیاری الم ء چہ ساری ء کنگ لوٹنت۔

”کار ءہ کن پٹا، رند ء مہ جن چکت ء“

لگام

یک رندے ایسے ہیشاہیں صیدے ۽ نیام ۽ جنگے مجرات، گڑاپس شکاری ۽ کرتا
اتک کہ ہیشاہیں صیدے ۽ بیرانی گرگ ۽ منی کُلمک ۽ بہ کن۔

شکاری راضی بُوَت ۽ گوشتے ”اگاں تئی واہگ انت، کہ من ہیشاہ ۽ سرائی بُوہان
۽ باج بر بہ باں، گڑا منابیل کہ ترا لگام ۽ زین کنناں۔ چیا کہ گوزے لگام ۽ زین ۽ دژ من ۽
دمب ۽ کپگ ۽ من وتارا مہر داشت کنناں۔“ کہ شکاری ۽ ایس ہامان ۽ زین ۽ لگام کُت ۽
ہیشاہ ۽ گرگ ۽ کُشگ ۽ سوہین بُوَت۔

پدا ایس ۽ شکاری ۽ را گوشت ”کہ ہیشاہ من ۽ تو گپت ۽ کُشت، نون منی زین ۽
لگام ۽ دور کن۔“

شکاری ۽ پپہ دات ”اے پرے زوت ۽ دور کنگ نہ بنت منی سنگت، نون تُو داتم
منی کُڑی ۽ ہکلائی چیرا بے ۽ لگام تئی دپ ۽ بیت۔“

”اگاں تو کیے ۽ را اشت، کہ آتروتی واستہ کار مرز بہ کنت، پدا آترو آپی سنگاں
رسینیت۔“

”بہ وتارا دگرے دست ۽ مہ دے، کہ آترا کٹ ۽ بہ بارت“

شکر

یک مُور مُرگے ۽ جونوئیں حُدا ۽ کراہیے واہگ درشانت، کہ منی توار ۽ کُلی نیگ وٹش ۽
 ڈولدار پہ کن۔ بلے جونو ۽ آئی ۽ دز بندی ڈالچار کنان ۽ ہچیر گوش نہ داشت۔ مُور مُرگ ۽
 آواز زور پر دات کہ آئی ۽ واہگ ۽ پیلہ بہ کنت، بلے جونو ۽ آج کمار نہ کُت۔ گڈی ۽ مُور
 مُرگ ۽ پہ جونو ۽ لُنک چست کُت ۽ گوشت “کُلی تی دلد وستیں مُرگ انت، ہمیشا تو منارا
 آئی ۽ مٹ ۽ ہم درور کنگ ۽ ساڑی بونگ ۽ نہ ات۔
 جونو ۽ آئی ۽ راہیے گپ ۽ پتہ چوش دات۔ ”شکر پہ رگر، ہمینچو کہ تراز سنگ، کئے
 ۽ ہر چیز بہر بیت ۽ رسیت ۽ ہر کار ۽ دیما بیت۔“

”تی ہر چیز، تی دل ۽ تب ۽ نہ بیت“

حزانہ

یک زمیندارے کپتہ کارات ء مرگ ء کل ء سرآت، گڑا ہے واہگے گت، کہ
ہمنچو زوت بُوت کنت من وتی چکاں رازے حال بہ دنیان، چیا کہ منی کرا او ہدسک باز کم
پشکپتگ۔ آئی ء وتی چکاناں چپت ء چاگرد ء نندازینت ء گور آہاں گالی بُوت۔

”من باز زوت شمارا یلہ کنان ء رواں، چیا کہ من وتی جان ء گند گاہان ء
سرپداں۔ بلے مرگ ء پیش من شمارازے ء گوشگ ء دلمانگاں۔

گڑا آاز چُش انت، کہ منی پیتر گاہ ء کشتگیں انگورانی چیرا یک حزانہ ءے کل
انت۔ بے کلونڈات اش، شمارادز کپیت۔“

انچو کہ ایشانی پت مُرت، ایشاں برد ء کوڈال زرت آنت ء پیتر گاہ ء کشتگیں
انگورانی ڈگار ء دیم لیٹینت، کہ ایشاں ہچ دست نہ کپت، چیا کہ بیدے دزوگے ء ہود ء
دگہ ہچ کل نہ ات۔ بلے ہے کلونڈ ء کائیاں انگوراں آوکیں سالاں ہے پیم برکت، کہ چد
ء پیش آہاں بہ انگوراں چشیں بری نہ دیستگ ات۔

”زمین وت حزانہ ءے“

جنگ جاہ

یک اپس ۽ لاگے ہوری ۽ سفر ۽ اتنت۔ اپس وتی پل ۽ ہڑوک ۽ عطاہ ۽ سیمکاراں
 کیشک ۽ چار دوز ۽ تچان ۽ زوگ ۽ آت۔ لاگ ۽ راکوہنیں لچے پر آت، کہ آئی ۽ دنیا ۽ جہان ۽
 گزانیں مال ۽ ہرد مان اتنت۔ ہے چیزانی گندگ ۽ لاگ ۽ دل ۽ گک سکت، گڑا
 درائنتے ”ڈریگتیں من تئی جاگہ ۽ بوثیناں، ناکارے، ناکہ بد ۽ بارے، شتریں کاہ ۽ کدیم،
 پداچونیں شتریں ارجین ۽ تراپرانت۔“

اے دگہ روج ۽ ہر امتیں جنگ ۽ بندات بوت، جنگ ۽ گڈی روچاں اپس
 ٹپاں گپت ۽ مروت۔

آئی ۽ سنگت لاگ ہے راہ ۽ جنگ جاہ ۽ نژیک گوزگ ۽ آت، اپس ۽ جونے
 دیست کہ کپتنگ ات۔

گڑا گوشت ۽ ”من رد اتنت۔“

”پہ دپ ۽ جنگانی ہٹال وٹساں، مردہ ماہاں کہ قہتہاں بیاراں“

تڑن ۽ تہار

یک رندے میشاں وتی شو انگ ۽ گلہ ۽ آزاری کنان ۽ چش در اینت ”کہ تئی ۽ تئی کچک ۽ تب ۽ میل ۽ کرد مئے گوماچ شرنہ انت، بزاں آمینے ماسک دگہ وڑ ۽ پھاننت۔
توئے شپانک ۽ مردم گری ۽ تب ہم سک ۽ عجب ۽ ناروا انت۔ چیا کہ ماترا وتی پٹ
۽ پڑمانی گوم ۽ گورگ ۽ پلاٹاں بخشا ہاں، وتی شیراں ہم دنیاں، بلے تو ایشانی بدل ۽ مارا
خسکیں کاہ ۽ ابید دگہ ہج دینگ ۽ ساڑی نہ ات، کہ اے کاہاں ہم ماپہ وت وت در گجیں،
ترا تئی کچک ۽ نیمگ ۽ ہج نہ رسیت، ۽ انگت ۽ تو ایشی ۽ ہما و رگ کہ وش تریں، گوں وت
ہورندے ۽ وارین ۽۔“

ایشانی تڑن ۽ تہار کہ کچک ۽ گوشاں کپت انت، گڑا آئی ۽ ہما دمان ۽ وتی دپ پچ
لگوشت ۽ گوشت، “ہو” شمار است گوش ۽، من اے چیزانی ہج لائق نیاں، بلے شتا
چے گوش ۽ ہے وڑ انت؟، گرک شمارا بوزیننت، دز شمارا دز انت ۽ بر انت، بلے گپ
چش نہ انت۔ چیا کہ اگاں من شمسے چار ۽ گزار ۽ یلہ بہ دنیاں، گڑا شمار سترانی ترس ۽ دائم
ہرے، بہ ایمنی چرات ۽ وارت نہ کن ۽۔“

میشاں ہے راستیانی ایننگ ۽ رند، کچک ۽ شگر ۽ منت گپت، پدا وتی بڑگی ۽
مونسے ۽ بابت ۽ بہ چشیں جبر وتی واہند ۽ نہ کت۔

”تڑن ۽ تہار مہ شہکار گہیں میر منی“ (سید ہاشمی)

شیرِ کنی

یک رندے دڑستیں کورِ زرءِ حلاف ءِ یک جاگہ بُوتِ انت ءِ چُپشِ اشِ گوشت
 ”تو مئے آپ ءِ را پرچہ سور کن ءِ، چیا کہ تئی کرّ اسر بُونگ ءِ پیشِ ماسکِ شیرِ کن ءِ لائق ءِ
 وَرِ گاں: بلے و ہدے ما کہ گوں تو ہوارِ بنیں، گڑا سُوری ءِ لککِ جنگ نہ بنیں، پہ زانِ بابت
 ءِ وَرِ گ ءِ کس میئے انیل ءِ نیت، ءِ ما پہک تئی چند ءِ وڑا بنیں۔“
 زرءِ ایشاناں بس کسا نکیں پسہ ءِ دات ”وتارا اچ من گستا کن ءِ، شئے شیرِ کنی
 دائم برجمِ مانیت۔“

”ماہ مندے، ماہ بے، دیگ مندے، سیاہ بے“

شیری پھجک

لہتیں کچکاں یک رندے شیری پوتے دست کپت، گڑا ایشاں ہمے پوست وتی
دنتان ۽ نیشاں مانبدان کت۔

ہمے نیام ۽ چمے راہ ۽ روباہے گوزگ ۽ آت، کہ کچکاں گوشت ۽ “شما گوش ۽
مابلاہیں نہ ٹرساں، ہو، اے گپ ۽ وچ شک نیست، بلے اگاں اے زندگیں شیرے
بوتیں، گڑا ایشی پھجک شمسے دنتاناں تیز تر ۽ ہما دیم تر آت۔

”بگاء دست گو ہار ۽ رسیت“

میشی پوست

یک رندے گر کے ء لوٹ ات کہ میہڑے ء بے پتریت، میس ء پلاٹے بہ گپت
 ء بے وارت، بلے چاڑ کہیں شپانک ء آئی ء ٹچک ء ترس ء پرے کار ء آئی ء بہ وتی دل پُرکت
 نہ کت۔ گڑ ایک روچے میس جتنگیں پوستے گرک ء چت ء گور ء کت ء میہڑ ء پترت۔
 آنوں میشانی میہڑ ء ٹل مل ات ء گور آہاں ترگ ء ات۔ میشاں ہم گرک ء رانہ زانت ء
 گور آئی ء ہوری شت ء اتکاں۔ ہے پیم ء آئی ء برے برے شپانک رددات ء میسے، پلاٹے
 گپت ء وارت۔

آ (گرک) روچ ء میشانی ہمراہ ات، شپ ء شپانک ء میہڑ ء ہوری ء واڑ ء کت،
 پد ایک شپے وازدار ء شپانک ء را حکم دات، کہ انشی منی شام ء میسے کش۔ گڑ اشپانک ء واڑ ء
 پتران گرک ء را میسے لیکان، آئی ء پُرگ ء را گر ان ء ہما جاگہ ء کارچے کش ات ء حلا
 کت۔

”وت کردن ء علاج نیست“

گودر

یک گودرے، زہر ء کنت مارے ء سرانندان ء پر لچان ء آئے تج پہ تج گت،
 گڑا دردانی ساہار ء مار گنوک بُوت ء ہر پیے گت کہ آدور نبیت، بلے مہ باتے کہ بات۔
 گڈی ء آسک زہر ء پُر بُوت ء کُوکار کنان ء گوشتے ”بلے کہ منی جند مریت،
 بلے من وتی ساہ ء پرواہ ء نہ کنان ء ترا ہم گوں وت کُشاں۔“
 گڑا آئی ء وتی سرچھا گوزو کیس گوک گاڑی ءے ء پُرگ ء چیر ادات، کہ چر ایشی
 ء آدوئیں شیر چت ء پتن بُوتاں۔

”من مُرنگاں، تو ہم مرے، رند ء نیارے تھہاں“

سیاہیں مُور¹

یک روچے، یک مردے ء ”ایتھویپائی“ غلامے بہاڑرت۔ کہ آئی ء پوست چو
 اے دگہ ”ایتھویپائی“ وڑاسیہ آت،
 بلے آئی ء نوکیں واہندے ہے فہم ات، کہ ساری ء واہندے ڈالچاریاں آئی ء رنگ
 چش انت، ہمیشا آئی ء راشتریں مُشگ ء ککرگے پکار انت۔
 آئی ء نوکیں واہندے دنیا ء جہان ء صابون ء گرمیں آپ ء بکس ء بند کنا نینت،
 آئی ء جان شر شودا نینت ء لتارینا نینت۔ بلے اسپیتی ء باندات ء مباتے کہ بات۔
 آئی ء پوست و اسپیت نہ بُوت، بلے عذاب گوہر ء گوپش ء جت ء مُرت۔

”سیہ نہ بیت اسپیت، شودگ ء جان ء“

¹۔ (مور Black-Moor) گوریچانی افریقہ ء عربیں مسلمان، ایٹانانا ”بزر“ ہم گوٹنگ بیت کہ ایٹان اسپین ء گران داں
 781 سال ء بادشاہی کرت، ایٹانی بادشاہی ء زمانگ 711 ء بندات بیت ء 1492 ء ہلاس بیت۔

ہمت و مرداں

یک رندے مردے ورتی اپس گاڑی و گزائیں بارے پرکت و رے گپت۔ راہ
لچ و مین ات۔ گڑاچر ایشی و اپس گاڑی و دوئیں پرگ نیم و بکت ایتنت۔ اپس و ہمیںچو کہ
زورجت، دوہمنچو آئی و پرگ مین روان بوتائ۔

گڈی و اپس گاڑی و وائند زونڈاں کپان، ورتی چابک وے بون و دور و دیان و ہیرا
کلیر و عرض و فریاد کنان و درائنت۔

“اوہیرا کلیر¹! اے غمیگیں ساعت و منی ٹمک وے کن۔”

کہ ہیرا کلیر آئی و دیما پڈر بوت و گوشت وے ”ہے کن ٹے مرد، و تارا پلکاں شہار مہ
دے و مہ و پس، پادا پرگ ورتی کوپگ و چیر دے، چیا کہ

”ہمت و مرداں، ہمت و خدا“

1۔ ہیرا کلیر (Heracles) یونان و متضالوجیکل با مرد، رُوس و چک، بیبی نیس خدا و لوگ واجہ جہان و زور مند تریں انسان کہ چر آئی و
دوازده نہ بوتگیں کار (Labor) گرگ بیت، کہ چر ایشانی سوب مندی و رند، ورنائی و خدا بیبی آئی و رالوگ باکی بخشا ہگ بیت آہیریں
ہیرا کلیر و پادا نئی ورنانہ کنت (رجانکار)

روچیں جن

زمانگاں پیش مردماں تھہے آؤرت، کہ روچ گپت یک جن ۛے۔ پرے گپ ۛے
 پُگل کوار کوار کنان ۛے آزمان ۛے سر اُوران، حدائیں ”جیو پیٹر“ ۛے تاہیر ۛے بران آئی ۛے کڑ ۛے
 جر کننت۔

”جو پیٹر“ ایساں پُرسیت کہ ”شمارا چیا کوار کوار ۛے پریں۔“
 پُگل پسہ دینت ”ایوک ۛے تہناہیں روچ، کہ وتی گرمی ۛے بھگی نہ ات ۛے کٹ ۛے شتگ
 ات، یے تکلش، تلاوگ، لچ ۛے مین دزہ آئی ۛے حُشک ۛے کلانج کنگ اتنت۔ بلے نوں کہ ایشی
 ۛے روچیں جن ۛے گپتگ، گُرائے شور چے بیت؟“

”ہر کس پہ وتا جیریت، کسیت پہ وت ۛے راہے“

قربان

تزان ء پسے ء سر انگوری دز چکے ء چیرا کپت، گڑا آ ایشی ء ہمانا ز رکیں گرومگاں
چراں بُوت کہ چرا آہاں بازیں انگورے چو خچرک جنگ ء آت۔

انگور ء گوشت، ”توئے پس ء رازاناں دگہ ہچ جاگہ ء گاہ ء دست نہ دات، کہ
منا چراں ات، پہ زان تو و رگ ء بس من پشکپتاں؟ تو منی دز ستیں تاکاں بے ور ء دانگے
سرمہ یار ء منار اللہ ء پاک پہ کن،“ منی تاکاں تنک پہ کن، بلے من دو، ہمینیچو برکناں، کہ
زند او ہدے کہ ترا قربان کنگ ء برگ بیت۔ گڑا مردم چھے برانی شراہاں ترا جان شود
کننت۔“

”تو پمن تیر بہ شان، من ترا زر شان کناں؟“

لاگ ۽ کاننگر

یک مرد ۽ وٽی کاننگر ڏگار ۽ پیل کڻی ۽ جڳ ۽ ننگار کٽنت۔
 لاگ ۽ کاننگر ۽ اے سَر ابر ۽ اہیں جٽے آت، چیا کہ اگاں واجہ ۽ بھ لو ٺیتیں، تاہیں
 کاننگر ۽ وٽی ہے کارے جوانی ۽ کٽ کنگ آت۔
 بریگاہ ۽ کہ کار بوج بُوت، لاگ ۽ کاننگر ۽ راگوشٽ ”زانے مرچی ماسکیں ٺندیں
 روچے پہ کار ۽ ہر مت گوازیٺنگ، پمیشا ماسک ٺندیں، گُڑا بریگاہ ۽ چہ ماکنے واجہ ۽ لوگ ۽
 بارت؟“
 کاننگر پرے جٽے ۽ سک ٺیران بُوت ۽ بد بد ۽ حر ۽ چاران پٺہ ۽ دات۔ ”چد
 ۽ پیسر بروکے کٽے بُوتگ، کہ باری مرچی بہ بیت۔“

”ہر مرد ۽ ہماکار“

دزّے مات

یک ورنہیں بچکے دزّی ء گرگ بُوت ء مرگ ء سزاد نیک بُوت۔ مرگ ء پیش
 آئی ء گوشت ”منی گڈی واہگ انت کہ وتی مات ء دیم پہ دیم جبرہ کنناں۔“
 گڑا عدالت ء بچک ء واہگ ء پیلہ کنگ ء محم دات۔ وہدے آئی ء مات، آئی ء
 کرا اتک کہ چک ء گوشت ”من تئی گوش ء چیزے ہلوت کنگ لوٹاں۔“
 مات کہ آئی ء کرا سر بُوت، گڑا بچک ء ہلوت ء نامہ ء مات ء گوش ء راگساں بُن
 ء نہال کت۔

آئی ء پرے کار ء کرّے دزستیں مردم آگر اتنت، کہ بچک ء چخشیں ظالمین ء
 رستری کارے کت۔ گڑا بچک ء درّائنت ”ایشی ء دوا ہمیش انت، چیا کہ وہدے من
 کسان اتاں ء گونڈ گونڈیں چیزے دزات ء لوگ ء آؤرت، بدل ء منی جنگ ء شیولینگ ء
 مات ء کندات ء گوشت، ”کہ ترا کس ء دزّی ء نہ دیستگ؟“ ہے واسطہ مرچی من اداء
 سراں۔

ہمودا اوشتا تگیں عالمے ء ورنہ ء پرے جبراں جواب پر گز دینت ء گوشت،
 ”اے راست گوشت، وتی چک ء ہما داب ء دربراہین، کہ شت بہ کنت، پداچش مہ بیت
 ء آتئی ہما داتگیں ہیلاں یلہ دات مہ کنت، کہ تو کسانئی ء داتگ آنت۔“

”رؤت ہیل، بلے نہ رؤت عادت“

قول ۽ زبان

دِينِ بُوءِ وَتِي ڪُڙڻ ۽ ڪُڙيُو ڪِي سِئَڪ ۽ رَا ڪُوشِٽ ”اڳاڻ تو پڌا ڪُڙيَت، ڪُڙا مَن تِرا
ڪُڙڪ ۽ دِي ما دُوڙ دِي يَاں۔“

ڪُڙڪ ۽ بِيهت ۽ پِه چار، هِي دِما ن ۽ ڪِه اِي ڪُڙ پُ بُو هِڪ ۽ اِن ت، پِه زَاں آ چِدا
ڪُڙ ڪ ۽ آت۔

ڪُڙا آ لُوگ ۽ ڪَش ۽ سَرا پ ۽ بُوت ۽ ماں وَتِي دِل ۽ حِيال ڪِنان ۽ ڪُوشِٽ ۽۔
”مِر چِي مَنِي وَش بِيهتِي اِن ت، اِي اَلَم ڪُڙيَت، ۽ مِر دَم باز رو چاں پڌو شِيئِ وَرَا ڪ ۽ وَر ت
۽ دِپِي تايُن ڪِن ت۔“ آ نَش ت، نَش ت، دان ڪِه ڪُڙيَت ۽ ڪُڙا آ دِرِيگ ۽ دِپ ۽ ا تڪ،
وَ تِي لُڪ ۽ سُرِي نان ۽ دِي نِه بُوءِ چار ڪ ۽ بُوت۔ بِلِي دِي نِه بُوءِ دِرِيگ بَس ت اِن ت ۽ ڪُم ڪ ۽
ڪُڙا ڪ رُڪ ت۔

ڪِه لُوگ ۽ دِپ ۽ ڪُڙ ڪ ت دِرِي هِي ڪِنان ۽ ڪُڙ ڪ ۽ دِمب ۽ ڪِپ ت۔
چار دِس ت ۽ تِچا نِيں ڪُڙ ڪ ۽ اِن ج وَ ت ڪُوشِٽ ”هَر ۽، دِڙ مَنانِي قَوْل ۽ زُبان وَ
مُفْتِي ن اِن ت۔“

”پِه دِپ ۽ ڪُڙاں، پِچِر مِه رُو ڪِسي“

مُو کُوئی تند

یک رندے کُتے شیرے ۽ کراشت ۽ گوشت ۽ ”توہر پیم ۽ زور امند ۽ طاقت دارے، منائی کر، بیچ رنگ ۽ نہ تریست ۽ من تراوتی مٹ نہ کنناں۔ تئی زور ۽ طاقت چے انت؟ تو بس گوں وتی پنچگاں چانکر پاچے ۽ دنناں درے۔۔۔ چُش کہ داوا بانزیں جینے بہ بیت۔۔۔ دگہ بیچ، بلے من ترا زور مند تراں، اگاں ترا اے گپ باور نہ کنت، بیامن ۽ تو مڑاں، کہ اے دوئیں مڑگ ۽ ساڑی بُوت آنت۔ کُت ۽ وتی کانٹ بک کُت آنت، نوان ۽ اتک ۽ ایثاناں شیر ۽ پوتز ۽ کُت دات۔ شیر چرے ڈنگانی گرچگ ۽ گنوکیاں گپت، گڑادہ وہ ۽ آئی ۽ گرگ ۽ جہدے کُت، کہ ایثی ۽ شیر چیناں، گڑا ہے کار ۽ شیر ۽ وتی پوتز شر شورات ۽ خون چُکر کُت، بلے آئی ۽ گرگ و وتی جاگہ ۽ شیر ۽ آئی ۽ کسانکیں شکرے ہم پر کُت نہ کُت۔

وتی سوہنی ۽ پہر ۽ شان ژونگ ژونگ کنناں ۽ کُت شیر ۽ سرا بال ات، کہ ہمود ۽ مو کُوئی تندے ۽ پرچان ۽ مانگیشان، بے ارزشتیں لوکے ۽ دست ۽ گرگ ۽ وُرگ بُوت، کہ ساعتے ۽ پیش آئی ۽ چہ رسترا نی بادشاہ ۽ سوب بُرتگ ات۔

”ہر جاگہ ۽ زور ہم کار ۽ نیت“

ناشکر

سُنٹی ملکے اتک ۽ کوٹیں مردے ۽ سرانندان ۽ آئے وارت، گڑا پر آئی ۽ سُنگے
 واستہ مرد ۽ ہتر مال کُت شہماتے، کہ چرے شہمات ۽ گسک وُرک ات بلے شہمات آئی ۽
 کوٹ ۽ پر لچ ات۔ گسک ۽ کلاگ ۽ کوپی کنان ۽ گوشت ”تو کسانیں سُنٹی سک دیکھے ۽ منی
 کُشگ ۽ دمب ۽ اتے، بلے ہاں چرے بلاہیں شہمات ۽ رند نون تو وتی دل ۽ حال ۽
 زانگائے۔“

کوٹیں مرد ۽ پتہ دات ”انماں، پرے شہمات ۽ من ہیج دل تیر کہ نہ آل، ۽ نامن
 وتی دل ۽ چُش واہگ کُنگ ات، کہ وتار اقصان بہ دیاں۔ بلے تئی وڑیں نیٹیں لوکے، کہ
 آ مردمانی حوناں چونسیت ۽ زندگ انت، سُگر ۽ بدل ۽ آہاں انگت کلاگ گپت۔ گڑا
 چُشیں ناشکرے ہلاس کنگ ۽ منی دل ۽ سک باز تاہیر رسیت۔

”ناشکر ۽ کار ہمیش انت بس“

شُد

دُکالے ءِ بازیں کچلے شُد ءِ کٹ ءِ بُرتگ ات۔ آہاں دیست یک کورے ءِ، لہتیں
 جتگیں پوست آپ ءِ سر بر ءِ تڑپلاں۔ بلے آایشاں رست نہ بُوتاں، چیا کہ آپ سک باز ءِ
 جُہل ات۔ گڑ ایشاں وتار اہے پوستانی سرکنگ ءِ، دپ آپ ءِ سک دانت، کہ وراں ءِ کور
 ءِ ہلاس کنناں، بلے بچ نہ بُوت ءِ آہانی لاپ تڑکیتنت۔

”کور چلنگ ہلاس نہ بیت“

بیسہ

شپانک ۽ چُک ۽ وٽي تند ۽ ر مگ زرت آنت، ماں سیاہ ۽ بزیں جنگلے ۽ کوہی دانے
دوارُکت۔ آتو امیں روچ ۽ ایوک ات، گُڑا وٽی دل ۽ ہنرے سازتے، کہ چر ایشی ۽ آئی ۽
دیوانے ۽ کتو مردم ر سیت ۽ دل وٽی ۽ اول بیت۔

گُڑا آئی ۽ ہلک ۽ نیمگ ۽ دِرک بست آنت ۽ کوکار کنان ۽ گوشت ”گُرک ۽
مانشانت، گُرک ۽ مانشانت۔“

شپانک ۽ چرے کوکاراں ہلک ۽ دز ستیں مردم در اتک آنت ۽ ہمانی ۽ شُنت آنت۔
لہتیں ۽ ہمانی ۽ کرا داشت ۽ گوشت ”داں گُرک ۽ دو بروتری ۽ ماہد انہیں۔“

چر ایشی ۽ ورنہ سکت گل بُوت۔ بلے گُرک نہ یتک، ہر کس، ہر کس بُوت ۽ وٽی
گساں واترات۔

لہتیں روچ ۽ پد، ہے داب ۽ پدا ہے ہنرے گت، کہ ہلک ۽ مردم پدا پر آئی ۽ مُمک
۽ شُنت آنت۔ اے رندی پدا گُرک نہ یتک، مرد ماں پدا وٽی گساں بیرہ گت۔ بلے چرے گپ
۽، لہتیں روچ ۽ پد حق ۽ دل گُرک چہ جنگلاں اتک ۽ ہمانی ۽ ر مگ ۽ تنداں ماں کپت۔

نون شپانک سک عمیگ بُوہاں بُوت۔ گُڑا چر اپیش ۽ حساب ۽ انگت ۽ وٽی دپ
۽ کیشتر چچ لگوشت، ”گُرک اتک، گُرک اتک، بیائے کہ گُرک اتک۔“

دورند ۽ دزو، بتلگیں ہلک ۽ مرد ماں ہے فہم ات، کہ ایشاں سیسی براہم دزو ہگ
بُونگ ۽ انت، پیمیشا کس پر آئی ۽ مُمک ۽ در نیتک، بلے ہود ۽ گُرک ۽ آئی ر مگ ۽ تکه
بوڑیتنگ ات۔

رندا شپانک ۽ ہر دیں کہ گلہ گت، گُڑا ہلکے دانا ۽ سریا لیں مردے ۽ گوشت

”دزو گواگاں راست ہم بُہ بیت، کس پر آئی ۽ بیسہ نہ کنت۔“

شکاری

یک شے شکاری ۛ ۛ کٹو کاہک لہڑ داتگ ات ۛ شام ۛ ات، کہ درنگیب ۛ آئی ۛ سنکتے اتک ۛ ہمائی ۛ در ۛ دپ ۛ سر بُوت۔ لوگ ۛ اے وهد ۛ تیار ۛ جاڑی نیں پچ نیست ات۔ گڑا آئی ۛ شُت ۛ وتی ہمارا گیس کپینجر ۛ راگپت، کہ آئی ۛ وتی تو اے اے دگہ مُرگ پر آئی ۛ دام ۛ آؤرت ۛ گر اینتاں۔

انچو کہ شکاری ۛ کپینجر ۛ کُشگ ۛ کارچ درکت، گڑا آئی ۛ دپ پچ لگوشت ۛ گوشت ”پرے گپ ۛ من دل ۛ صدقاں کہ تو منارانہ کُشے۔“
شکاری ۛ پلہ دات ”پرچہ؟

گڑا کپینجر ۛ شکاری ۛ را پلہ پر گر دینت ”تو بیدے منی ۛ دیم ۛ رندا مُرگاں چوں گرے؟ بہ زان ایشاں تئی دام ۛ کئے کاریت ۛ سر کنت؟“
گورے گپ ۛ شکاری ۛ کپینجر یلہ کُت ۛ گرو سے نیمگ ۛ رہ گپت، کہ ماں وتی ڈب ۛ وپتگ ات۔

گروس ۛ زانت کہ کار خیر نہ انت، پمیشا شکاری ۛ دست ۛ دز بندی کنان ۛ در اینتے ”اگاں تو منارا کُش ۛ، گڑا تو چوں زانے کہ بامسار انت، ترا تئی کار ۛ واستہ رندا کئے پادہ کنت؟“

شکاری ۛ گروس ۛ گُت ۛ کارچ ایر دیاں ۛ چُش پلہ دات ”ہو، تو وهد ۛ گو شگ ۛ باز جوآنے، اے گپ ۛ من ہم شر زاناں، بلے پرے کار ۛ من وتی سنگت ۛ ہمشا میں لاپ ۛ ولپینت نہ کنان۔“

پدا آئی ۛ گروس ہلارکت۔

”تئی دز بندیاں، من پہ تئی دوست ۛ وتی ہمشام کنان؟“

سُرنَاہ

شِئِکے وتی ہورتانی تندہ سست، گڑاگر کے آئی ۽ دمب ۽ کپت کہ گرانے۔
 شِئِک ۽ دیست آلم گرگ بیت، گڑاوتی دیسے گرگ ۽ ترینت ۽ درائینت ۽۔
 ”واجہ من زاناں، کہ من تو و تارا چٹوسر آرت نہ کنان ۽ دست ۽ تو گرگ ۽
 ورگ ہم باں، نوں منی زندگی ۽ لہتیں ساعتاں کہ پشکپتگاں، پمیشا منی گوں تو دز بندی
 انت، کہ زندہ اے کسانیں دمان ۽ منا انچو گل بہ کن، کہ جد ۽ پیش بہ نہ بوتگاں، گڑا تو منی
 مرگ ۽ پیش وئیں سازے نہ جنئے؟“

گرگ ۽ چارات شام ۽ ساری ساز ۽ جنگ چشیں بدیں چیزے نہ انت، گڑا آئی ۽
 سُرنَاہ درگت ۽ مانبدان بُوت، و ہدے کہ شِئِک آئی ۽ دیم ۽ ماں کپت ناتج ۽۔

سُرنَاہ ۽ ناچاں شِئِک ساعے گوتنگ ات، کہ ہورت ۽ تندانی چار ۽ گدار کنوکیں
 حُدا ۽ ساز ۽ تو ایشکُت۔ آتک ۽ چاریتے، باریں اے چونیں ساز ۽ سُرنَاہ ہے؟

و ہدے آئی ۽ (حُدا) ۽ چم گرگ ۽ کپتنت ۽ پر، گڑا آئے آہوڈو آہوڈو کنان ۽
 تاچینان ۽ دور بُرت ۽ یلہ دات، کہ تچان تچان ۽ گرگ ۽ شِئِک ۽ نیمگا چک جت ۽ گوشت
 ”حق ۽ حِلار ۽ منی دوا ہمیش انت، چیا کہ منی کار قصابی ات، نا کہ سُرنَاہ بہ جن ۽ تئی دل ۽ وئش
 بہ کن۔“

”ہر کس ۽ وتی کار زیب دنت“

تاوان

مردے ءیک زندے ریڑگوکے گپت، کہ دائم آئی ء لوگ ء یہ چیر و کائی دڑی ء
دازیان اتلگ آت۔ مردے ریڑگوک گپت، لوہیگے گرمیں آپ ء پُرکت ء آہے آپاں
دور دینگ لوٹ ات۔

گڑا ریڑگوک ء وتی ساہ ء رکھینگ ء مردے کرا مز نیں گزیوگ ء دز بندی ئے
کت ء گوشت ”من زانیں کہ ترا چشیں ظالمیں دلے لاپ ء نہ انت، کہ منار اہے کش ئے،
حیال بہ کن ء بہ چار، تئی لوگ چہ مشک ء کٹار ء کلچینگ، کہ ایشاناں من وارنگ ء صفا
کنگ۔ بہ زان اے بے نپ ء سیتیں کاراں تئی خیال ء؟“

مردے پتہ دات ”تو چنہا مفتین ء بے سیتیں چیزے وئے ء نا کہ کار ء نیائے،
پرے کنگیناں من ترا بختنگ آت ہم، بلے توبہ گوش منی کروس کیا کشت ء وارت؟، کا پر
ء منگ ء در تلگیں پس ء گوشت کیا دڑیتاں؟،

ناں، نان! تئی سیتاں چہ تئی تاوان گیشتر انت، ہمیشا پے تو مرگ الی انت۔

”چیزے کہ آئی ء سیتاں چہ تاوان گیشتر اں، الم گارے بہ کن“

سنگ ۽ بُت

یک مرد ۽ شیر ۽ پرے پرے گپ ۽ بلا ہیں دیوان درّی ۽ مان کپتنگ انت،
 کہ باریں مردم ۽ گیشتر زور مان یا شیر ۽۔ بلے مرد ۽ ہے گپ کپتنگ ات ۽ داشتنگ ات، کہ
 آ ۽ ہمائی ۽ ہم کنت، بزاں مردم چه شیر ۽ زور مند تر انت، ایشی ۽ سوب آئی ۽ عقل ۽
 شیواری انت، پدا مرد ۽ کوکار کت ۽ گوشت ”تو بیا منی گوما، من ترا اے راستی ۽
 پیشداراں۔“

گڑا آئی ۽ شیر باگے ۽ بُت ۽ ہیرا کلیر ۽ جوڑ کتگیں ہما سنگ ۽ بُت پیش داشت،
 کہ ماں ایشی ۽ آئی (ہیرا کلز) ۽ شیر چیرا کنگ ات۔
 شیر ۽ پپہ دات ”باز جوان“ بلے چر ایشی ۽ وچ نہ بیت، چیا کہ اے سنگت ۽ بُت
 ہم تی پیمیں مردم ۽ ۽ شتر کنگ۔“
 مادانم ہما چیز ۽ کہ پیش داراں، لوٹاں کہ آہا وڑ بہ کنت، کہ ما اش گندیں۔

”کس نہ گوشت کہ منی دوگ تڑ پشاں“

بڑھناک

یک رندے بگلے وتی پگلیچیں لوگے دیما اوشتات، جہان ۽ دیما ہے جارے
 پرینت، کہ آنچیں طیبے، کہ درستیں تہلگ ۽ دارواں زانکار انت، ہمک نادر ای ۽ علاج
 کنگ ۽ لاق ۽ بوندناکیں۔“

گڑا یک روباہے ۽ گوں کوکار پتہ دات ”توگاں چشیں لاق ۽ زانکار یں طیبے
 ئے، دگراں علاج کنگ ۽ پیش تر، یک برے وتی منڈیں دست ۽ پادان ۽ بڑھناک ۽ لپی نیں
 پوست ۽ چیا علاج ۽ نہ کنئے؟“

”جہان بہ لڈات، کہ پگل طیب انت“

ثرس

یک شکاری ئے سر شیر ۽ پداں گران ۽ جنگل ۽ کپت۔ آئی ۽ ہمود ۽ مردے
 دیست کہ آدار ۽ گڈگ ۽ آت۔ شکاری ۽ شت ۽ ہما مرد ۽ راجست گت ”تو ہے نزدیک ۽
 گوراں شیر ۽ پد دیستگ انت، یا تو چوزانے کہ آئی ۽ غار کجا بیت؟“
 دار چینیں مرد ۽ پسه دات ”اگاں تو گوں من بیائے گوں، من ترا شیر ۽ جند ۽
 پیش داراں۔“

اے پسه ئے ایشنگ ۽ گوں شکاری ۽ دیم چه ترس ۽ زرد ترات، گڑا درائینتے
 ”اٹاں، اٹاں تئی باز باز منتوار، چیا کہ منا شیر در کجگی نہ انت، بس آئی ۽ پد چارگی اتنت۔“

”شیر ۽ پداں بہ چار ۽ تچ مہ گوش“

بہت

یک مُسافر نے دوریں سفرے ءِ سوب ءِ سک تَژند ءِ ژول بُوت، گُڑا اتک ءِ چاتے ءِ لمب ءِ وپت ءِ واب کپت۔ آکے ہم بہ لیٹیتیں، بہ زالا چات ءِ ات۔ بہت ءِ زہر گران ءِ ہلبوش کنان ءِ مُسافر ءِ راٹوینت ءِ گوشت “واجہ نیں میر، اے منی دستاں گوں تو بستگ آنت، چات ءِ دپ ءِ چہ پادا، اگاں تو توک ءِ بہ کیے، رندا ملامتی منی گردن ءِ دؤر دینگ بیت، ناکہ بہ تئی پوڑا ہی ءِ احمقی ء۔

”روئے چات ءِ دپ ءِ وپس نے، کپ نے توک ءِ، ملامت بس تئی چندیں“

ملاء قربانی

یک گُر کے میس ے ے دمب ے کپتنگ ات، گُڑا میس مسیت ے ے پُترت ے
 گُرک ے ڈن ے کون جت ے نشت، بلے میس درنہ یتک۔ گُڑا گُرک ے گوشت ”اگاں تو
 درنیائے، مسیت ے ملاء قربانی ہے۔“

پرے گپ ے میس ے پبہ دات ”منی حیالے دارگے تئی رمت وار، اے تئی
 راستاں کہ من روچے نہ روچے قربان باں، بلے چہ تئی دپار بُوگ ے اے جاگہ شر تر
 انت۔“

”چہ گُرک ے ظالمیں نیشاں، کارچ گہہ ترانت ملاء“

پرواہ

یک گر کے ء چمّ پَسے ء کپت انت ء پر، کہ آبرزیں تلاری بندے ء رُستگلیں
 تہلگ ء بوٹگاں چرگ ء ات۔ گرک پہ پَس ء سر بُوت نہ بوٹنگ ء ات، گڑا آئی ء لوٹ ات
 کہ من ایشی ء رد پہ دنیان ء جہل ء ایر بہ کنائیناں۔ گرک ء کوکار کنان ء بُز ء را گوشت
 ”بانگ! تو اے تلاری دزنگ ء وتی چند ء کوشارینے، اے منی دستاں بستگ انت، بُن ء بیاء،
 چیا کہ ادء کاہ تری جنگل انت۔“

پَس ء یہ زاننگاری ء شیواری چم پر تری سنتن ء گوشت ”ترا اے پرواہ نیست کہ
 مناشتریں کاہ رسگ یا حراہیں، اصلیں گپ ء چند ایش انت، کہ تو منی ورگ ء دمب ء
 ء۔“

”ہر کس وتی لاپ ء جل ء، دومی ء زند ء کنت زیان“

بدوفائی

ہپشاہیں صیدے ۽ دمب ۽ لہتیں شکاری کپتگ ات، گڑا آئی ۽ وتارا انگور ۽
بزیں دڑچکے ۽ شاہانی چیرا چیرا دات۔

شکاریاں صید ۽ چنگلیں راہ گار کنگ ات ۽ زانگ ۽ نہ انتت کہ آہے کر ۽
گوراں ٹپیگ۔

صید ۽ چارات کہ پر آئی ۽ نونوں دزستیں ترس ۽ بیم ہلاس بوتگ انت، گڑا انگور ۽
شاہانی ترک ۽ تزا کے بناگت۔ ہے سر ۽ پراں شکاریاں حیاں وتی نیمگا برت، ہمیشا چر آیاں
یکے ۽ درائنت ”منی حیاں ۽ انگور ۽ چیزے ٹپیگ۔

کہ ایشاں انگور ۽ تاکاں تیرے ہتر مال گت، بہ زان ہے تیر ۽ بد بہتیں صیدے
دل ۽ رادراں گت ۽ آدمیادراتک۔

ہپشاہیں صید ۽ وتی مرگ ۽ پیش گوں وت گوشت ”منی دوا ہمیش انت، کہ من
بے وفائی ۽ دغا کنان ۽ وتی پہریزوک ۽ تاکاں ورگ ۽ اتاں۔“

”وتی دست ۽ کہ وت چچم ۽ جن ۽، گڑا کور بے۔“

دین

یک دہقان کارے ء وئی ڈگار ء کشتگیں مکئیاں دزیں کونجاں پہ دامے چیر
گت۔

آوہدے چیریں دام ء چارگ ء شت، گڑا آئی ء دیست کہ بازیں کونجے گرگ
بوتگ، بلے ہے پگتگیں کونجاں کنگے ہم گون انت گوں۔

ہے کنگ ء گوں دہقان کار ء دست ء دز بندی کنان ء گوشت ”منارامہ گش،
منایلہ کن کہ من رَواں، چیا کہ من کونجے و نیاں، کنگے آل، منی بانزلاں پہ چار ء بس، پدا
مُرغانی غریب ء مونس تریناں، پہ دزنہ و شتی نہ کنان۔“

دہقان کار ء درائینت ”منا گورے کار ء کار نیست کہ تو کئے ات، من ترا
گورے کونجاں گپتگ، کہ ایشاں منی دہل سیہ سید گنگ انت، پمیشا تو ہم وئی ہے
ہمربیشانی دین ء رَوک ء ات گوں۔

”بانز کہ جنگلانی رم ء تڑیت، جنگلیں“

گُرک ۽ ميار

گُرک ڪي داڻا ديراڻا مياڻا تنديءَ ۽ سڙاپ ۽ آت، بلهه پر آهاڻا وٽ سڙوت بهه
 ۽ هينئر نه گُرت۔ شپانڪ ۽ بندات ۽ آچار ڪهي ۽ شيواري وٽي چم ۽ چير اُگت، بلهه آئي ۽ پرا
 شيطان ڪارياڻا ڪه آئي ۽ هيل آت، ڪمار ات نه گُرت، گُرا گُرڪ ۽ هم داڻا ذرا جيڻا مُد تي
 تند ۽ سڙاچ پيميل دزما نجني نه گُرت۔

شپانڪ ۽ چارات ڪه اے چه دڙمنه ۽ گيشتر تند ۽ پهريزوک انت۔ گُرا ايڪ
 روچه آئي ۽ تند گُرڪ ۽ ميار گُرت ۽ وٽ بازار ۽ گپت ۽ گير ۽ اُشت۔ بلهه آئي ۽ چه بازار
 ۽ واتري ۽ پيش گُرڪ ۽ تند ۽ تڪه بوڙيننگ ات ۽ بازيں مياڻ ۽ هورت ۽ پڙوشنگ ۽
 وارنگ ات۔

بازار ۽ واتري ۽ پڊ، شپانڪ ۽ گُرڪ ۽ اے ناشر ڪه ديسٽ، گز يوان ۽ زار ڪنان
 ۽ گوشت۔

مني حق هميشه انت ڪه من پسانا ۽ گُرڪ ۽ ميار گُرت۔

”پساں برهه، گُرڪ ڪي ميار ڪن هه نادان؟“

نیش

یک کسانیں تانزی ۛے، کرگشکے ۛ دمب ۛ کپتنگ ات کہ گرگ ۛ رند آئی ۛ ایشی
 ۛ راہما پیمنیش جت، کہ گمان بُوت ہما جاگہ ۛ کشیت ۛے۔
 بلے ناگت ۛ تانزی ۛ آیلہ دات، پداگور آئی ۛ انچو لیبے گت، چو کہ کچے دومی کچے
 گوما کنت۔

تانزی ۛ چشیں ہنراں کرگشک سُوکی بُوت ۛ درائینت اش ”من پہ دل اے
 گپ ۛ گوشاں، کہ تو وتی اصلیں رنگ ۛ مناپیش دار! اگاں تو منی سنگتے، گڑا منانیش چیا جن
 ۛ، دژمنے لیب چیا کن ۛے۔“

”توکت ۛے، کہ بُت ۛے، چند ۛ وتی پد رہ کن“

چنال

گرماگ ۽ جل شانیں روچے ۽ دورہ گوز سیرگیں وڈے ۽ ویرانگیں کٹکے ۽ رَوَگ
 ۽ اتنت۔ گڑا ایشانی دیما چنال ۽ دز چکے پدّر بُوت۔ اے دوئیں گل ۽ شادانی آئی ۽ بزیں
 ساہگ ۽ نشت آنت ۽ وتارا روچ ۽ ماند اروکیں بز انزاں پہریت ایشاں کہ وتی دم
 ساسارت ۽ بالاگت، گڑا دز چک ۽ چارگ ۽ بنا بُوت آنت۔ گڑا چر ایشاں یلے ۽ دڑا ینت
 ”چنال چونیں بے نپ ۽ سیتیں دز چکے، چیا کہ نابرے پر کنت ۽ نامردمے ۽ کار ۽
 کئیت۔“

چنال ۽ مرد ۽ دپ ۽ جبر چا پیت ۽ زہر کٹکی گزیت ۽ گوشت ”شما چرے روچ ۽
 ماند اروکیں بز انزاں اتکے ۽ منی چیر ۽ وتی ساہر کہینت، منی بزیں ساہگ ۽ وتی دل ۽ ارواہ
 وش کت آنت، بلے نول کہ شتاوتی دم ساسارتگ منارا زاہ ۽ بسیت کنان ۽ شگان ۽ پگان
 کنگائے۔“

”جہان ۽ نیکی کئی دیمانئیت“

بے زانتی

یک ہپشاہیں صیدے سک نادراہ ء کپتہ کاربوت۔ آانچونزورات، کہ وتی جاگہ
 ء سُریتے نہ گت۔ وہدے آئی ء نادراہی ء گپ ”جنگل ء تالان بُوت، گڑابازیں دگہ صیدے
 آئی ء حال پُرسی ء اتک۔ ایشاں آچپت ء چاگردگت ء ہمود ء رُستگیں کاہ ٹُرکان گت ء
 وارتاں۔ چراہشی ء رندا آجاگہ ء کاہی ٹالے ہم پر آئی ء چرگ ء سر نہ یتک۔ آکہ کتے وش
 تر ء ذراہ بُوت، بلے وتی نزوری ء پاداتک ء دگہ دیے ء کاہ ء چرگ ء شت نہ بُوت۔ بہ زان
 وتی دوستانی نابزانتی ء آپہک کپتہ کاربوت ء مرمت۔

”نادانیں دوستے ء گہ انت دانائیں دژمنے“

صوت

زِ مستانی وِش ءِ پینتا پین روچے اَت۔ گُڑا لہتیں مُور وِتی دانانی امبار ءِ حُشک کنگ
ءِ دز گئیئت، کہ رِ گامی ہوڑے ءِ شلگ ءِ نمبے زُر تگ اَت۔

ہے نیام ءِ کنگ ءِ اَتک ءِ مُوراں دز بندی ءِ کُت ”کہ منا چنکے دان بہ دیت
گوں، شُد ءِ مر گاہاں۔“

گُڑا مُوراں دمانے ءِ وِتی کار مہتل داشت ءِ (چو نہاے چیز آہانی دودانی حلاف
اِن ت، کہ کار ءِ نیام بوشاں) آئی ءِ را پُرس اَت ”ماترا جُستے بہ کنناں، کہ تو اے ہزار متیں
گرماگ ءِ چے کنگ، چیا ز مستان ءِ واستہ وردن ءِ وراک چنگ ءِ مچ نہ کنگ؟“

کنگ ءِ پبہ دات ”من گوں شُمارا ستین ءِ بہ کنناں، گُڑا چُشیں کہ تان سریں گرماگ
ءِ من صوت گوشی ءِ دز گئیئت، پرے کار ءِ بہ زاں وردن ءِ وراک ءِ مچ کنگ ءِ منا و ہد ءِ
جن دنہ رسیتگ۔“

مُوراں پبہ دات ”تو اگاں گرماگ صوتاں گوازیئتگ، گُڑا ز مستان ءِ ناچ بہ کن
ءِ گوازین، چیا کہ نوں تئی دست ءِ دگہ شر تری ءِ ونہ بیت۔“ ”ہے گپاں مُور پر آئی ءِ
بیشکران ءِ وِتی کار ءِ شُشاں۔“

”اَشتر بُودور بہ چار، حر مہ بُوسر مہاں مہ چار“

بادشاہی

یک پیڑگا ہے ۽ دو گروس است ات کہ ایشانی پہ سرُو کی ۽ دائم جنگ ۽ مڑ برجم
 ات۔ جنگ ۽ رند لٹ وار تلگین ٹپ ات، وہدے کہ کٹوک اپسانی واڑ ۽ سر بر اوشتان ۽ پھر
 ۽ شان بانگ پہ بانگ ۽ چکت ۽ ۽ دات۔

بلے ناگت ۽ شاہینے ۽ چم چہ بُر ز ۽ پہ ہے گروس ۽ کپت انت ۽ پر کہ پر آئی ۽ ہینز
 ۽ آئے گوں وت بُرت۔

پداہما پٹنگیں گروس چوداں در آہان، بے کچ ۽ توت نکینکانی بادشاہ ۽ مستر ۽ کستر
 بُوت۔

”بُزوء کہ بُزے بُوت، دوہنگ ۽ بان ۽ سر اُشت“

مہمانی

شیرے ۽ گورم ۽ پڑوریں سانڈے دیست چرگ ۽ آت۔
 آئی ۽ لوٹ ات کہ وڑے ناوڑے ایشی ۽ کینج بہ کنت، بلے ماں گورم ۽ اے
 کار پر آئی ۽ سک گزان آت۔

گڑ اشیر ۽ گوں سانڈ ۽ راکنان ۽ گوشت، ”کہ تو اگاں منی کراشامے ۽ بیائے،
 من تراشتریں مہمانی ۽ دیان۔“ سانڈ ۽ شیر ۽ دعوت من ات۔ بلے وہدے آشیر ۽ غار
 ۽ دپ ۽ سر بوت، داں دیستے مز نیں لوہیگ ۽ منجل ۽ کتہ دانان کہ (پا دیکاں) سمہینگ
 بوٹگ آنت۔ بلے بابت ۽ مہمانی ۽ چچ نہ گواہیت۔ گڑ اسانڈ ۽ وتی دست تک جت آنت ۽
 تنک ۽ شت۔

شیر ۽ چہ پشت ۽ غمیگیں گالوارے ۽ چچک ۽ سوب جت گت۔ گڑ اسانڈ ۽ چک
 جت ۽ پتہ دات ”منی کرا ایشی ۽ بازیں سوب آست، چیا کہ من وہدے اے لوہیگ ۽
 کٹونگ کٹانگ کہ دیستاں، گڑ اہامان ۽ مر ت، کہ مہمانی سانڈ ۽ چند بیت۔

”شرنہ ر جتگیں دام ۽ شکار ماریت۔“

ہور تلو

سانڈے یک مُٹکے ۽ دمب ۽ کپنگ آت، کہ آئی ۽ پومز ۽ گٹے پاتلگیتے۔
 بلے مُشک ژپنگ ۽ فصیلی سلیبے ۽ پُترت۔ گڑ اسانڈ ۽ زہر ۽ حسد فصیل ڈگر ڈگر
 کُت، کہ ہے جُهد ۽ جفاہاں نُست ۽ کپت ۽ ساپار بُوت۔
 پدا کہ چٹ حاموشی بُوت، گڑ امُشک پدا دراتک ۽ سانڈ ۽ دگہ گٹے پاتکے۔
 اے رندی سانڈ ۽ زہر ۽ دسکنڈ کُت، بلے بیدے پُونشگ ۽ دپ ۽ کج ۽ در آہگ ۽
 بچ نہ بُوت۔

ہے دمان ۽ سانڈ ۽ فصیل ۽ سلیب ۽ کسان ۽ بارگیں توارے گوشاں کپت ”تو
 دیست نا، کہ شابلہا ہما پیم کہ شتے دل بے لُٹیت کُت نہ کن ۽، بلے برے برے میے پیہمیں
 ہور تلو ہا وڑ کننت، کہ شتے کُت ۽ گمان ۽ ہم اے جبر نہ گواہیت۔

”مہ چار مناں کسان ۽ ہورتاں من، کہ بلاہاں انگہ ہورت ۽ آرت کناں“

کانگی

مردے کانگی ئے گیپت، پادے ئے زمزیلے ۽ بندان ۽ وتی چکانی دنت، کہ ایشی ۽
 پہ دارے، کانگی ۽ و مردماں ہوار زند گوازینگ بیچ دوست نہ بیت، بلے ہلتیں و ہد ۽ پد آ
 ”رام“ بیت، گڑا چک ۽ گونڈو چوساری ۽ وڑا آئی ۽ چار ۽ گزار ۽ یلہ دینت، کہ کانگی
 ”رام“ انت ۽ نہ روت۔

بلے یک روچے کانگی چر آہانی کر ابال کنت ۽ وتی پیشی ۽ ہنی، سنکین ۽ روت۔
 کہ بد بہتی ۽ کانگی ۽ ہمے زمزیل انگت پاد ۽ بیت، چر ایشی ۽ آدر چکانی شاہاں مان
 اڑیت۔ کانگی وتی گیشینگے باز جہد کنت، بلے بیچ نہ بیت۔ ہمیشا پشومانی درائینت ”فسوز ۽
 ارمان! وتی یلہ بونگ ۽ روت گے پچار ۽ من وتی زند بادات۔“

”زمزیل کہ تئی پاد ۽ انت، پہ زان آجونے“

ہنپ

یک روباہے، پٹئی ءے کرا بٹاک جنی ءے ات کہ ”آچہ وتی دژ مناں وتارار کہینگ ءے صد ہنپ زانت، چیا کہ آئی ءے کچول لٹی ءے نگلی ءے پڑیں۔ نوں تو ءے پٹئی بے گوش، کہ وتی رکہینگ ءے تی کرا چینچو ہنپ است؟ پٹئی ءے پڑے ءے دات ”منی کرا بس یک ہنپے است، کہ چیر ایشی ءے من وتارار کہیناں۔ اے دو میں ہے گپ ءے باوستان اتنت، کہ جینگے تانزی گران ءے پماہاں پیدا ک ات۔ گڑا پٹئی ءے دودر کنان ءے جت سے ءے وتارادر چکے ءے شاہانی چیر ایشینگ ءے رند روباہ ءے راگوشت ”منی ہنپ ہمیش زانت، بے گش تو چیا دلمانگے۔“

گڑا روباہ ءے پٹئی ءے راوتی اولی ہنپ گوشت، پدا دومی، پدا سیمی، کہ تناسدی ءے تانزی اتک ءے آئی ءے سر ءے توک ءے کت بونت۔ نوں روباہ ءے بے ءے بکڑ کپت، کہ چے بہ کنت، پمیشا تانزیاں ہما دمان ءے گپت ءے کشت۔ بانگ پٹئی کہ جہل ءے چارگ ءے ات گوشتے ”وتی پھریزگ ءے یک ہنپے چیر صدیناں شر ترانت کہ تو آہاں حساب کت کن ءے۔“

”ہشکیں پوتاری ءے بٹاک جنی ءے چنہ بیت“

سُچکٔ ءِ ساہگ

یک رندے کُچکے ءِ گوشتی پُٹے دپ ءِ آت ءِ وتی لوگ ءِ رَوگ ءِ آت، بلے ہے
 کیشک ءِ یک کسانیں جُو ہے ہم گوزوک ات۔ جُو ءِ سربر اکسانیں تہنگے مردم ءِ دلوتانی
 گوزگے واستہ ایر ات۔ سُچک چھے تہنگ ءِ گوزگ ءِ آت، کہ ناگت ءِ آئی ءِ چم جہل ءِ
 تچو کیں آپ ءِ وتی چند ساہگ ءِ کپت انت۔ گڑا ایشی ءِ ماں وتی دل ءِ ہے حیاں کُت کہ دگہ
 کُچکے ءِ گوشتی پُٹے دپ ءِ انت، پمیشا آئی ءِ ہے سُوڑگ کُت کہ ایشی ءِ ہم تچ گراں۔
 پدا آئی ءِ آپ ءِ درائیں ساہگ ءِ سربر ادور کنان ءِ کُت انچو کہ وتی دپ تچ کُت،
 گڑا آئی ءِ دپ ءِ گوشت ءِ پُل آپ ءِ کپت ءِ پدا گندگ نہ بُوت۔

”باکنے کہ وتی ساہگ ءِ ہب بہ کنے“

ناشگر

زمستانی سار تیں روچے ۽ مردے دار ۽ چنگ ۽ جنگل ۽ شت۔ آوتی کار ۽ تران
 ات، کہ آئی ۽ دیست سیاہیں چیزے برف ۽ سراشہار گپتگ۔ آٹزیک ۽ اتک، دیست ۽
 اژدہیاہیں سیاہ مارے، کہ گوشیاں مُرتگ۔

بلے آئی ۽ سیہ ماروتی دستکاں کُت ۽ دیم پہ لوگ ۽ رہ گپت، کہ ہمودا آسے دیما
 باپے دِنیاں، بلے انچو کہ آلوگ ۽ پُترت ۽ سیاہ مارے آس ۽ دیما ایر کُت، گُڑا چکاں
 چارات، کہ ایشی ۽ ارواہ کپان بُوَت ۽ مان، پمیشا لہم ۽ مُر آئیں۔

چسے چکاں یکے جہل بُوَت، کہ ایشی ۽ دست پر کنان ۽ بہ مرزاں، گُڑا اژدہیاہیں
 سیہ ماروتی سر ۽ چست کنان نیش ہے گونڈو ۽ سراگر چینتاں، آہادمان ۽ مُرت۔
 ہے مرد ۽ تیر زرت ۽ سیہ مار ۽ دو کپ کنان ۽ سار تیں اُفارے جت ۽ گوشت۔

”ناشگر ۽ رادست ۽ پینگ پر کن بہ وارین، انگت ۽ لنگک ۽ گڑیت۔“

بیر گیری

دہقان کارے ۽ روہاے ۽ سک زہر ات، چیا کہ آشاں سزاپ کناں ۽ اتک ۽
آئی ۽ مکینک ۽ گرو سے دزات ۽ بُرتاں۔

گڑا دہقان کار ۽ تلکے چیر گت ۽ آگپت ۽ بیر گیری ۽ آئی ۽ لٹک ۽ صو تلی ۽ بندان
۽ ماند اشت ۽ یلہ دات۔

بلے اے چیز دہقان کار ۽ بد بہتی ۽ بُوت، چیا کہ روہاہ تچان تچان ۽ تچک ۽ مکئی
۽ ر سیتگیں دہل ۽ پترت، کہ بس رُنگی ات۔ گڑا دز ستیں دہل سٹک ۽ مُفت ۽ حُدا چر آئی ۽
دست ۽ شت۔

”بیر دائم، دوسر داریت“

نامہ

پٹھی ءے ءیک روچے وت سراوت گروس ءے گرگ ءے ورگ ءے نامہ ءے درگیتک
(چوناہا پٹھی باز باز ءے مرگ نہ وراثت، مرگ ءے چند ہم انچو فہمگ ءے آت) کہ آئی ءے گوں پٹھی ءے
رادرا نینت ”تو وتی شب ءے بانگاں مردماں نادر اہی ءے داتگ، تو نہ زانے چر ایشی ءے آواہاں
جہ سرات، پدا سبھیں شب ءے چھے چو گلو ءے چچ بنت ءے ننداں۔

گروس ءے وتی ڈیل ءے راوڈم دات ءے درا نینت ”من بانگ پمیشا دییاں، کہ مردم
وتی واپ ءے بست کنان ءے وتی روج ءے کاراں و ہد ءے موسم بہ رسنت، چیا کہ بیدے اے بانگاں
آوتی کار ءے جاگہاں ءے موہ سر بوت نہ ہاں ءے وتی کاراں گت نہ کنان۔“

پٹھی ءے پتہ دات ”بلکین انچش انت، بہ گندے آبے تئی بانگاں بچ گت مہ کنان،
بلے انشی ہر پیہیں کہ تو منی شام ءے۔“
گونے گپ ءے آئی ءے گروس ءے گٹ گپت ءے کشت۔

”گتگیں چم وچم ءے نہ آت، پدا، ہمیشی ءے لپکے بہ کپیت ءے مان؟“

شادو ۽ فیصلہ

یک گُر کے ۽ روباہ دزُکت، بلے آئی ۽ (روباہ) ۽ اے گپ پُچ وُڑانہ من ات ۽
 دست پہ جان ۽ نہ اِشت، گُڑا گپ اتک ۽ شادو ۽ سربُوت کہ وتی فیصلہ ۽ بہ دنت۔
 شادو ۽ دوینانی گپانی اِشکنگ ۽ رند ہے گوشان ۽ فیصلہ دات ”منا باور نہ بیت کہ
 توئے گُرک چُشیش بے ارزشتیں چیزے ۽ سو گند بے ورئے، ہے حساب ۽ روباہ ۽ چُشیش نہ
 منگ ۽ صفازانگ بیت کہ آدز نہ انت۔“

”بیمانی ہر رنگ ۽ زانگ بیت، تری آراستی ۽ گوشگ بہ بیت۔“

کانٹ

یک کُٹے ساندھے ءِ کانٹے سِراداں دیراں گل ءِ شادانِ نشت ءِ وتی دے
 بلاکت۔ آوہدے کہ بال کنگ ءِ رَوگی بُوت، گڑا ساندھے گونشتے ”توپرے گپ ءِ بدنہ
 برے، اگاں نوں من بے رَواں؟“

ساندھے وتی چم چھپی کُٹ آنت ءِ کُٹ ءِ رامان نیاران ءِ پپہ دات ”پہ من اے
 مزین ءِ حیاں دارگی گپے نہ انت، کہ تو کدی اتلگے ءِ کدی رَوے۔“

”تو دل ءِ کُٹ جان، وت سِرا میرے، بلے اے نہ کنت ہج پیم ءِ حساب تزارا“

کوہنیں پچا روک

روبا ہے، شیرے بہ نہ دیستگ ات۔ گڑ ایک روچے شیرے، دچار کپت، کہ
 آئی ۽ گندگ ۽ گوں، ہمیں چو ترس آماج بُوت، کم نہ انت ہمود ۽ ساہ بہ دنت۔
 لہتیں روچ ۽ پد آئی ۽ ہما شیر پدا دیست، کہ آانگت ترسگ ۽ ات، بلے چو پیش
 ۽ وڑاناں۔

سیبی رندا آئی ۽ ہما شیر دیست، ۽ پہ ترسگو ترسگو کر ۽ شت، بلے پدا گوں شیر ۽
 گپ ۽ بندات بُوت، کہ ساعے ۽ رندا دوئیں ہے پیم گپ ۽ انت گوش یگاں کوہنیں پچہ
 آروک بہ بنت۔

”ملا رواہ ۽ کنسے گوں“

دارءِ حُدا

پیش ءِ گیشاں مردماں سَنگ ءِ دارانی بُت شُرودہ (سُجدہ) گت اَنت۔ ایشانی دیما
 فریاد ءِ زارِ اش جت، کہ آہاں شتریں بہت ءِ طالع بہ دینت۔ ہے حساب ءِ یک مردے
 دائم وتی پت ءِ دا تگیں دار ءِ ترا شتگیں بُت ءِ دیما زار ءِ فریاد ءِ اَت، بلے آئی ءِ بہت مٹ
 بُو ہگ ءِ وژانہ اَت۔ آئی ءِ مز نیں عبادت ءِ پار گاہے ءِ ابید شومی ءِ بد بہتی چو پیش ءِ وژا گور
 آئی ءِ بندوک اَتنت۔

گُڑا یک روچے انچوز ہر ءِ پُر بُوت کہ دار ءِ حُدا ءِ را لگت ماں لگت کنان ءِ گوتک
 ءِ بُن ءِ دُور دات، کہ چر ایشی ءِ آدوکپ ءِ بُوت۔ بلے پُر شتگیں دار ءِ حُدا ءِ ہمینچو کٹیں
 زرمان اَت، کہ دراز مین ءِ سر بر ءِ کوت اَتنت۔

”دارءِ حُدا، بیدے لٹ ءِ لگت، چوں سر پد بیت“

نازیں جِنک

مردے، چک، چکنکس چکے است ات: چک بزاه دار ء ڈولدار ات، بلے جِنک
بدرنگ ء زبر نہ ات۔

یک روچے دوئیں وتی لوگ ء لئیب ء اتنت، کہ ناگت ء دوئینانی چم پئی ء ہمودے
جتگیں آدینک ء کپت انت ء پر، بزات ء کہ وتی شررنگی ء بزاه ناکی ء رادیست، گڑا آئی ء
وتی گوہار پر آئی ء بدرنگی ء عیب دات ء ایرجت۔

گڑا گوہار ء بزات ء پر اے شگان ء پگاناں دپے پچ لگوشت ء گزیت ”کہ تو منارا
سبک کنگ۔“

جِنک ہے پیم گزیوان بُوت ء وتی پت ء کر ”اشت کہ ”منی بزات ء آبے نہ
کنگ ء ایرجتگ۔“

پت ء دوئیناناں ء بوسان ء کندات ء گوشت ”منی چکاں مرچی ء چہ پد کہ شتا
آدینک ء دیماوشتے، گڑا آئی ء شرکار مرز کنگ بہ فہم ئے، بلے نُوں اے شُمے دست ء
انت کہ شتاچہ پیم ایشی ء کار مرز کن ئے۔

منی نچ! ترا کہ اے رنگ ء حُسن رسینگ، کہ گو مے رنگ ء جاوراں بہ مڑ
گوں۔

توئے منی نازیں جِنک! وتی وش رُوحی ء سگینی ء وتی بدرنگی ء چیر بہ دئے ء ڈب۔

”رنگ ناہ ء نانے نہ انت کہ کسے بہ وار تے“

ہمشام

شیرے ۽ دیست کہ کر گشک ۽ واب انت، گڑا آئی ۽ راگیت کہ ورا نے۔ بلے
ہے دمان ۽ آئی ۽ چم نژیک ۽ گوزو کیس صیدے ۽ کپت انت ۽ پر، پمیشا کر گشکے دؤر دات ۽
وتارا مزنیں شکار ۽ ساڑی گرت۔ آئی ۽ صیدے گرگ ۽ باز تچ ۽ تاگ گت۔ بلے نہ ر سینت
اش، گڈی ۽ دم اش بُرت ۽ پدا دیم پما کر گشک ۽ رہ گیت۔

وہدے کہ آہود ۽ سر بُوت، گڑا کر گشک ۽ بتکینک ہم نیست انت، پمشیا گوں
وت ۽ جوڑان ۽ درائینت ۽ ”من باندیں ہما چیز کہ گپنگ ات، ہمائی ۽ سراپہ نشیناں،
چریشی ۽ شرتینے ۽ پچار ۽ دوئیں حراں پیادگ بُوت ۽ ہمشام بُوتاں۔“

”دست نیگ ۽ یلہ مہ کن ۽ پاد نیگ ۽ مہ زور“

مرگ ۽ کل

نادزائين مردے وٽي پيش دارگ ۽ طيب ۽ شت۔ گڑا طيب ۽ جُست گُت،
حال کن توچون ۽؟ نادزائين مرد ۽ پٽه دات ”وٽس ۽ جوڙا، بلے چُش انت کہ مني جان
سک ۽ ھيد بيت۔“

طيب ۽ پٽه دات ”اے شُريں نشاني ۽۔“

دومي رندا کہ آ طيب ۽ کرا وٽي پيش دارگ ۽ شت، طيب ۽ پدا جُست گُت۔
گڑا نادزاه ۽ پٽه دات ”من ساري ۽ پياها، بلے نون مناسک گوهر کنت ۽
بلاھیں لرزگے چير کپيت۔“

طيب ۽ آئي ۽ راپٽه دات ”باز جوان، اے شُريں نشاني ۽۔ وھدے کہ نادزاه
سي بران وٽي پيش دارگ ۽ طيب ۽ کرا اتک، ساري ۽ پيا آ ۽ پُرس ات کہ توچون ۽؟
نادزاه ۽ پٽه دات ”من سک تپيگا۔“

گڑا طيب ۽ پٽه دات ”باز جوان، اے سکيں شُريں نشاني ۽، باور کن تو باز شر بو ھگائے۔“
لھتیں وھد ۽ پد ھے کپتہ کاريں مرد ۽ حال ۽ گرگ ۽ سنگتے اتک، کہ باريں آچون انت۔
مرد ۽ پٽه دات ”مني دو سنتيگيں سنگت، ھے شُريں نشانیاں منارا آؤرت ۽
مرگ ۽ کل ۽ سينت“

”طيب کہ کور ۽ نازانتے ھے بيت، نادزاه ۽ الم مرگ ۽ کل ۽ سينت“

لٹ شاپ

دڑستیں دِلوت ۽ گنگد ام دیوانے ۽ یکجا گہ ۽ مچ اتنت، گڑ اشادو ۽ وٹیں ناچے کُت
 ۽ دڑستینانی دلاناں بُرت۔ دیوان کہ ہلاس بُوت، نشنگیناں شادو ۽ سک باز تو صیف کُت ۽
 گلات۔

ہے چیز ۽ اشتر ۽ کینگ پہ شادو ۽ رُست، ۽ ماں وتی دل ۽ ہے واہکے کُت، کہ من
 ہم نشنگینانی دلاں پہ کٹان ۽ گوں وت پہ کنناں۔
 گڑ اشتر وتی جاگہ ۽ پادا تک ۽ ماں کپت ناچ ۽، بلے وتی شلمبی ۽ دلہبی ۽ تر نیز ۽
 تز پز گران برے ایشی ۽ سرا ۽ برے آئی ۽ سرا کپان بُوت، کہ چریشی ۽ دیوان ۽ نشنگینانی
 شیطان سک حراب بُوت ۽ آلٹ شاپ کنان کُت ۽ گلنت۔

”اشتر ۽ ناچ“

کڑا نکو کیں گراگ

گراگے ء کا نگئی ء سکہ زہراتک، چیا کہ مردماں کا نگئی ء را آئی ء نیکیں پال ء
 حالانی گوشگ ء سر پد کنگ ء ء آہانی باندات ء آؤکیں روج چون ء چہ پیما بنت، ء رماننگ ء
 باز شرف ء عزت دات۔

پمیشا گراگ ء ہے دل ء جیڑات، کہ مناراہم ہے پیما شرف و نیگ بہ بیت۔
 یک روچے گراگ ء دیست، کہ لہتیں مسافر ہائی ء نیماگ ء پیدا ک آنت۔ گڑا
 آئی ء درچکانی شاہاں بال کنان ء اتک ء ایشانی (مسافرانی) راہ ء سرانشت، ہمینیچو کہ آئی ء
 دپ ء پڑاہی ات کڑا نکال بُوت۔

مسافر پرے توار ء سکہ ”عمیگ ء تلور بُوت آنت، دل ء ہے جیڑیتے، کہ اے
 کڑا نکگ پر آہاں بد پالی ء۔

گڑا چمیشاں یکے چیر و کائی شُت ء چاران ء اتک ء وتی ہمیرا ہاں درائینت ”دل ء
 مہ کپ ءے، چیا کہ اے گراگے کڑا نکگ ء انت۔“

”ہما دپار ء چست کن، کہ تئی دپ ءے بہ داریت“

توار

مردے ءیک رندے توتی ءے بہا زرت، اتک ءوتی لوگ ءیلہ دات۔ توتی
وتی پرے آجوتی ءسک وٹش آت، گل ءبرے، ادء ءبرے اودء بالے ءے کت، بہ زان
لوگے سر ازرتگ ات۔

آئی ءچرے کواراں چل ءسرے وپتگیں پٹئی سک بے وار ات، کہ چتے
چست کت ءدراکنت ءے ”بے لگیں مرگ، تو چونینے ءے چہ کجا پیدا کے؟“
توتی ءپسہ دات ”تئی واجہ ءمنا بہا زرتگ ءادا آدورتگ۔“

پٹئی ءپسہ دات ”تو اے گپ ءزانے من ادء پیدا ک بوتگاں رستگ ءمزناں،
وتی تو امیں زندء ہمد اہاں، بلے اگاں منی دپ ء ”ماؤ“ ءے در بنیت، گڑ الوگ ءمردم لٹ ء
سنگال زوران منی دمب ءکپ انت ء ”مناں چاریں نیمگاں تلچیننت۔ بے آپیں جم
جہل! تر اساعتے نہ بیت کہ ادء اتلگے ءلوگ سر ازرتگ۔“

توتی ءپسہ دات ”منی نیمگ ءبرز ءبہ چار بھناکیں پیشو، ءوتی دپ ءبہ دار،
چیا کہ منی آواز آہانی دل ءوٹش کنت، بلے تئی تواریں پہک بھگی انت ءاشکنوک ءشانگ
کئیت۔“

”ہمادست ءبہ وپس، کہ تراواب کئیت“

کارء بہ کن پکا

رُوبا ہے چات ء کپت، پدا دراتک نہ بُوت۔ ہے دمان ء تئگیس بُزے چات ء کش ء گوزگ ء ات کہ ہے روبا ہے دیست، گُڑا بُزے چات ء پکتگیس روباہ پُرس ات، ”چات ء آپ وش انت؟“ روباہ ء پسر دات“ وش انت؟، من وگوشاں منی زند ء تنیکہ من ہر آپے وارنگ، چرا درستاں وش ترانت۔ اگاں ترا باور نہ کنت وت دور کن ء بیا۔“

اے دمان ء بس تئن ء پزوشنگ بُزے مقصد ات، کہ ہما دمان ء ژمبگ ء چات ء دُورے کت، شر آپے وارن، بلے چو روباہ ء دراتک نہ بُوت۔ رندا مز نیں سر سرے جتے، بلے راہ ء دست نہ دات۔

بُزے کش ء اوشتو کیس روباہ ء درائنت ”منی کرا تو جیلے است، چشکہ تو وتی پشپاداں بکت بُوبان، دستاں بے زور ء چات ء دیوال ء مہر ء مہر سک دے، پدا من تئی بڈ ء سر کپان ء تئی کائشاں۔ گران ء در کائناں، وہدے من دراتکاں، گُڑا پدا تئی کُکم ء ہم کناں“ بُزے ہے وڑکٹ ء روباہ چہ آئی ء بڈ ء سر کپان، چات ء دراتک ء بے کمارى شت۔

گُڑا بُزے پشت ء کُوکار کت ء گوشت ”تو گوں من زبان کنگ ات، کہ من ترا در کناں۔“

روباہ بیرہ کناں ء پرا بُزے اتک ء گوشت ءے“ اگاں تئی سرا، ہمینیچو ہوش مان بُوتیں، کہ ہمینیچو ریش ترا پر، گُڑا بیدے اے گپ ء پکا کنگ ء تو بہ چات ء دُور نہ کنگ ات، کہ باریں من پدا دراتک کناں کہ نا؟“

”کارء بہ کن پکا، رندا مہ جن چکا“

شام

یک رندے ہز گاریں مردے ء ء وئی سنگت، مردم ء پچھ آروک بلاہیں دعوتے
دات آنت۔

ہز گاریں مردے چُکٹ ء ہے فہم ات، کہ باندیں اے وئیں ساعت ء وئی دگہ
ہمراہیں کچکے ء ہم لوٹا مینگ ء اد ء آرگ بہ بیت۔ گڑا آشت دوستیں کچکے ء ء گور آئی ء
دراہینت، ”منی واجہ ء بلاہیں دعوتے ٹھینتگ، بزاں ہود ء وئیں وراک تریت ء ترات
بیت، ہمیشا تو گوں من شام ئے بہ کن گوں۔“ وہدے اے دوئیں لوگ ء سر بوت آنت،
کہ چُک ء سنگت ء دیست کہ مُبدہ (باورچی) ء مز نیں کٹونگ ء کٹانگ ء تیاری ات۔
چُک ء سنگت ء ماں وئی دل ء گوشت ”منا بہت ء زرتگ، ہمیشا مناشی ہچ سلی
کنگی نہ انت، چیا کہ من دگہ دو شپ ء ہما مہماناں۔

ہمراہیں چُکٹ ء ہے وئی دعوت دیووک ء لٹک ء سُرینان ء پر آئی ء ہے پیم گل ء
شادانی درشان کُت، کہ ہجگی نہ ات۔

وہدے نارشت گزاد ء جم مُبدہ ء ہے در آمدیں چُک ء کپت آنت ء پر، گڑا
گپت ئے آئی ء پیش پاد، زہر ء زہر آدریگ ء ڈان مانبر ات۔ کہ چرے کپگ ء آسک لنگ
بوت، کہ کلو نز کلانز کنان دل تیر کہی چداں درشت۔
بلے ہے وہد ء کہ آدور دینگ بوت، گڑا ڈان ء، لہتیں چُک اوشتوک ات، کہ
ہمیشاں آجست کُت۔

”شر، باریں وئی ریستگیں شام ء حال ء کن۔“

آئی ء پسر دات، ”ہود ء من وئیں وہدے گوازینت، بلے شراب سک وئیں
انتت ء من سک باز وارت، ہمیشا نون نہ زاناں کہ چر لوگ ء چوں دراتنگ ء پیدا کاں۔“

”تو پھ چیا گوک ء رگام، میٹھ ء کٹوریں دمبگ ء“

شاہوکاری

یک شیرے، روباہے ۽ لاگے ہوری ۽ شکار ۽ شت آنت، گڑا آہاں ہما دمان ۽
 بازیں شکارے کت۔ شیر ۽ لاگ ۽ رادز بندی کت، کہ ہے شکاراں پہ ماہر ۽ بانگ کن۔
 لاگ ۽ شکار برابر ۽ سے ونڈ ۽ گیشیتنت ۽ ہر کس ۽ راگز ان ۽ سکلنی وتی لوٹ ۽
 واہگ ۽ پدا زورگ ۽ دز بندی کت۔ گو مے گپ ۽ شیر زہر ۽ دوت ۽ کابوت ۽ کپت کنان ۽
 لاگے دو گوڑہ کت۔

پدا چٹاں در آران روباہ ۽ راہہار دینان ۽ درائنت ۽ ”ایشاں پدا بہر کن۔“
 گڑا روباہ ۽ بلاہیں کوتے گوشت شیر ۽ دیماچ کت ۽ تھے پہ وت سر آرت۔
 شیر ۽ روباہ ۽ را جست کت ”منی دوستی میں سنگت، تو چشیں شاہوکاری کجا
 در برتگ؟“ ۽ روباہ ۽ پتہ دات۔

”اے شاہوکاری من لاگ ۽ گندان ۽ در برت۔“

بارِ یگ

یک دہقان کارے وتی بست ۽ سرے پگ دان ۽ ازامتیں برف ۽ شرتگے ۽ ڈن ۽
 دراتک نہ بوت۔ پر آئی ۽ کہول ۽ ورگ ۽ چرگ آرگ ۽ نون دگہ ہج درپشت نہ کپتگ
 ات۔

گڑا آئی ۽ ہندات گون گرانڈانی کُشگ ۽ ورگ ۽ کت، پدا میش ۽ گڈی ۽ پس
 اش کُشت ۽ وار تنت۔

بلے انگت موسم ۽ شر بوہگ ۽ ہج گمان نیست ات، ہے نادرسی ۽ آئی ۽ وتی
 کانیکر کُشت ۽ وارتاں۔ وہدے آئی ۽ کچکاں دیست کہ وڑوڑیں دلوت کُشگ ۽ ورگ بوہگ
 ۽، گڑا آہاں وت ماں وت گوشت ”ماراوتی چند چداں کُشگی انت، چیا کہ نون مے بار یگ
 انت۔“

”پہ کش جنده، کہ مہ بے باہوٹ لوہیگ ۽“

بہی، سنکین

تگتے ء، یک رندے تیاب یلہ دات ء زربار ء باز دور جہلانکی ء دیم پہ یک چراگ
جاہے ء، سنکین گت، کہ گندگ ء باز سبز ء ڈولدار ات ء لاپ چارینی ء ہم الکاپیں جاگہے
آت۔

بلے ناگت ء روباہے ء چم تگس ء کپت آنت ء پر، کہ آئی ء ٹپوٹپو اتک ء آگپت ء
وارت۔

ہے دماناں کہ روباہ آئی ء ورگ ء آت، گڑا تگس ء درائنت ”منی دوا، ہمیش
انت، کہ من مُفت ء حُداوتی بہی، سنکین: بزاں وتی زر ء تیاب یلہ دانتت ء اتک ء اے
زمین ء سرانشناں۔

”ٹپروتی بے منت آت، کہ دائما حاکاں پچ آت“

بمبہمیں بانگ

آزمانانی خدا ایک رندے پے کارے گپے باوتے مان کپتگ اتنت، کہ المے ساہ دارے تب ۽ ہیل مٹینگ بہ بنت۔

پرے گپے ”جیو پیٹر ۱ خدا“ ۽ ہوگت، بلے خدا نیں ”وینس ۲“ منگ ۽ نہ ات۔
گڑا ”جیو پیٹر“ ۽ پٹی ۽ راجکے جوگت، آانچو ورنہ ۽ بڑا ہد ارات، کہ دوچم ایر کن ۽ یہ چار، رندا ہے جنک ۽ راور نائیں پچکے دشاری ۽ ناینگ بوت۔ پدا ہد امان ۽ ایشاں سور دینگ بوت ۽ بلا ہیں دیوان ۽ مرا گے ٹہینگ بوت۔

دیوان برجم ات کہ جیو پیٹر ۽ وینس ۽ رادرا اینت ”بانگ ۽ سنگینیں نند ۽ پاد آہگاں بہ چار، نوں اے گپے ۽ کنے جت کنت، کہ زی اے پٹی ۽ بوتگ؟ باور کن ایشی ۽ تب ہم مٹنگ۔“

وینس ۽ جیو پیٹر ۽ راکوشت ”کمو صبر کن“ کہ گوے گپے ۽ آئی ۽ ہے دیوان ۽ مٹک ۽ یلہ دات۔

بانور ۽ کہ مٹک دیست، گڑا ہد امان ۽ گرگ ۽ ورگ ۽ ہینشے گت۔
کہ وینس ۽ سارتیں اُپار گے کش ات ۽ گوشت ”تو دیست ناں؟ چیا کہ

”آجن ۽ ہیل چہ میگاں زرتگ، آنہ بیت کلی بمبہمیں بانگ“

1 - جیو پیٹر (Jupiter): جیو پیٹر کہ آئی ۽ لاطینی نام پیٹر سیس، رومن متھالوجی ۽ ذرا ہیں خدا ہانی بادشاہیں، ۽ گزند ۽ گروک ۽ خداوندیں۔ (رجا کار)

۲ - وینس (Venus): رومن متھالوجی ۽ مہر، ڈولدراری، واہش، وپت ۽ واب، میزری آبدانی ۽ وشالی ۽ بان بری ۽ جنینیں خداوندے۔ یونانی متھالوجی ایشی ۽ نام ”ایفروڈائی“ (Aphrodite) انت۔

مارء وار تگلیں

یک رندے کچلے وتی ڈگاروں وپتگ آت، کہ پر آئی ء وَرگ ء گُر کے ء، میسز تکت۔
 گُرک ء انچو کہ وتی دپ چچکُت کہ کُچک ء وَرَاں، گُرَا آئی ء پروتی ساہ ء
 فریادگت ء گو نشت ”تو بہ چار من چہ پیم لاغراں، منی اے حُشک ء کتُرور کیں گوشت ء
 وَرگ ء کجام نپ است، ہُو، اگاں تو لہنتیں روچاں صبر بہ کن ء، گُرَا منی واہند بلا ہیں
 دعوتے کنگ ء انت، ہے دعوت ء سر آروک ء سر آمدانی وَرگ ء رند، من کہ پڑور باں
 پدا تو بیاء منابہ ور۔“

گُرک ء چارات، اے شتریں گپے، گُرَا کچلے یلہ کُت ء شت۔
 لہنتیں و ہد رند گُرک کہ ہمود ء اتک، گُرَا دیستے کہ کُچک اسپانی بخاہ ء کا پر ء
 سر بر ء وپتگ۔

گُرک ء توار کُت ”جہل ء بیانون تراوراں، ترازاناں میئے نیام ء قول ء قرارے
 کہ بوتگ آت، یات نہ انت؟“
 بلے کُچک ء لہم لہم ء پتہ دات ”اڑے منی سنگت، توچے گوش ء، من پر تئی
 وش تئی ء انگت ء پل ء دپ ء وپساں؟“

”مارء وار تگلیں ساد ء تریست۔“

گلاہ ء ستاہ

یک شیرے ء جم پڑور ء لہنیں سانڈے ء کپت آنت ء پر، کہ آچراگ جاہ ء
 چرگ ء آت۔ شیر ء دپ پر آئی ء پروشگ ء ورگ ء حیاں ء آپ دینگ ء آت، بلے چرا
 سانڈے تسکیں کانٹانی ترس ء آئی ء تیمچ گت نہ گت۔ نوں شد ء آسک ”مجبور کنگ آت، کہ
 وت توحیلے بہ سازیت، چاریتے زور ء زبردستی بے سوب باں، گڑا آئی ء مکر بانزی بناکت ء
 آچو جوانیں سنگتے سانڈے کر اُشت ء درائینت“ ”من پرے گپ ء گوشگ ء ہیچ ہمتل نہ باں
 کہ تئی قد ء بالاد ء مناشید اکتگ، بہ چار تئی کجام سرگ! کجام طاقت دار ء زور مندیں باہر ء
 باسک۔ بلے منی دوست دینا ء بس پر کنگ ء ہمے بد ڈولیں کانٹ پیش کپتاں؟ چیا کہ تو
 گورایشاں سک بد ڈول ء، باور کن بیدے کانٹاں تو باز شر تر بے۔“

سانڈ چرے گلاہ ء ستاہاں آئی ء بولاں کپت، وتی سر آرگ ء پھریزگ ء سلہ
 بزاں دوئیں کانٹ اش بُرائینت آنت ء و تاچرایشاں دز محروم کنائینت، کہ رندا ارزانی ء آ
 شیر ء شکار گت ء وارت۔

”پہ گلاہگ وتی سلہاں کہ دُور دے، ارزانی ء دژ من ء آماج بے“

چراغ

چراغے شریل مان کنگ بُوت، گڑا آئی ءوتی مکس وٹ ءروک بُوہاں ءُرژن
 شانان، پہ پہر ءشان و تارار وچ ءُر وژناہ لیک ات۔
 بلے ناگت ءیک گواتی کو لے ءکش ات ءاکشت، گڑا کیے ءابا کسی ڈیلے جان
 ءروک کنان ءگور آئی ءگوشنت ”تو بس روک بُو، بلے و تارار وچ ءہم ءہم درور مہ کن،
 چیا کہ روچ ءبل، اے استال ہم پداروک کنگ نہ لوٹاں، چشکہ اٹوں گوں تو بُوت۔“

”کس کستی درور نہ بیت“

کہسور

مورساری ء مردم بُوتگ آنت، دہقان کاری ءے کنگ ء وئی روچے گوازیٹنگ
 آنت۔ بلے اے وئی پرے کار ء دل اکیم نہ اتنت، پمیشا ایشانی چم وئی ہمسارنگانی دہل ء
 نیبگاں سک اتنت، دائم ہمیشانی دزگ ء برگ ء پچار ء اتنت۔ ہر دیں کہ ایشاں موہ
 رست۔ گڑ ایشاں وئی کارگت، بہ زان دگرانی دہل ء مالاناں بُرت ء وئی امباراں تہی جت
 ء ایرگت۔

جیو پیٹر ء ایشانی چشیں لالچ ء حارصی ء سک بداتک، گڑاہے کنت ء ایشاناں
 موراش جوڑگت۔

ایشانی دزوشم و بدل بُوت، بلے تب ء میل چو پیش ء پیم ء انت۔ ہما انت کہ
 اے مور جوڑ کنگ بُوتگ آنت، چسے روچ ء رند آدگرانی گندیمانی ڈگار ء باغاں رونت ء
 چوداں آگندیم ء نیبگاں دزان ء آران ء پہ وئی کار مرز ء لوگ ء امباراں مچ کنت۔

”کہسور ء ہزار سال ء لوگ ء کن، پدا کہ دراش کن ءے، ہما کنت کہ وئی دل“

ہوش و ماش

دوپگل مین ے ے جہمند انتت۔ بلے بلا ہیں تبد ے چا ہڑے ے ہمے مین ہشک
 ترینت، گڑا ایشاں اے جاگہ یل دات ے دگہ دیے ے نندگ ے جہمند بُوگ ے شت انت۔
 بلے چش انت کہ یگل تہار ے نمبگیں جاگہاں، ہنکین کنت۔ گڑا تر ے گرد کنان
 اے جہلیں چاتے ے دپ ے سر بُو تنت۔ چر آہاں یک ے ے چات ے سر کش ات ے گوشت
 ”گندگ ے اے وش ے سار تیں جاگہے بیا ہمد او ر کنین ے مندیں۔“

دومی یگل کہ ہوش ے ماشینے ات، پتہ ے دات ”چو اشاپ مہ کن دوزواہ، بہ چار ے
 حیاں بہ کن، اگاں اے چو ہما مین نیگ ے خشک بُو ت، پد اما چہ پیم در بیائیں؟“

”رند ے ہٹ ے ٹے کار ے نیت“

شادو بادشاہ

تو میں رستہ دولت مچ اتنت، گڑا شادو ۽ ناچ کنان ۽ دیوان سک گل ۽ شادان
گت۔ ہمیشہ ایشاں شادو وتی بادشاہ جوڑ گت۔ بلے روباہ پرے گپ ۽ زہر ۽ تر گلی آت، کہ
شادو ایشاں کجا برت ۽ سر گت۔

گڑا ایک روچے روباہ ۽ تلکے ۽ راگوشتی پلے پر گت ۽ جا گے کل گت۔ پدا شادو ۽
زرت ۽ ہمودا برت ۽ ذرا نینت ”واجہ! من اد ۽ پہ ترا سکین تاد اریں ورا کے ایر کنگ، اے
مناپہ وت شات نہ بوت، چیا کہ من چارات ایشی ۽ حق ۽ حلا ریں حقدار تو ۽، اے گپ ۽
کر زے ہم، چیا کہ میئے بادشاہے۔ بہ زان تو ایشی ۽ زورگ ۽ وش ۽ راضی ۽؟“

شادو ۽ گو مے گپ ۽ گوشت ۽، ذریہہ گت کہ تلک ۽ سزین ۽ گپت۔
چرا ایشی ۽ شادو ۽ وتی زہر ۽ ملامتی روباہ ۽ چند اتنت، کہ تو منارا پرے کچیل ۽ ماں
شر دیننگ۔

بلے روباہ ۽ پیسہ ۽ بس کندان ۽ گوشت ”اوشادو! تو وتارا رستہ انی بادشاہ کن ۽،
بلے تنیکہ نہ زان ۽ کہ ورگ چوں ورا نت۔“

”حر ۽ کہ آپسے بنجاہ ۽ بندے، گڑا لکت ۽ ٹیلگ ۽ جنت“

شیرانی گڑو

پٹی (Patty) نامیں شیر بہا کنوکیں جنکے ء وتی شیرانی گڑو سرات ء بازار ء
 رَوگ ء ات، آنچو کہ رہ گپت، کہ ماں وتی دل ء چُش گوشاں بُوت “اے شیراں کہ من
 بہا کنناں، گڑا چرے زَراں، لہتیں نکیںک ز مینداریں براؤن ء کرا بہا زوراں، کہ آہر
 سُبہب دانگے دانگے ہنیک دینت، پدا من ایشاں پارسن ء جن ء کرا بہا کنناں، کہ چرے بہا
 کنگیں ہیکانی زَراں، من گزراں بہائیں جانگے ء کاش ء جوڑ بُونگیں ”ہیٹ“ کُلا ہے
 بہا گراں، پدا کہ من بازار ء رَواں، گڑا ڈرستیں ورنہا گوں من گپ کنگ ء ڈرونج
 بندنت۔

چہیشاں ”پولی شا“ نامیں ورنہا ء ء پہ من سک زہر کئیت ء سُچیت، بلے من
 اے گپ ء پرواہ ء نہ کنناں ء بس آئی ء چاران ء وتی سُنٹ ء چُش بُر کنناں۔
 گو مے سُنٹ ء بُر کنگ ء، شیرانی گڑو چر آئی ء سرالگشت ء ڈرستیں شیر حاکاں مُج
 بُوت آنت۔

پدا آ کہ لوگ ء شُت، گڑا تو امیں قصہ ء وتی مات ء کرا کُت آنت۔
 کہ مات ء افسوزوران ء گوشت،

”داں آپ ء نہ گندے، پشک ء مہ کش“

سنگت

جنگل ۽ ڪرڻڪي نامدارات ڪه درستيں رستر، دلوٽ ۽ گنگدام آئي ۽ سنگت آنت۔
 گُڙاڪ روڇي آئي ۽ جڻڪي تانزواني توار گوشاڪپٽ، ڪه پھائي ۽ پيداڪيمنت۔
 ڪرڻڪ هڪ سنگتاني اُميت ۽ هاهاني نيمگ ۽ تچان بُوٽ، ڪه پر آئي ۽ گُنگ ۽ درڪانت۔
 درستاں پيش آديم په اڀس ۽ شُٽ ۽ گوشت ۽ ”مناسوار ڪن ۽ بر، چيا ڪه تانزي مني گُنگ
 ۽ وُرگ ۽ رندا آنت۔“ بله اڀس ۽ جارجت ۽ گوشت ”مناوتي واڀند ۽ الهيس ڪاره
 است۔“

ڪرڻڪ ۽ انگت هڪ بيهه داشنگ آت، ڪه اے دگ سنگت آئي ۽ گُنگ ۽ ڪن
 آنت۔ گُڙا آه سانڌ ۽ ره گپٽ، ڪه تانزياناں بهمينه ديان ۽ پُشت ۽ مانبريت۔
 بله سانڌ ۽ هڪ ڀيهه دات ”پهل ڪن، مناگون جنين آدم ۽ دپ لڳي آنت۔“
 ڪرڻڪ ۽ ماں وٽي دل ۽ گوشت ”اے گپ ۽ مني دل زانت، ڪه مني سنگت بُز ۽
 راهاوڙ گوش ۽، هاهاهيم ڪنت۔ بُز ۽ درائيت ”گاں من تراوتي ڪوڳ ۽ به ڪنان ۽ به
 براں، گُڙا مني تُرس ايش آنت ڪه تانزواني تي گرگ ۽ وهده ۽ من هم ڀڻي باں۔“
 پدا ڪرڻڪ ۽ گوشت ”په من گرانڌ ۽ چه دوست ترين سنگت ڪنه به بيت، پهيشا
 من همود ۽ رواں۔“

گُرانڈ ۽ کُرگشک ۽ راچوش پتہ دات ”اے رنگیں جاوراں من وتارا مان
شر ڈینگ نہ لوٹاں، چیا کہ تانزی انچو کُرگشکانی ورگ ۽ نامدار آنت، ہے پیم پس ۽ میشانی ۽
ہم۔“

کُرگشک ۽ گڈی اُمیت گوسک ات، بلے آئی ۽ ہم ہے افسوزگت ۽ گوشت
”اے گزانیں بار ۽ من زرت نہ کنناں، پرے کار ۽ مناچہ مسترین آست۔“
ہے تچ ۽ تاگ ۽ گپ ۽ تزانناں تانزی نزدیک ۽ سربوت آنت، کہ کُرگشک ۽ وتی
دِرک بست آنت ۽ وش بہتی وتی کَشک ۽ سوبین بُوَت۔

”ہشکیں سگت ۽ بازی درد نہ وارت“

بدیں بہت

است ات مادگیں آسکے، کہ چمے ء کور ات، پمیشا آئی ء وئی رکیٹنگ ء دائم زر
 ء کش ء ترشتیں تلار ء ٹل ء شت ء چرات ء سلا متیں چمے زمین ء کت، چیا کہ اگاں چوداں
 شکاری ء وئی نیگا آہگ ء دیستے، گڑا ہادمان ء درشت۔ بلے شکاریاں رندازانت کہ آ
 یک چمے ء چہ کور انت، کہ ایشاں یدارے نول کت ء ہو لیگ جنان ء تلار ء چیرا ہما کوریں
 چم ء نیگ ء اتک انت ء آشا نگ بست ء کشت۔
 گڑا مران ء آئی ء وئی دپ ء راتچ لگوشان ء زار جت ء گوشت۔

”تو، پھر وئی بدیں بہت ء تیک ء شت نہ کن ءے“

بے لٹکیں روباہ

یک رندے روباہے تلکے ءدپ ءگوں ترات، ءوار ءجزائی وتی آجُو کنگ ء
سوین بُوَت، بلے وتی لٹک ءز بہر بُوَت۔ آنوں وتی بے لٹکی ءسک پشل ءہجالت ات،
پہمیشا دل ءہے حیا لے کُت، کہ اے دگہ روباہانی کُتارواں، ایشاناں ہم بے لٹک بُوہگ ء
سوچ ءدیاں۔ چر ایشی ءایشانی حیاں ءوتی بے لٹکی ءلٹکیناں۔

گُڑا آئی ءروباہانی دیوانے لوٹا نینت ءایشاناں ہمے سلاہ ءے دات، کہ وتی لٹکاں
بُہ بُرات ءدور بہ کن ات، چیا کہ اے سک گران ءبد ڈول انت۔ ایشی ءبڈ ءکنگ ءچست
کنگ ءمارا ہنکریناں رَسینتگ۔

ہمدادگہ یک روباہے ءگوشت ”منی سنگت، تو اگاں چرے لٹک ءوت ز بہر مہ
بُوَتینے، گُڑا مئے لٹکانی بُراہینگ ءدور کنگ ءچو پُرشوق نہ بُوَتگ اتے۔“

”ریش ہر کسی دیم ءوتی جلوہ انت“

لاگ ۽ مڱ

شیر ۽ روباہ ہور شکار ۽ شت انت۔ شیر ۽ روباہ سر ۽ سوج کت، کہ تولاگ ۽ منی
 کله ۽ سر کن ۽ بے گوش کہ ترا میئے۔ نک ۽ ہوار بونگے سلاہ جنگ بونگ ۽، اگاں تو ہور بونگ
 لوٹے، گڑاوتارا منی کرا سر کن۔ لاگ چرے کله ۽ پد سک گل آت، کہ آشیر ۽ نک ۽ ہور
 بونگا انت۔ ہے خاطر ۽ آتینگیں پاداں دیوان جاہ ۽ سر بوت، کہ مزنا میں کہول ۽
 باسک بہ باں، بلے انجو کہ آسر بوت، شیر ۽ مت کش ات پہنچے کہ لاگ ہمود ۽ مچ بوت۔
 پدا شیر ۽ روباہ ۽ رادرائنت ”اے منے ایشیگیں شام انت، کہ تو ایشی ۽ حیال داری ۽ بہ
 کن، داں من واب ۽ جنان ۽ بیہاں، بلے ناکن ۽ کہ بابت ۽ ورگ ۽ تو شکار ۽ انیل ۽ ہم
 شت ۽۔“

روباہ ۽ داں دیراں شیر ۽ ودار کت، چاریتے کہ آئی ۽ واجہ نون نیت، دلے
 پُرکت ۽ لاگ ۽ مڱ ۽ درکت ۽ وارت۔

وہدے شیر وارت بوت، آئی ۽ ہادمان ۽ مرت کہ لاگ ۽ مڱ گار انت، گڑا روباہ
 ۽ راتر سنا کیں گالوارے ۽ پُر سیتے ”تو ایشی ۽ مڱ چوں کنگ ۽ کجا برنگ؟“

روباہ ۽ پتہ دات ”مڱ، منی واجہ؟“

مڱ ۽ ومان نیست آت، اگاں ایشی ۽ سر ۽ مازہ ۽ مڱ ماں بوتیں، گڑا اے چہ
 پیم تنی دام ۽ چگ ۽ کپنگ آت۔“

”حر ۽ شیر ۽ سیادی گواہے مریداں بونگ؟“

ہم پتی

پیراں مردے زندہ گڈی روچاں ات۔ آئی ءوتی چک توار پر جت ءوتی چپت
 ءچاگرد ءنادیتنت۔ پداوتی کار دار ء راتوار پر جنان ء گوشت ”بستگیں دارانی بند کے
 بیار۔“

آئی ء ہے دارانی بندگ وتی مستریں بچک ء رادات ات کہ پروش ات۔
 مستریں بچک ءوتی قدرت ہلاس گت، بلے دارنہ پُرشاں۔ آئی ء اے دگہ چک ہم اے
 بستگیں دارانی پروشگ ء بے سوب بوتنت۔
 گڈی ء پت ء گوشت ”داراں تچ کن ات ء ذرہ دارے، دارے دست ء کن
 ءے ء پروشیتے۔“

گڑاچکاں ہے دارہادمان ء پروشنتنت۔
 کہ پداپت ء درائینت ”نوں شامنی جبرء معناء سرپد بوتے۔“

”ہم پتی وت یک طاقے“

گڈی وصیت

شیر ء یک رندے جنگل ڈانگرینت، کہ آنا ذراہ انت ء مرگ ء کلا تک ء انت۔
 گڑا ستراناں گوشت ءے، منی گڈی وصیت ء گوشارگ ء بیائے، کہ دزستاں پیش اپس
 اتک، داں دیراں شیر ء غار ء داشت ء آئی ء گپے گوشارت انت۔ پدا یک میش ءے
 اتک، چد ء پیش کہ پس دربنیت، یک گو سکے ہم شیر ء گڈی وصیت ء گوشارگ
 ء سر بُوت۔

شیر ء اے دزست یک ء گرگ ء وزان کت انت، آکہ جوڑ بُوہان بُوت
 داں دیست ءے کہ غار ء دپ ء روباہ ء شتریں ساعتے بیت کہ ودار ء انت۔
 گڑا شیر ء پُرس ات ”توزاناں منی شرب بختگ ء غار ء نیائے؟“ روباہ ء پنے
 دات ”منی مزناں شانیں بادشاہ! من پہلی لوٹاں، پرچہ کہ من ہے گندگ ء مارگ ء آں
 کہ دلوٹ ء گندگامانی پترگ ء پد تئی غار ء دپ ء و استاں، بلے من در آہگ ء کسی پداں نہ
 گندگاہاں۔ پمیشا داں اے تئی غار ء انت، من ڈن ء گواتے وراں شتریں۔

”گندے یک برے تو ارزانی و تارادژ من ء

دست ء دات، بہ زالاں پدا ترامات ء نہ آؤرت“

کمان ء تیر

بانزے بُرز ء بال آت، کہ ناگت ء آئی ء تیری کرینترگے ایشکت۔ گڑا ہے
 ماریتے کہ آٹھی بُوت۔ پمیشا سُبک سُبک ء بانز لکی جنان ء بُن ء کپت، آئی ء زند بخشوکیں
 حُون چر آئی ء جان ء پیننہار بندان ء در آہگ ء اتنت۔ وهدے آئی ء وتارا چارات، داں
 دیستے، کہ ہے تیر ء کہ آسپتنگ ء دومی دیمادراتلگ، آئی ء بُن ء بسنگیس پُٹ ہمائی ء
 جند ء دبیانیک آت۔

گڑا مران ء آئی ء چیہال جنان ء افسوز کنان ء گوشت۔

”مادائِم دست ء وتی وتی چم ء جنیں“

بانج بر

یک رندے کرگشکے اے دگر رسترء دلوتانی دیماوتی رفتن ء تیزیں پادء قدمانی
 بٹاکاں مانبدان درآمینگ ء آت، ”تنیگد کسچہ من بانج بر نہ بُوتگ، چیا کہ من و ہدے وتی
 تزانجاں بنداں، گڑا دء است کسے کہ گوں مناتگاں بہ بندیت۔“

کش ء اوشتوکیں کپیس ء لہم لہم ء پپہ دات ”مناتئی دا تگیں ڈاہ قبول انت۔“
 کرگشک ء پپہ دات ”اے وش ء ڈولداریں مسکرائے، چیا کہ من سچہتیں
 کشک ء تئی اے کش ء آکش ء ناچ کنان ء گوں ہاں۔“

کپیس ء پپہ دات ”توہے پیما بٹاک جنان بُو، داں پزوش بہ ورے۔“
 گڑا ڈاہ ء پڑے ٹہینگ بُوت ء ڈاہ بندات بُوت، کہ کرگشک ہال کنگ ء ہامان
 چمانی دیما گار بُوت، بلے زوت اوشات کہ کپیس ء ہے پیشداراں، کہ تو من ء جہل
 ترے، پمیشا شہار گپت ء وپت، پدا شرwab کپت۔ بلے کپیس، کشان، گران، لکشان
 ہمیش آت حال ء سر بُوگی آت، کہ ناگت ء کرگشک ء در یہہ گت۔

بلے نوں ڈاہ چر آئی ء دست ء شتگ آت ء کپیس بانج بُوتگ آت، گڑا کپیس ء
 گوشت ”راہ ء لاپ کش ء لکشان ء روک داتم بانج بر بنت۔“

”وت گلاہ ء دپ پیما زء بو ء کنت“

بہیل

قصہ کن آنت، یک رندے بہیلے وتی سُہرے زراں باغ ء دز چکے ء بُن ء کل کنت۔
 آئی ء کارنوں ہمیش انت کہ ہمک ہفتگ بے روع ایشاناں زیارت کن۔
 بہ زان بہیل ء ہے سُر ء پُر دزے ء مر تنت، گڑ اباغ ء شُت ء آئی ء کل سُنگیں
 دز ستیں زرے سُہرے دزیتنت ء تنک۔ دومی ہفتگ ء بہیل ٹل ء تلان ء اتک کہ وتی گنج ء
 دولت ء حال ء گراں، بلے ہود ء ہُنشکیں جھلو نڈیں کنڈے ء ابید دگہ ہجھی نیست آت۔
 گڑ آئی ء گزیوان ء پوٹانک جنان ء، وتی مُود گوتک ء ریتک آنت، ہے گزیوگ
 ء زاری ہمسانگاں اش کُنتنت۔ کہ آاتک ء مُچ بُوت آنت۔ چمیشاں کیے ء بہیل ء راپُرس
 ات ”دزے چوں زاننگ کہ تئی سُہر، ادے کل آنت۔ زاناں تو وتی زرے سُہر کدی ڈن ء درکتگ
 آنت؟“

بہیل ء پپہ دات، ”ادے بیدے من دگہ کس ایشانی چارگ ء نیتلگ ء حال اش
 سہی نہ بُوتگ۔“
 دگہ یک ہمسانگے ء گوشت ”نوں ہر روج بیا ہے جھلو نڈیں کنڈے بہ چار، بلکن ء
 تئی مال ء گنج ہمدابہ بنت، چیا کہ بیدے ہے یکنیں کار ء بہ تو نوں دگہ ہج چیز سر نیتلگ۔

”مہ بات گنجے، کہ بہ بیت رنجے“

سُہرے ہنیک

یک روچے کوچگی مردے دیت، کہ آئی نیکنک ۽ چیرہ نیکے طلاہ نیک ۽ ترپگا
 انت۔ وہدے آئی ۽ کہ ہنیک چست کُت، گُڑا اے چو سُرپ ۽ گزان آت۔ آئی ۽ لوٹ
 ات، کہ من ایشی مان بے بُراں، چیا کہ آماں وتی دل ۽ گوشگ ۽ آت، بلکن ۽ یکے ۽ گور آئی ۽
 مسکرا کنگ۔ بلے پدا آئی ۽ ہمے ہنیک زرت ۽ لوگ ۽ سُت، گُڑا زوتاں آئی ۽ گلے چت،
 کہ اے پہکیں طلاہے۔ نوں ہمک سہب بٹ ۽ دانگ دانگے سُہرے ہنیکے ریت، کہ چرے
 ہنیکانی بہا کنگ ۽ مرد سیر ۽ ہزگار بُوت۔ آہمنچو کہ سیر تر بُوان آت، گُڑا مرد ۽ لالچ ہم
 ہمے رنگ ۽ رُدان ۽ گیشتر بُوان بُوت، مرد ۽ دل ۽ حیاں کُت، کہ نیکنک ۽ لاپ ۽ دزستیں
 ہنیکاں یکپارگی درکناں۔

پدا آئی ۽ نیکنک کُت، بلے آئی ۽ لاپ ۽ بیچ مان نیست آت۔

”لالچ کُت ۽ دُور دنت“

باور

دو ہمبہراہ جنگلے ۽ گوزگ ۽ آت، کہ ممّے پَر آہاں سست ۽ پَر۔ گُڑا چمیشاں یلے
مرگاں گوری دز چکے ۽ سر کپت ۽ شہا ہانی نیام ۽ ٹپ ات۔

دومی ۽ چارات، کہ منی سنگت ۽ پہ من بچ نہ گت ۽ منارا دزوہ ات ۽ شت، کہ
آئی ۽ وتاراز میں ۽ دیم پہ چیرا نچو دور دات، گوشیکاں مُرتگ، گُڑا ممّہائی ۽ کراشت ۽ وتی
سوئدارے مرد ۽ گوش ۽ کرا بُرت ۽ بُوچت، بُوچت، پدانہر دگے جنان ۽ سراسرینان ۽ چو
بہیا بہیا ۽ وتی راہ ۽ رَہ گپت (چوناہا ممّہر تگیں چیز ۽ نہ وارت)

گُڑا آئی ۽ ہمبہراہ دز چک ۽ ایراتک ۽ کندان ۽ وتی سنگت ۽ راپریستے۔

”ممّے تئی گوش ۽ چے ہلوت گت؟“

ہمبہراہ ۽ دراہینت ”مناممّ ۽ گوشت، پراسنگت ۽ بہ باور مہ کن، کہ آنگیکیں

جاوراں وتی ہمبہراہ ۽ بے دزوہیت۔“

”دروہوک ۽ ہمراہی گناہ انت“

گنّوات ۽ روج

گنّوات ۽ روج وٽ ماڻ وٽ ڀرے ڳپ ۽ ڀڙ تيگ انتنت که چر آهاڻ تيار تر کئے
انت۔

گنّوات روج ۽ ڊرائينت ”مئے ڀڙ ۽ آشال پوئين مرد که پيدا ک انت، وٽ
گيشينيت، که چه ما کئے تيار تر انت، به زالا چه مايشي ۽ ڊڊ ۽ شال ۽ هر کس دور به دنت، تيار
تریں۔

روج ۽ وٽارا جمبري پڙ ۽ چير دات ۽ گنّوات ۽ را گنّوات، ”که تو به روء وٽارا
چکاس“۔

گنّوات سُت په مرد ۽، همينچو که زور ۽ طاقتے مان ات، کش اتے، بلے مرد ۽
شال زرت ۽ وٽارا مانپوشت، که چر ايشي ۽ آ (گنّوات) نا اُميت بُوت ۽ سُرنپت ۽ کپت۔
نُون روج ۽ وٽارا چه جمبر ۽ پُشت ڀڊر کنان ۽ وٽي تو امين گرمي ۽ جوش ۽ مرد ۽ سرا
بزانر شانال بُوت۔

گنّوات مرد گيشين گرمي ۽ راه ۽ سُت نه بُوت، پميشا وٽي مانپوشتنگلين شالے دُور
دات ۽ ره ڳپت۔ هے پيم روج تيار تر بُوت۔

”هر کس وٽي کلگ ۽ زور جنت“

بہ کن وتی دل نیگ ء

مردے ء وتی چک ء حرے گوں آت ء نیادی ء روگ ء آت، کہ کش ء گوزوکیں مردے ء درآینت ”شما دوئیں اچھے، حر بیدے سواری ء دگہ چے کار ء کسیت؟“ مرد ء وتی چک حر ء سوار کت ء رگہ گپت، بلے آکتو کہ دیماشت آنت، گڑا برے مردین آدم کتک ء آت، کہ چمیشاں یکے ء درآینت ”سیل کن ئے اے جان دز ء بے کار یں بچک ء کہ وتی پت ئے پادان کنگ ء وت سوار انت۔“ گوئے گپ ء مرد کار ء بچک حکم دات کہ شاباچہ حر ء ایرا، کہ من سوار باں، آدو قدم ء کہ شت آنت، کہ کش ء دو جنین گوزگ ء آت، چماہاں یکے ء درآینت ”اے بے سلکیں مرد ء وتی غریبیں چک ء بڑگ نہ کنت، کہ کشک ء تزبوزگران ء روگ ء انت، بلے وت حر ء سوار انت۔“

نوں مرد ء نہ زانت کہ چے بہ کنت، گڑادہ دہ ء بچک ء پلچلے گپت آنت ء وتی دیما حر ء سرانادینت۔ چد ء پد ہر رگوزی پر ایشاں بیٹکران آت، کہ مرد ء صبرے ماں سرا شت، اوشنات ء مرداناں پریستے ”شما منار پرچہ چیوہ ء کلاگ رگدات؟“ مرد ماں پتہ دات ”ترالچ نہ کنت، گورے لٹ ء لگیں چک ء اے کٹوئیں حر ء سوارے؟“

مرد کار ء چک حر ء ایر کپتنت، آنوں جیرگ ء انتت کہ چے بہ کنت۔ گڑاجیران، جیران، ایشاں بلاہیں دارے برات، حر ء دست ء پاد گور ایشی ء شربست آنت حر وتی بد ء کت ء سرگپتاں۔ آنیادی ء پھل ء سر انتت ء مردم ایشاں شرکلاگ ء کوپی ء انتت۔ بہ زالاں ہے نیام ء حر ء پاد ء بستگیں ساد بنگ ء آئی ء ہتر مال کت بچک ء لگئے، کہ آ آریابوت ء کپت کہ چر ایشی ء حر ہم چہ پھل ء لیٹ رگران کور ء کپت ء مر ت۔

اے قصہ مارا ہما پیراں مرد ء گپانی ترانگ ء گجیت، کہ آئی ء دام گوشنگ آت۔

”ہر کسی گپاں گوش بہ دار، بلے وتی دل نیگ ء بہ کن“

کوہنیں دڑچک

دہقان کارے ءِ وتی باغ ءِ سُروپی دڑچکے کستنگ ات، کہ بہ برے نہ گت۔ بلے
جنگل ءِ کنگ ءِ چرٹاں گرماگی روچاں سرانی چیر دینگ ءِ بلاہیں ساہگے ات، چیا کہ آمدام
ہمیشی ءِ سرانندان چلی چلی ءِ چری چری ءِ گت۔

بلے دہقان پر آئی ءِ بے بری ءِ سک دلپُروش ات، گڑاماں وتی ہے دل ءِ ہے
سوڑگے گت کہ ایشی ءِ چہ بُن ءِ گوچان ءِ درکناں۔ دہقان وہدے گوں تیر ءِ پڈر
بوت، ہے مرگ ءِ چرٹاں زانت کہ اے پہ ماہیریں حالے نہ انت، پمیشا ایشاں دہقان کار
ءِ دست ءِ دز بندی گت ”تو اگاں اے دڑچک ءِ گڈے، ماو پنگ ءِ کجا بہ رُواں، رندا تو نا
مے توارے ایشکنے نابزمشے۔ باغ ءِ کارانی وہدے میئے وشیں چلی چلی ءِ چری چریاں، تی جان
ءِ راہایگ ءِ جوش ءِ مان کنگ، کہ رند ءِ چرے دزستان ز بہر بے۔

بلے دہقان ءِ ایشانی ہج گپ گوش نہ داشت ءِ دڑچک ءِ بڑگ ءِ ہنا بوت۔ آئی ءِ
لہتیں ڈک جنگ ات، کہ تیر کو اچکے ءِ کپت، داں گندیت بلاہیں بیٹگی نگنے، چہ بینگ ءِ
شر پڑیں۔

گڑادہقان گوز ایشی ءِ گندگ ءِ سک گل بوت، ہے گوشان ءِ تیرے دؤر دات

کہ:

”کوہنیں در چک ءِ دارگ ہر پیم ءِ پڑ سیتیں“

مات ۽ چڱڪ

زِ مستانی صاف ۽ پیتا پین روچے ۽ دو مات ۽ چڱکیس تڱس تر ۽ گرد ۽ ریکے ۽ شت
 آنت۔ مات ۽ گوشت ”منی چڱڪ تو باز نار بندی راه ۽ رَوَگائے، تو تچڪ ۽ تچڪ راه ۽ رَوَگ
 هیل کن، برے اے کش ۽ برے آکش چیارَوَے؟“
 چڱڪ ۽ پپه دات ”اماں، حُدا ۽ به چار، انچو که تو گو شنگائے، هے پیم به کن ۽ پیش به
 دار، گُرا من هم هماوڑ کنناں۔“

”ساری ۽ وت به کن ۽ پیش به دار، پدار ندادِ گر ۽ بُه گوش“

ٹکڑا شاہ

یک گو کینے زرءِ تچو کیں آپ ء گتئیں ماہیگئے گرگ ء ورگ ء آئی ء دمب
 ء کپتگ ات۔ آپ بازور جنگ ء ات، چیا کہ گتیپ آپ ء دیما روگ ء ات، بلے گو کین
 انگت آئی ء رینان ات۔ انچو آئی (گو کین) ء اے گرگی گت، کہ گتیپ ء انچیں سٹے
 جت، کہ زرءِ لمب ء ریکاں شت ء کپت۔ بلے گو کین ء آیلہ نہ گت ء آئی ء پشت ء سٹ
 جنان ء پر آئی ء ڈن ء دؤراش گت۔

نوں دوئیں آپ ء ڈن کپان، وتی شہد ء شکلیں زندمان ء، منش، منش کنان ء ساہ
 زورگ ء جہد ء اتنت۔ وهدے گتیپ ء دیست کہ آئی ء دژ من ہمائی ء پیما بد بہتینی آماج ء
 ٹکڑا شاہ انت، گڑا درآینت ءے “منا پرے گپ ء چرتے ہم پر نیست، کہ من ہے دمان ء
 مراں، چیا کہ توئے گو کین، کہ منی مرگ ء سوب جوڑ بوتے، وت ہمیشی ء دیناں
 شت ء ٹکڑا شاہ بوتے۔“

”اگاں مراں، ترا ہم گوں وت براں“

لاگ ۽ بار

مردے ۽ است آت لاگے، یک روچے بازار ۽ ہمنچو وادے بہا زرت ۽ آئی ۽ لڈ
ات، کہ بُرت اش بہ کنت۔

بلے لاگ ۽ راہ ۽ نیام ۽ دپ کپو کیں جو ۽ دست ۽ وت دپ پُشت وَران ۽ و تارا
دو ردا ت، تناسدی ۽ پاد نیتک داں دزستیں واد آپ نہ بُوت ۽ نہ شتال۔ پدا آگہ پادا تک،
گُڑا آئی ۽ بار سک سُبک آت۔

آئی ۽ واہند ۽ آپد بازار ۽ بُرت، دو ہمنچو واد بہا زرت ۽ لاگ ۽ رالڈ ات۔ بلے
انچو کہ آہما جوہ ۽ سر رستاں لاگ پدا آپ ۽ وپت۔

بلے نوں آئی ۽ واہند ۽ لاگ ۽ ہنر زانتاں۔ پھمیشا اے رندی کہ بازار ۽ و اترا
بُوت، آئی ۽ را، مز نیں بوپ ۽ بز مے لڈ ات ۽ لوگ ۽ سر گپت۔ اے بری کہ آپ ۽
وپت، گُڑا پادا آگ ۽ رند آئی ۽ بار انچو گران آت، کہ لاگ ۽ نیس ڈ کیتنگ آت، بہ زان
اے پیمیں گرانیں بار آئی ۽ وتی پُریں زند ۽ چست نہ کنگ آت۔

”اشتر ۽ دزی پہ کون کنز کائی نہ بیت“

حکم

ماہکانیں شپے ءِ روباہے شکار ءِ پاداں۔ گران ءِ پیداک ات۔ آئی ءِ دیست
گروسے ءِ چر آئی ءِ دزرس ءِ دور دزنگ گپتگ ءِ نشتگ۔

روباہ ءِ کوکار کنان ءِ گروس ءِ راگوشت ”وٹیں حالے، بازوٹیں حالے۔“
گروس ءِ پُرس ات ”چے حالے؟“

روباہ ءِ پپہ دات ”شیر ءِ جہانی ایمنی ءِ سلامتی ءِ درگت ءِ، جنگ نہ کنگ ءِ فیصلہ
کنگ ءِ گوشتگ، کہ مرچی ءِ رندر ستر ءِ دلوتاں بہ گر، داں مُرگ ءِ موراں در ادرست
بزات ءِ سنگت ات۔ ہمیشا نوں کل ہور بے ءِ زندہ گوازین ء۔“

گروس ءِ پپہ دات ”ہو، اے شتریں حالے، بلے ہمے شتریں حال ءِ میئے آسنگت
ء نہ دے گوں، کہ ہمے نیمگا پیداک انت۔ گو مے گپ ءِ گروس ءِ گردن کشتان ءِ پُشت ءِ
چار ات۔

روباہ ءِ درائینت ”تو کیا چار گائے؟“

گروس ءِ پپہ دات ”منی واجہ ءِ کچک ءِ کہ ہمے نیمگا پیداک انت۔“
گو مے گپ ءِ روباہ ءِ جت چر سی ءِ ءِ وارت پر تڑے، بہ زاں چو پُرک ینگ ءِ
درشت۔ گروس ءِ کوکار کنان ءِ گوشت ”گڑ اتو ہمے مُراد باتی ءِ کچک ءِ نہ دیت گوں؟“
روباہ ءِ پپہ دات ”من بہ گل ءِ شادانی داتگ ات، بلے منا ترسیت کہ آواجہ ءِ
حکم ءِ نہ میت۔“

”حکماں واجہانی، دائم زور منت“

ملکوت

دارچینی پیراں مرد کہ گیشیں کار ہرمتاں سزین پڑوش ات۔ یک روچے آ
 جنگل ء دارچنت ء پیداک بیت، کہ دارانی گزانی ء سک دم بارت ء ناتاہیر بیت، گڑاوتی
 سرے داراں دؤر دنت ء کوکار کنان ء گوشت ”من اے زند ء نون سگ ات نہ کنان، او
 ملکوت! بیاء منابہ چامپ ء بہ بر۔“

پیراں مرد ء گپّ چہ دپ ء تنیکہ ہلاس نہ بوتگ ات، کہ ملکوت تر سیناکیں
 دزوشے ء آئی ء دیما پد ر بوت ء در ”آئینتے، ہاں، تو منا تو اے اتے؟“
 پیراں مرد ء پتہ دات ”اٹاں، اٹاں، من گوشت، تو ہے دار ء بار ء منی کوپگ ء
 نہ دے گوں؟“

”باز ند ء میے دل ء واہگ پیلہ بنت، بلے ما دل ء وٹش نہ ہمیں“

رَم

کانگی ۛ، لہتیں کپودراں چارگ ۛ ات، کہ آیک ڈگارے ۛ سرادان چنگ ۛ
 وَرگ ۛ آنتت۔ گُڑاے پر آہاں زہر ۛ ترگلی ات، کہ آچہ پیم، جوان ۛ الکاپ وارینگ ۛ
 چارینگ بنت۔ کانگی ۛ ماں وتی دل ۛ جزم کُت، کہ وتارا ہماہانی رنگ ۛ رجان ۛ ایشانی شادمانی
 ۛ وٹسیاں وتارا بہرہ مند کنناں۔

پدا ۛ سیتیں رنگ ۛ وتارا رج ات اش ۛ کپودرانی رَم ۛ ہوار بُوَت۔

اے داں مُدّے انچو حاموشی ۛ گور ایشاں ہمبراہ ات، ایشاں ہم کدی اے
 گُمان نہ کُت کہ آچہ میئے کپودراں درین ۛ، بلے یک روچے کانگی عقل ۛ یلہ دات، بہ
 زاں دپ ۛ پچ لگوشان ۛ کوار کوار کنان بُوَت۔

کپودراں ہما دمان ۛ زانت کہ ایشی ۛ وتارا میئے رنگ ۛ رتگ، پمیشا ایشاں دل ۛ
 بے رحمی کانگی ۛ ر اچب جت ۛ ہمانی ۛ ہم ایشاں تاچینت ۛ راہ دات۔

بلے اد ۛ ہم کانگیاں آگورے اسیتیں پوشاکاں پچہ نہ آؤرت ۛ گوں وت ہور
 دان ۛ چنگ ۛ وَرگ نہ اشت۔ پمیشا ایشاں آکراں، تیلانک دیان، ہتینہ جنان وتی رَم ۛ در
 کُت۔

چمے روچ ۛ کانگی ایوک ۛ ہتہنا برے جنگل ۛ اے کُند ۛ برے آکُند ۛ وانڈہ انت ۛ

ارس شلیت۔

”ہر مرگ وتی رَم ۛ زیب دنت“

کاہ دان

شُد یکیں روباہے ء کو اپکیں دز چکی بُنڈے ء مز نیں نان ء گوشتے دیست، کہ
لہتیں شو انگاں ہدا ایر کنگ انتت، دانکہ واتری ء ایشاناں بے زورین ء بے وریں۔ گڑا
روباہے گل ء شاد ہدا پترت، لاپے کہ ہر چیز داشت مان جتے ء تھے ہم نہ سر آرتے۔

وہدے روباہ ء چوداں در آہگ لوٹ ات، بلے در اتک نہ بُوت، چیا کہ چرے
گیشیں ورگاں آئی ء لاپ چو ڈہل ء گوات گپتگ ات۔ آنوں وتی بد بہتی ء ناران، کنتان ء
کلونز کلانز ء ات، کہ ہمے وہداں دگہ یک روباہے چہداں گوزگ ء ات، اتک ء ایشی ء را
پُرسیتے کہ ”چے گپ ءے؟“

وہدے کہ آہمے حال احوالاں سر پد بُوت، گڑا پپہ ءے دات ”سنگت، منی
دست ء پر تو بچ نہ بیت، بلے پُچش انت کہ تو اد ء تناسدی ء بہ دار، دانکہ وتی پیشی حساب ء
بیائے، بُوت کنت ہمے پیم ء تو ارزانی ء در اتک بہ بے۔“

”کاہ اگاں دگر نیگ انت، بلے کاہ دان وتی انت“

دلی دوزواہ

یک لاگ ءِ روباہے سنگت بُونتت، ہُوری ءِ وُرگ ءِ چَرگے ءِ شہاز ءِ دراتکاں۔
 آتنیکہ دور ءِ دِراج نہ شتنگ اتنت، کہ راہ ءِ آہانی دیما شیرے درابُوت، کہ
 پر آہاں پیداک ات۔ گڑاے انچوٹرس آماج بُوتاں، کہ چو بیدنیگ ءِ دزہ اتنت۔ نُوں
 روباہ ءِ حیا لے جوڑینت، کہ چہ پیم وتی ساہ ءِ چرے گزراہ بہ رکھیناں، کہ ٹل ءِ ٹلاں شیرے
 کراشت ءِ آئی ءِ گوش ءِ بلوت ءِ بنا بُوت ءِ درائینت ”من ہنچیں وڑے ٹہینتگ کہ تو
 لاگ ءِ را بیدے اڑ ءِ جنجالے گپت گت کن ءِ، اگاں تو گوں من وعدہ بہ کن ءِ کہ ترا
 رُوگ کلاں۔“

شیر پرے گپ ءِ راضی بُوت، گڑا روباہ پد ترات۔ لاگے زرت ءِ ہما کنڈ ءِ دُور
 دیا نینت، کہ شکاریاں رستر ءِ دلوتانی۔ گرگ ءِ کوچنگ ات۔

شیر ءِ چارات لاگ و ہمے کنڈ ءِ انت ءِ ہچ پیم ءِ دراتک نہ کنت ءِ وار ءِ گیگ
 ۔گرگ بیت۔

گڑا درستاں پیش دیے روباہ ءِ تینت ءِ ہما دمان ءِ دوگوڑہ ات گت، پدا تہمبل ءِ
 آرام لاگ ءِ وتی دعوت گت۔

”دلی دوزواہانی د رُوگ، وتی جند ءِ دزوہگ انت“

بُرزءِ بلند

زیتونے دڑچکے انجیر ء راشیگان ء پگان ء آت ” کہ تو تانسریں سال ء تا کر پچی ء
 زمستاناں تاک ء ” الف “ بے، پدادانکہ دگہ ہڑاے نیت تو تاک ء جند نہ جن ءے۔ نوں
 منابہ چار تو امیں سال ء تاک ء براں لڈیگاں۔ “ یہ زان ہسے زوتاں برف ء بلا ہیں
 طوفانے اتک، کہ چر ایشی ء انجیر ء تاک برف ء انچو سر بار بوتال کہ بچ درانہ بوت۔
 ہسے برفانی گزانی ء زیتون ء شاہ نیام ء راڑ بوت ء کپت آنت۔۔۔ بلے
 بے تاکیں انجیر ء تھے برف ہم پر نہ لپیتنگا، ہمیشا آئی ء سردا تم بُرزءِ بلند آت۔

”سر بُرزءِ بلند داتم، سر بُرزءِ بلندانی“ (سید ہاشمی)

بگادلیں شیر

شیر وتی مز نیں قدء بالاد، زورامندی، تسکیں پہجگ ء نیشاں ابید، یک چیزے
ء سک بگادلیں، بہ زان آکروس ء بانگ ء سگ ات نہ کنت ء ہر دیں ایشی ء اش بہ کنت
دستاں بگادلیں جنت ء تیجت۔

گڑا پرے گپ ء آ ”جیو پیٹر“ ء کرا گلہ ء آزاری ء روٹ، کہ جیو پیر پتہ دنت
”اے گپ ء تو بچ ملامت نئے، چیا کہ اے چیزے بدل ء تراشتریں چیز دینگ بونگ، ء تو
گو میشاں راضی بہ بو، بلے شیر جیو پیٹر ء اے گپاں راضی نہ بوت ء وتی دل ء گوشت ءے کہ
چرے رزوانی ء آبہ مر تیں شر تر ات۔

اے درگت ء آپیل ء دپ کپت ء وتی گپے جت انت۔ بلے آئی ء یک چیزے
مرت، کہ اے بلاہیں رستر گپ ء گوشت دارگ ء وہد ء وتی گوشاں دائم چو گوا گچین ء
سرنیت، گڑا شیر ء اے بابت ء پُرس ات، کہ تو پرچہ چُش کن ءے؟
پیل پتہ دینگ ء گیک ات، کہ کٹیں ملکے پدّر بوت، آئی (پیل) ء گوشت ”تو
اے مُردگو ء ہلاسیں ملک ء گند گائے نا، منا ایشی ء کرا سک تُر سیت، کہ اے سُوم منی
گوش ء مہ روٹ، اگاں اے منی گوشاں پُترت، بہ زان من مُرتاں۔“

ہے گپ ء اشلنگ ء کم نہ انت شیر ء ارواہ در بنیت، پمیشا و تارا گوشتے ”اے
پیل کہ منا قدء بالاد ء بے کساس مستر انت ء کٹ ءے ء چو تُر سیت،
گڑا منا کروس ء بانگ ء تُر سگ ء مچک ء ہج لچ کنگی نہ انت، کہ آگٹ ءے ء وودہ
سری مستر انت۔“

”ہشکیں جون ء گلڑکار نہ دنت“

بٹاکی میں ممّ

یک رندے، ممّے بٹاک جنگ آت، کہ ما جنگل آے دگہ رستراں گیشتر
دز پچھ نم دل تریں۔

(اے گپّ راستے، کہ بابت آے وُزگ آے ممّ مُر تگیں پچ چیزے نژیک آے نہ
رؤت) ہے بٹاک جنیانی وهد آے یک روبا ہے چہا گوزگ آے ات، بچکند ان آے درائنت آے
”سنگت، وهدے کہ شمارا شد گپت، گڑا منی واہگ بس ہمیش بیت، کہ شٹاوتی حیاں آے
ایوک آے مُردگاں گور بہ کن آے زندگیناں پلے۔“

”دو تل آے دو پوست بس وتار ارد دنت“

برسی پش

شپانکے وقتی پساناں سردیان ۽ چراگ ۽ درکنگ ۽ آت، کہ لہتیں برسی پس اتک
۽ ہمائی ۽ رنگ ۽ گوں کپت۔ کہ بیگاہ ۽ شپانک ۽ سردیان ۽ آگوں وقتی رگ ۽ واڑ ۽
کنتت۔

دومی روچ ۽ موسم ۽ موملوش نہ انتت، ہمیشا آئی ۽ رگ چراگ ۽ درنہ گت۔
گڑا آئی ۽ ایشاناں وقتی پساں ہور واڑ ۽ گاہ ۽ کدیم گت۔

شوانگ ۽ وقتی پساناں ہمیںچو وُرگ دات کہ مہ مرانت، بلے برسی پساناں دل ۽
تب ۽ حد ۽ ہما دیم وُرگ دات۔ کہ چرے چیز ۽ ایشانی دل ۽ جست ۽ سرکشان بُوت، کہ
آمارا چیا چوں سار ۽ گور ۽ انت ۽ وتیگاں ڈالچار؟ بہ زان اے ٹک ۽ مارا بلہ نہ دنت ۽ ہما
داریت۔

وہدے کہ موسم شر تر بُوبان بُوت، شپانک ۽ درستیں پس دیم پہ چراگ ۽
سردیان گت ۽ برتاں، بلے انچو کہ کوہ نژیک بُوتاں، برسی پساں وقتی تراخ بست انت ۽ دیم
پہ کوہ ۽ درشت انت۔

شپانک ۽ برسی پسانی پرے کار ۽ سک بد برت، ۽ پر آہانی چشیں نامہروانی ۽ ایشاناں
زاہ ۽ بدکنان ۽ آہانی دمب ۽ کپان ۽ گوشت ”شہابد فعلیں شیطانی۔“

ہے زاہ ۽ بدانی ایشنگ ۽ چہ ہما برسی پساں کیے ۽ پہ شپانک ۽ چک تڑینت ۽
گوشت۔

”ہو، تو راست گوشگائے، چیا کہ تو مارا الکا پ سارے گورگت، میئے حیاں ہم شر داشت، بلے اگاں یلے درآمدانی چہ وتیگاں شر تر حیاں لاریء بہ کنت، گڑاے گپء کئے مٹیت، کہ باند اترا اگاں نو کینے دست بہ کپیت، پد اتو مارا پیشی یینانانی پیمء ڈالچار مہ کن ہے؟“

”نوکیں دوستے گندے، کو نہیں دوستاں بیجاں مہ کن“ (زُبیر مختار)

ہمشام

یک گُر کے تندے ء سر سستگلیں گورگے ء کڑا تک، نُوں آئی ء اے نادر س ء
 گرگ ء وُرگ ء بیدے حبر ء حالے یا ملا متی ء، کے لُج بو ہگ ء آت، ہمیشا غمیگیں
 گالوارے ء گوشت ء ”گوشتگیں سال ء تو وتی دپ ء سُد نہ داشت ء منارا سُبت ء کم
 شرپ کت۔

گورگ ء پپہ دات ء ”واجہ اے نہ بُوتگیں گپے، چیا کہ آزمانگ ء کہ تو گپ ء
 ء، من و آروچاں پیدا ک نہ بُوتگاں۔ گڑا گورگ ء پرے جور جو ابی ء گرک ء سر تر
 ات، پداوتی دپے چوٹ کت ء گوں گورگ ء گوشت ء ”بلے تو منی چراگاں چرتگ“
 گورگ ء پپہ دات ”واجہ من تنیکہ کاہ ء راتام چٹھی ہم دپ نہ جتگ۔“ کہ گرک ء پداوتی
 گپ دیمابرت ء گوشت ”توکا ء منی چنگاں آپ ورے۔“

بڑگیں گورگ ء پپہ دات ”بے شک ء پک، بہ زان من تنیکہ وتی مات ء شیر ء
 ابید نوشگ ء باندات ء ہیچ چیز دپ نہ جتگ۔

گرک ء پپہ دات ”شر، بلے ہر پیم بہ بیت من مرچی ہمشام ء نہ رواں، گنومے
 گپ ء آئی ء گورگ ء دُر کت ء آپر وشت ء وارت۔

”کارے کہ حراب کنگلی بیت، گڑا نامہ ہزار است“

وَتِ گَلاہ

شیشمیں دڑچکے وِتِ گَلائی کنان ءِ کَس ءِ ماں نیاران، پَنسے ءِ گَوشگ ءِ اَت ”کہ
 شُمے پیمیں وار ءِ غریبکاں کس بے نہ کنت، پدا اُٹاچ کاری درے ءِ ہم نیائے۔ نوں مناہ
 چار: ہروڑیں کار ءِ کار مرزباں، ہر کس ءِ کار دیاں، و ہدے کہ مردم لوگ بنداں بس منی
 بابت ءِ حیاں کنناں، چیا کہ بیدے من لوگ ءِ جند بندگ نہ بیت۔“

پنس ءِ پبہ دات ”اے سکیں شتریں گپ ءِ: بلے صبر ءِ بہ دار، ہے دز ستیں
 مردم اٹوں گوں تیراں کانت، ترا گڈت ءِ دور دینت، پدا گوڑہ گوڑہ کنت ءِ گوں وِتِ
 برانت، گڑا تو ماں وِتِ دل ءِ گَوش ءِ، دز گیتیں من شیشمیں دڑچکے ءِ بدل ءِ پنس ءِ بے
 بُویتناں۔“

”کارچ کہ وِتِ گیسند ءِ کپیت، گڑا ہر کس زانت“

ماہء مات

یک رندے ماہء و تہی مات ء دست ء دز بندی گت، کہ پر آئی ء شکے بے دوچ۔
 ماہء مات ء پیہ دات ”من اے کار ء چوں گت کنناں، کہ برے تو کسان ء برے
 مز نئے، نوں منا بے گوش، اے پیم ء پشک چتور دوچک بیت، کہ تو یک حساب ء نہ
 اوشت ئے۔“

”یک قرار ء بس حد اؤشتیت“

سری و دیبی

مرد کارے و وتی اپس ء کار دارے داشتگ آت، کہ آئی ء سری و دیبی آت۔ بہ
 زان ایسی ء ہر و ہد ء اپس ء بکشانان رست ء بست، نالانان نکت ات ء مہر گت، پرے کاراں آ
 سہب داں بیگہ دزگٹ آت۔ بلے قصہ چش آت، کہ اپس ء واہند ء ہے جنو ء گلہ کہ
 آؤر تنت، گڑا ہے سری و دیبی و وتی جند ء نپ ء فاندگ ء چھے دانان الکا پیں تکی دزات ء
 بہاگت۔ پمیشا اپس روتچ پہ روتچ ڈہان ء کڑان، چو ڈنڈ ہی دار ء بوت۔ مرد ء چرے کاراں
 اپس ء صبرے سراثت، کہ رند ء دپے تچ کش ات ء گوشت ءے، ”او مرد! تو اگاں لوٹ
 ءے کہ منی پٹ ء پڑم بڑ ء نرم بہ بنت ء من پڑوری ء بہ تڑپاں، گڑا منی اے رندگ ء
 بندگاں کم تر بہ کن ء کاہ ء کدیماں گیشتر۔“

”اشتر ء بنجاہ کدی پیر ء سورگ نہ بیت“

دو جہنی

نیم عمر مردے، کہ دو جہنی جو دات سرء پٹ مے ماش ۽ کنگ بُوہان اتنت۔
 بہ زالا آئی ۽ یک جنے ورنہ ۽ دومی پیر آت۔
 گڑا پیریں جنین ۽ اے دوست نہ بُوت، کہ آئی ۽ مرد چر آئی ۽ ورنہ ۽ کستر درابہ
 بیت، پمیشا پیر زال ۽ آئی ۽ سیاہیں مُود گوتک آنت، کہ بلے چو منا پیر پد ر بہ بیت۔ کسانیں
 زال ۽ کہ موہ رست، آئی ۽ اسپیتیں مُوداش گوتک آنت، کہ بلے چو منا ورنہ درابیت۔
 ہے پیم ۽ رند ۽ مرد ۽ سرا پٹی ٹالے ۽ ہم گوہ نہ کت ۽ آصفا کوٹ بُوت۔

”تو کہ ہر کسی ہر چیز ۽ منگ ۽ ساڑی بے،
 گڑا ترا متارینگ ۽ ہچ چیز دست نہ کپیت“

ودار

مُسا فرے جا گے رَوگی اَت، گُڑاوتی کُچک ءِ را گوشت ءِ ”تو چیا آدر وازگ تیکہ
 داتگ ءِ گاسگ ءِ؟ ہُنیا کن ءِ ساڑی بُو، کہ ترا گوں منی ہمراہی ءِ رَوگی انت۔“
 کُچک ءِ وتی لنگ ءِ را سُرینان ءِ لہم لہم ءِ گوشت ”واجہ، من تئی ودار ءِ کدہ یگیناں
 فصیل ءِ مز نیں ڈک ءِ دپ ءِ نشنگاں، بلے توئے کہ انگت اسپیت نہ بے۔“

”لو تو، پو تو، یہ منزل ءِ سر نہ بنت“

تُکّ انت ترا!

یک گونڈوے وتی بان ء سر برء اوشاتگ ات، جہل ء چاریتے داں دیستے چہراں
گر کے گوزگ ء انت۔

گڑا آئی (گونڈو) ء زاہ ء بد دنیان ء کوکارگت ء گوشت ء ”ہمنیٹ! کُشد ہیں
دز، تو اے حانواد ہانی ہلک ء چے کنگاے؟

ترا اے قدرت کیا داتگ کہ تواد ء ظاہر بہ بے، چیا کہ تئی شراد ء پاشک
بوتگ۔“

گرک ء پبہ دات ”تُکّ انت! ترا منی کسانیں سنگت، چیا کہ بان ء سراہ پٹی اوں
شیر انت۔“

”شیطانیں نابکاراں گونڈو ہم پتہ کاراں“

جوزء دز چک

جوزی دز چکے راہی سرے ءرُستگ آت، کہ ہر سال برء لڈوک آت۔
 بلے ہر کس کہ جوزء کش ء گوشت پر آئی ء برانی سر چنگ ء ورگ ء دز چکے لٹ
 شاپ ء سنگ ریچ گت، کہ چر ایشی ء آسک عذاب آت۔
 گڑا آئی ء گزیت ء گوشت ”اے کُلّیں مردماں من وتی براں دِنیان ء وش
 کنگاہاں، بلے بدل ء اے گوں لٹ ء چکلاں منارا کم شرپ کننت۔“

”کُنز کہ بر کننت، لٹ ء سر ء وارت“

چم دراتک

یک کچے گرم ۽ گوکانی واڑے ۽ اتک ۽ ایشانی کاہ ۽ آہرانی سراو پت، کہ اے
دماں ۽ گوک وتی کار ۽ ہرمتانی درگت ۽ ڈن ۽ شتنگ اتنت۔

نیمروچ ۽ کاراں گوک چٹ ات ۽ واتر بوتنت، گڑا ایشاں لوٹ ات وتی ایریں
نژوار ۽ آہراں بے وراں۔ بلے کچک واپ ۽ پاد اتک، زہر ۽ زہر پر آہاں گڑ ۽ گاپ ۽ بنا
بوت۔

رندا گوکاں کہ آہرانی کراچد ۽ نژیک ۽ رَو گے جُہد کت، کچک ۽ ایشاناں دپ
جت، کہ گڈی ۽ گوکاں واڑیلہ کت ۽ شتاں، ۽ چے گوکاں یلے ۽ نرنڈاں ۽ گوشت ”
چونیں چم دراتکیں رسترے، نہ وت وارت، نہ دگر اکلیت۔“

”رڑ ۽ چم دراتک ناوت وراں، نادگر ۽ کلاں“

مہر

شیرے ءیک رندے ڈولدریں کاڑے ء مہر بُوت، گڑا زاماتی ء ہمائی ء مات ء
پتانی کراشت۔

جنگ ء مات ء پتال نہ زانت کہ چے بے گوشاں، چیا کہ آہاں اے گپ شات نہ
بُوت کہ وتی چک ء شیر ء بہ دینت ء رسترانی بادشاہ ء زہر کنگ ء ہم واہگ دار نہ اتنت،
گڈی ء جنگ پت ء باز ادب ء احترام شیر ء گالی بُوت ء شیر ء رادر ائنت ”تئی بادشاہی ء
مزن شانی ء دیامن وتی دل ء پُر کنان ء ترا سلاہے دینگ لوٹاں، بہ چار میئے جنگ کسان ء
ورناہیں، ہمیشا سک نازرک انت، میئے ترس ایش انت کہ تو وتی مہر ء گیشی ء ہر م بہ گرے ء
آئی ء ٹپ ء ٹور بہ کن ء۔

گڑا چر ایشی ء شر تر انت کہ وتی چنگلاں چنائین ء دنتاں گوجائین، کہ ماگل ء
شاد تئی زاماتی ء چار ء بیچار بہ کناں۔“

شیر مہر ء گوز جنگ ات۔ ہمیشا وتی چنگلے چنایمنتنت ء بلائیں دنتاں اش
گوجائینتاں۔

دومی رند ء شیر کہ جنگ ء مات ء پتال اتک، گڑا آئی ء گندگ ء اے دوئیں
کندان ء پریشت بُوان ء آئی ء راپش اش گوشت۔
”کش، کش، گوں وتی سلئیں دپ ء دیماں“

”مہر رستراں ہم کٹ ء بارت“

کینگ

شیرسک نادرہاء کپتہ کارآت۔ جنگل ء دزستیں رستر، بیدے روباه ء آئی ء حال
پُرسی ء اتلگ اتنت، گرک ء چارات روباه ء میر ء گرگ ء شتریں موہے منادست
کپتگ، گڑامرچی دزستیں حساباں سرپہ سرکناں۔

گرک ء کہ روباه ء نیاہگ ء بابت ء شیر ء خیال وتی نیمگا گور کنا نینت ء گوشت
”واجہ توہ چار، بیدے روباه ء مادرست تئی چارگ ء حال پُرسی ء اتلگاں، بلے ایشی (روباہ)
سُدے پر نیست، کہ تو مُرتگ ء کہ زندگ ء، چارگ و دوریں گپ ء، اے تئی غار
ء کش ء اسپیت نہ بیت۔

روباہ گرک ء ہمے گپانی ہلاسی ء کئے پیش غار ء دپ ء سر بُتگ ات، کہ توک ء پُترت۔
شیر ء زہر ء زہر پُرسی ء جنت نہر دگے، بلے روباه ء گوشت، تو یک برے مناموہ بہ دے،
کہ من وتی نیاہگے حالاں ترابہ دیاں، گڑاروباه ء شیر ء رادرانینت ”واجہ نیں بادشاہ! چو کہ
مناتئی غم پرانت، دگہ کس ء پر نہ نیست، واجہ، من تو امیں ملّاء طیب گول اتنت کہ تئی
نادرہاء دوا در بنیت۔ شیر ء پُرسی ات ”کہ چرے طیبیاں ترا علاج دز کپت؟“

روباہ ء دز انینت ”ہو منی واجہ“ طیبیاں گوشت کہ تو گرکے ء پوست ء بہ جن ء
گرم ء گرم ء وتار اچتا۔“

روباہ ء گپ ء پدا شیر ء چک ترینت ء زبرت گرک ء چامیلے، کہ آہمو دادو تل بُوت۔
پداروباه ء چیر ء بروتاں کندگے جت ء گوشت ”بہ دار گیشتریں کینگ ء کُنت ناں۔“

”چات ء جن ء توپہ دگر، الم کپے روچے تہ۔“

حرام زادگ

دہقان کارے ء و تی کا نیگر ننگار ء بو تک انت ء آپ ء دینگ ء بُرت انت۔ تنیکہ
 آگوں و تی کا نیگراں و اترنہ بُوتگ ات، کہ شُد کیکیں گر کے ہمدادرا بُوت۔
 گُڑا آ (گرک) شُت ء گوک ء گور ء پوست ء چیلینگ ء دزگلاش بُوت۔ آ
 گو مے پوست ء چیلینگ ء شرسلے ولے ات ء و تی دل ء وش کنگ ء ات، کہ مُردنی منا
 و شیں ورا کے رسینگ۔ گُڑا ہے چیلینگ ء ٹپ ء کائیاں آئی ء و تارا ننگار ء ساد ء
 شرمانگیشینا نیت، پدا و تی یلہ کنامینگ ء باز جہدے کُت، بلے بچ پہ بچ، کہ گڈی ء ننگار آئی
 ء پُشت ء گران ء گون ات، بہ زان ہے ساعتاں دہقان ہم رست، فہمتے کہ قصہ چئی انت،
 گُڑا پُشت ء چیرے دات کو کارے ء گوشت ئے ”کو نہیں حرام زادگ!، من ہے اُمیت
 دانتگ ات کہ تو دزی ء یلہ کن ئے، ء دائی ایمان دار ء شریں کارے دست ء پتائے۔
 باور کن اے چیز مرچی تو کُت ء پیداشت۔

”گرک کدی ملانہ بیت“

کم دزرس

یک رندے شیرے شراب آت، کہ کسانیں مُشکے آئی ء بد ء سر کپت ء ایر
اتک، چریشی ء شیر ء واب ء بُست کُت۔

گُڑا مُشکے وتی بلاہیں پنچگاں کینج کت ء دپ اش چچ کش ات کہ پلکانے، کہ مُشک
ء گزیت ء گوشت ”اے رند ء منا پہل کن، کئے بہ زانت حرائیں روچاں تئی کارے ء
اتکاں“ شیر ء مُشک ء گو مے گپ ء عقل کُت ء آیلہ دات۔ لہنتیں وہداں رند شیر دام
ئے ء کپت، بہ زان شکاری ئے ء دل ء ہمیش اتاں کہ آئی (شیر) ء زندگ ء بادشاہ ء کرابہ
براں، ہمیشا پر آئی ء لڈگ ء حر گاڑی ئے ء شوہاز ء شتنگ ات۔

مُشک ہے دمان ء چہداں گوزگ ء ات، دیست ئے کہ شیر سک باز بڑگی انت۔
گُڑا اشاپ اشاپ ء آئی ء بد ء سر کپت، وتی تیزیں دنناں دام ء را گُڑان ء ریچان ہما دمان
ء رسترانی بادشاہ ئے آجو کت۔

نوں ہر دیں مُشک ء گوشت ”واجہ شیر، من وتی گپ ء حق نہ اتاں؟ ہمیشا

”آج و تا کمتر مہ لیک، کم دزرس ء مردم ء و پیشی ٹالے کار بیت“

(مبارک قاضی)

شترؑ مَر دار

شادوؑ رو با ہے کشک ؑ ؑ ہور رَو ان شتر گپؑ ؑ حبراں ماں کپتگ انتتؑؑ کہ
اے جہان ؑ چہ ما کئے شتر تر پید اک ؑ و دی بیت۔

پرے گپؑ ؑ داں دیراں ایشانی جا ک ؑ جلی آت۔ گڑا آہان آہان ایشانی راہ ؑ
نیام ؑ یک قبرستانے کپتؑؑ کہ قبرانی شکانی سراہا مَر دگانی سَنگی عکس جوڑیتنت۔ گڑا شادوؑ
ہما اوشتان ؑ ہر چاریں نیمگاں چاران ؑ بلاہیں اُفار گے کش ات۔ رو باہ ؑ پُر س ات تو پر چا
بلاہیں اُفار گے کش ات؟“

شادوؑ ہے قبرانی نیمگ ؑ دست شہار دات ؑ پلہ دات ”اے شکانی سر ؑ سَنگی
عکساں گند گائےؑ دزہ منی پیرکؑؑ بُن پیرک ؑ ڈاڈا ہاں انتؑؑ کہ سرے پیر ؑ شان چست
انتؑؑ اے وتی و ہد ؑ زمانگاں ہر کس ؑ ہما دم ؑ بلاہیں مردم بُو تگ انت۔
رو باہ اے گپانی ایشنگ ؑ و دمانے ؑ نمک ؑ نک بُو تؑؑ بلے پد ازوت زوت ؑ پلہ
ئے دات ”بند و اجہ بندؑؑ کہ پرے دزوگاں کس تئی لمپاں اوں گپت نہ کنت۔ چیا کہ منا
بیسہ انت چہ تئی پت ؑ پیر و کاں ہم کس پاد نیت ؑ ترا شتر ؑ مَر دار نہ کنت۔“

”آدپ ؑ کہ دزوگ ؑ بندگ ہیل گنگؑؑ راست بہ نہ گو شیت“

نامء-گروک

باغپانے ۽ لاگے است ات کہ چر آئی ۽ بازکارے گپت، بلے کاہ ۽ کدیے کم
گت، پدالتانی ہم دیسپان ات۔

لاگ ۽ ”جیوپیٹر“ ۽ دزبندی گت ۽ گوشت ”مناچرے واہند ۽ کراچ گرو ۽
دگرے ۽ دست ۽ بہ دے۔ گڑا“ جیوپیٹر ”۽“ مرکری ¹ ۽ گوشت کہ تولاگ ۽ واہند ۽
پرما آایشی ۽ کسبارے ۽ کرا بہا بہ کنت۔
لاگ ۽ واہندا نخش گت۔

بلے لاگ ۽ چارات اد ۽ دود بدتر گزان ترانت، گڑا پداشت ۽ ”جیوپیٹر“ ۽ وتی
عرض ئے بُرت، کہ مناچداں ہم درکن ۽ دگہ دیسے بہ بر۔

”جیوپیٹر“ مہروانے ات، آئی ۽ لاگ ۽ رارنگ رجو کے ۽ کرا بہا کنامینگ ۽ وڑ
گت۔ وتی نوک ترس واہند ۽ کار ۽ کسب ۽ را کہ دیست، گڑا پے بلے تاہیری ۽ گزیت ۽ دپے
پچ لگوشت ۽ گوشت ”من چیا وتی ساری ۽ واہندانی کرا نہ جلتاں ۽ آرام ۽ دل نہ نشتاں، ہما
نامہ ۽ اد ۽ مناکاراں کشت ۽ جبر ۽ زاہاں ہم۔ اگاں من آہانی کرا بہ مریتناں، گڑا آہاں
عزت منارا قبرنگ ات، بلے نوں من گند گاہاں کہ اد ۽ رنگانی لو ہیگے ۽ کپان ۽ مراں،
مدیگی کسارباں، کہ رندا منی نام ۽ گرو کے ہم نہ بیت۔“

”ہماکارے کہ مردم ۽ پماکار ۽ دل اکیم بے بو ۽ بہ مند“

1 - Mercury رومن متھالوجی ۽ مرکری خداہانی ترجمان ۽ کلہانی بروک ۽ سرکنوکیں۔ اسے بیچار، دولت، وش بہتی، سیر ۽ ہزگاری

، میزری ۽ خداوندانت۔

یونانی متھالوجی ۽ آیشی ۽ را ”پرمیز“ گوشت۔ (رجا کار)

Ref: World History Encyclopedia

Date: 20, May, 2021

Time: 04:45 PM

پت

یک مادگیں شیرے ۽ مادگیں روباہ ۽ ۽ وتی چک ۽ گلڑانی بابت ۽ گپ ۽ اتنت،
 انجو کہ مات حبر کن آنت، گڑاروباہ ۽ گوشت ”بہ چار منی چک ۽ چہ پیم زرنگ ۽ تیار آنت۔
 ایشانی رُوم زورگ مردم ۽ حیران کنت۔ ایشانی بڈانی پُٹ ۽ گردنانی بکش چہ پیم
 جلو اہناک آنت۔ اے وتی پتانی سرے ہڈ آنت۔ آئی ۽ پدا غم جتیں گالوارے وتی گپ دیا
 بُرت ۽ درائنت، بلے من ہے مارگ ۽ آل کہ تئی گلڑ کیے۔“
 مادگیں شیرے ۽ لہم ۽ لہم ۽ پپہ دات“ ہو ”چیا کہ ایشی ۽ پت ہم یک ۽۔“

”چل پت ۽ چل چک“

سُہری ۽ ٹِک

گروسے زمین ۽ پیشکانڈگ ۽ آت کہ دانے در بہ گججان ۽ بُوہ وراں، کہ ہمود ۽ پکے
 ۽ دست ۽ گار بُو تگیں سُہری ۽ پکے دریشان ۽ ماں حا کاں پد ر بُو ت۔
 گروس ۽ درائینت ”آڑی رُہی! اے گپ ۽ ہچ شک ۽ پکے نیست، کہ تو باز
 شتریں چیزے ۽، اگاں تی ۽ اہند ترا پدا بہ چنت، گڑا انچو گل بیت کہ جبر ۽ قصہ نہ بیت۔
 بلے منی واستہ، اے ساعت ۽ جہان ۽ درستیل طلاہ ۽ ٹکاں دانے ہما دیم ترانت، اگاں اٹوں
 ”منابہ رسیت“

”ہر چیز بہ ہما وہد“

گت ۽ کانگير

يڪ رند ۽ گت ۽ کانگير ۽ راگوشت۔“ تڏي وڙيس بلاه جون ۽ مزو گلڙيس
دلوت ۽ چم مردماں داشنگ انت، كه كدي منا وڙگ ۽ چيز ۽ به دنت، پدا بدل ۽ تو
پر آهاں چونين گزائين كار كن ۽۔

نوں منا به چار، چه ترا چنچو كستراں، بله هماهاني جنداني به زان تڏي كار بندو كاني
جان ۽ حوناں چونسان ۽ وتارا پڙ ۽ سير كننان ۽ زند ۽ گوازينان، باكه نيسٽ كه كس ۽
منارا دست پر گت به كنت۔“

گڙاڪا ننگير ۽ پڙه دات ”بله مردم پمن سڪ مهروان انت، من هم چر آهاں وڻ ۽
راضياں، آ منا الكاپ ۽ واريننت ۽ چاريننت، شڙيس واڙ ۽ جاگهاں بندنت ۽ دائم مبر ۽ دوستي
مني گردن ۽ پڙه ۽ پڙه انت۔“

گت ۽ پڙه دات ”آ منا هم پڙه انت، اگاں من آهاں بلاں: بله منا شر حيال گور
انت، كه چر يثاني پڙه ۽ پمن زند گيس جان ۽ جند سر نيت۔“

”آ كه ترا تاوان دنت، مرگ ۽ دپ ۽ دڙه آئي ۽“

گزارائیں بار

یک رندے، پیریں دہقان کارے چڑاگے ء نشتنگ ات ء وتی لاگ ء چارینگ ء
چار ء گدار ء دزگٹ ات، کہ ناگت ء آئی ء چم یک سلاہ بندیں مردے ء کپت انت ء پر،
کہ وتی پاداں داران ء پر آہانی نیمگا پیدا ک ات۔

گٹرا دہقان دڑیہہ کنان لاگ ء سوار بُوت ء گور آئی ء دست ء دز بندی
کنان ء درائینت ”کش ءے کہ ماگار بُوتاں، اگاں نااے مردمناء تراگیپت ء بندی کنت۔
لاگ ء ہسیا، ہسیاء چارات ء گوشت ”تئی حیال ء آمناتراچہ گزارن تریں بارے لڈیت؟ چیا
کہ گزارن تریں بار ء رنگ ء توو اٹوں منی بد ات“
آئی ء واہند ء پپہ دات ”اٹاں، چُش مہ گوش۔“

لاگ ء پدا درائینت ”من اے گپ ء بیچ دل ء نیاراں، کہ آمنابارت ء بندی
کنت، چیا کہ ہر پیم بہ بیت آمناجد ء بزرگ تر نہ کنت، چو کہ تو کنگ۔“

”چو حر ء بے وفا، بیچ جن اور مہ بات“

نیکی بد حرام

دڑے کیشک ء آت، آئی ء داشتگیں بینگ گسکانی ڈبے دیست کہ چہ بینگ ء پڑ
 ات۔ اے دمان ء ایشی ء واہند ہود ء نہ ات، گڑا دڑ ء ڈب ء در ستیں بینگ دڑینت ء شت،
 و ہدے بینگی و اتربوت، دیست ءے کہ تگناں بینگی نش ءے ہم گنوہ نہ کنت۔ آ باز دلو ارگ
 بوت ء شتریں ساعتے وتی چتے ہور کیں ڈباناں سک دانتت۔

دمانے ء رند بینگ گسک کہ پل ء دڑ چکاں شیرگ در کنگ ء شتگ انتت، و اتر
 بوت انت، گڑا ایشاں دیست کہ تگناں پے بینگ ماں نیست ء آہانی واہند ہم کش ء
 اوشاتگ، پد ابینگ گسکاں وتی واہند ء درونج بندان ء آتج پہ تچ کت، چر ایشی ء مرد ء سرے
 ہوش شت ء پہ گزیوان ء دپ ء چچ لگوشان ء گوشت ءے “نیکی بد حرامیں ناشران، شتادڑ
 اشت کہ منی بینگ اش برت انت، بلے بدل ء چہ شتایکے ء آ دست پر نہ کت، من کہ دائم
 شمسے پہازوک ء سار ء گور کنوکاں، منار وتی زہر ء سوچو کیں تجاں ماں بست۔“

”باندیں کس وتی پودوک ء میگاں کور مہ کنت“

پگلائی بادشاہ

پگلائی، شیرجے، شیرچیں کٹدے، گلے شادانی جہمند اتنت، کہ اے پرے
 آہاں جوآن دپ کپتنگ ات۔ ادے چُش ات کہ تو منا آپ پر رتچے من ترا، تو منا لچین کن،
 من ترا لچین کناں، بہ زان ہر کس سک گل ات۔ چہ ایشاں بازینے اے سماء نیست ات
 کہ آ بے واہندے مستریں، بلے لہنتیں ہمے حیاں کنگ اے ات کہ چُش بے واہندے بونگ پہ ما
 شتریں گپے نہ انت، چیا کہ اے وڑے مازندے درستیں راہ ہنداں دریں۔

گڑا اے درگت اے ایشاں وتی حداجو (Jove)¹ اے راکا گدے جتے دیم دات
 کہ مئے لوٹے پورہ کن۔ بلے جو ایشانی گپ مڑے بڑے مان نہ آورت۔ رندا ایشاں وت
 حداء دربار اے شمت اے کوکار اے کووار کنان اے دپ پچ لگوشاں ”کہ اوزور مندیں جو! پہ ما
 بادشاہ دیم دے، بلے آکسیت اے مئے بادشاہ بیت اے مارا شہم اے ر ہدار کنت۔“

حدائیں جو پگلائی پرے کووار کووار اے سک کنگ اتک۔ گڑا آئی اے بلاہیں لوگی
 تیرے کٹدے دور دات۔ پگلائی چرے تیرے کپک اے ازا متیں توار اے انچو دلترک بوتنت، کہ
 دزست تچانی اے ہمے کٹدے کچھ اے اتک اے مچ بوتنت، آدل اے جیرگ اے اتنت کہ اے چے
 بلاہے بوت۔ پدا ایشاں چارات اے کدیگیں انت کہ نہ سُریت۔ یک اے دو چالاک اے
 چلڑیں پگلاں وتی دل پُرگت اے پر آئی اے شمت انت اے دست اش پُرگت۔ بلے اے انگت نہ
 سُر ات۔

1 - Jove (جو) جیویپیٹریں حدانت، کہ جو نام اے زانگ بیت، کہ ماں لاطینی زبان اے آئی اے لوپیٹریں، لاوس اے روم اے اٹلی اے مستریں حد
 زانگ اے توار پر جنگ بیت۔

گڑا پنگلانی مزن شانیں بامر دے ہے تیرے سرا سر ابر کپتے بنابوت نچلی ناناچے،
 بہ زالا آتیرے اے سرا برے آسر اناچ کنان ء ششت ء اتک۔ نون ایشانی کار ہر روج
 ہمیش ات، بس وتی نوکین ء تیریں بادشاہ ء تھے ہم سدے نہ داشت، کہ کند ء کپتگ ء
 پہنات ات۔

بلے اے چیز ایشاں ساچگ ء نہ ات، گڑا ایشاں حدائیں جو ء رادگہ حکمنامہ ء
 جت ء دیم دات ”کہ اے چونیں بادشاہ ء تو مارا داتگ۔ اے نائسگی انت ء ناکہ پڑگی۔
 مادل دلی بادشاہے لوٹیں، کہ آحق ء دل مئے بادشاہ بہ بیت ء مارا تچکیں کشکے ء بہ پر بنیت“۔
 گورے گپ ء حدائیں جو زہر ء قہر بوت، پمیشا پر آہاں برز ء شتنگیں میش
 مرگے دیے دات، کہ ایشی ء درست پلک ات ء ہلاس کنتت۔
 گڈی ء پنگلاں وتی سٹنگیناں پہلی لوٹ ات، بلے نون باز دیر گوستگ ات۔

دوزواہ

گر ماگی توندیں روچے ء شیر ء مادگیں لدی ءے آپ ء ورگ ء چنگے ء پچنگے ء
 رستنت۔ پرے گپ ء کہ پیسرا من آپ وراں، دوینانی نیام ء دپ جنگی ءے بناؤت۔ پدا
 ہے دپ جنگی ء سر پہ بلاہین ء توندیں جنگے ء کش ات۔ گڑا اے دوئیں بے نہود ء مڑ
 اتنت، بلے وہدے آکھے دم ء بالاکنگ ء اوشاتنت، داں گنداں کہ، لہتیں ڈال ء ڈونڈوار،
 تلارے ء سر براچھے دویناں کیے ء مرگ ء ودار ء انت، کہ کدی آہ مریت ء ماش
 جون ء بے وریں۔

گڑا ہے ندارگ ء آنرم ترینت ء آہاں ہے گوشان ء وتی داواہلاس کت، ”پہ ما
 شتریں کہ دوست ء دوزواہ بہ ہیں، چراہشی ء کہ بہ مڑین ء ڈال ء ڈونڈوارانی وراک جوڑہ
 ہیں۔“

”وت ماں وت ء مڑگ، سیہ سیڈ کنت“

گر کی گلڑ

زمانگے ء پیش است ات کوریں مردے، آئی ء ہر چیز ء را کہ دست پرکت، گڑا
زانتے جی ہے۔

اگاں کجام ہم رسترے ء وتی پنچہ آئی ء دست ء دل ء ایر بے کنتیں، ہما دمان ء
زانتے چہ پیہیں رسترے۔

یک روچے گر کی گلڑے ء وتی پنچگ آئی ء دست ء دات ء پُرس ات، کہ
چونیں رستری پنچگے؟ کوریں مردے کتے خیال کت ء ایشی ء راما رگ ء جھد کت، ء پدا
دراہینت ”من سیک ء دل وزانت نہ کناں، کہ اے گر کی گلڑے یا روباہی، بلے اے گپ
ء زاناں کہ ایشی ء میش ء گورگ ء بہ بیسہ نہ کنت۔“

”ہر کشار دوتا کوئی ء زانگ بیت“

نامرادیں کا نگہ

جیو پیٹر ء جار پدینت کہ آئی ء واہگ ء پدا مرگانی بادشاہ ٹہینگ بُوہگ ء انت،
پہمیشانا مینتگیں روج ء منی ماڑی ء دپ ء درستیں مرگ بیانت، کہ ہمود ء تواماں ڈولدار
تریں مرگ ء بادشاہ گچین کنگ بیت۔

وتی شر ء سپاہ دار کنگ ء باوست ء کور ء کش ء مرگاں وتاراشوڈگ، مُشگ ء
بندگ ء درگٹ کنگ آت، کہ ہماروج ء درستاں ڈولدار تر درابہ بنیں۔ گڑا ایشانی اے
درگت ء وتی بانزلانی شوڈگ ء زندگ آت۔ بلے ہے مرگاں یک کاگی ء ہم گون
آت، کہ ماں وتی دل ء گوشت ء ”من گوں اے بڈولیں بانزلاں وَنچ پیم گچین کنگ نہ
”باں“

پہمیشا آئی ء ودارگت دانکہ درستیں مرگ شت آنت۔ پدا ایشی ء ہے مرگانی
جلوہناک ء درپشناک تریں کپتگیں بانزلی یک ء چت ء وتی بانزلاں مہر ء مہر بست آنت،
گڑا آگلاں ڈولدار تر بُوت۔

ہماروج اتک، توامیں مرگ ماڑی ء دیما کٹوپار ء مُچ انت۔ جیو پیٹر ء چم شانک
دات آنت، آہاناں شر تپاس ات۔ گڑا کاگی ء رابادشاہ نامینگ بُوت۔ پدا درستیں مرگاں
وتی گچین کنگیں بادشاہ ء درونج بندان ء چر آئی ء وتی بانزل پنچ گت آنت، کہ رندا جیو پیٹر
ء چارات داں اے ونامرادیں کاگی انت۔

”پاک ء پڑتہ ء پچی، ہشکیں ملگ ء ہجی“

پیریں کا نیگر

یک زندے کا نیگراں ماں وتی دلاں جزم کنان ء ہمے سوگند وارت کہ آقصاباں
وتی بیراں گر آنت، کہ ایشاں میے کُشک ء مُزلسگ ء دائم لانک مانجنگ آنت، بہ زان میے
سر ء بہتاں چوسہ گوآت نیگ مانشانان ء ہمے سوڑگ اش کنگ، کہ میے ٹہم ء یک روچے
گار بہ کنناں۔

گُڑا اے درگت ء کُلّیں کا نیگر یکجا کہ اتنت، کہ ایشانی (قصابانی) کُشک ء گار
کنگ ء توجیل ء سازگ بہ بیت، کہ چمیشاں بازینے سک زہر ء پُرآت ء وتی کانٹاں کُشک
ء بُرناک کنان ء چوش گوکُشگ ء اتنت ”ما ایشاں کُکر کُکر کنناں۔“

پدا یک پیریں کہ کا نیگر ء پدا اتک ء گوشت ء ”منی کا نیگر یں بزاتاں شُمے
جر بجانت، گوں قصاباں شے کُنت ء دشتی ہم بجانت۔ بلے قصاب ایشی ء وتی کار ء کسب
گوٹش آنت ء وتی کار ء انچو کنگ ء آنت، کہ مارا حلاار کنگ ء وهداں گیشیں دردے ہم نہ
بیت۔ اگاں ما ایشاناں کُشت، پدا بدل ء ناہہتہ ء نزانکار یں ابدال مے ء شے حلاار کنگ ء وهد
ء مارا ہنکریناں ر سیننت۔ گُڑا ما ء شما ایشانی دا تگیں آزامتیں درداں سگ ات کنیں؟“

اے گپ ء من حق ء راستی گوٹشاں، کہ جہان ء دزستیں قصاباں سیاہ ء گار کنگ
بہ بیت ہم، زاناں دنیا میے گوشت ء ورگ ء یلہ دنت؟ ناں، قصابانی کُشک ء پچیریلہ اش نہ
کُنت۔“

لاگ ۽ ساہگ

سریالیں مردے ۽ گرماگ ۽ موسم ۽، لاگے کراہ کُت ۽ سفرے ۽ دراتک۔ گُرا
ہے لاگ ۽ واہند ۽ دگہ حرے زرت ۽ آئی ۽ سر ۽ ہیز ۽ بُوت۔

انچو کہ روج بُر زرتروان بُوت، کہ ہے سریالیں مرد ۽ دم ۽ بالا کنگ ۽ داشت ۽
لوٹ ات، کہ وتارا لاگ ۽ ساہگ ۽ شہار بہ دنیان ۽ بُہ وپساں۔ بلے لاگ ۽ واہند کہ وت
آہیز گیس روج ۽ سراآت، واہگے ہمیش ات، کہ اے وہد ۽ وت ساہگے ۽ بُوتیں، پمیشا آ
مردے مکن کُت ۽ گوشت ”من ترا اے پیم کنگ نیلاں، چیا کہ توبس منی لاگ کراہ
زرتگ، نا کہ آئی ۽ ساہگ: بلے سریالیں مرد ۽ گوشت ۽ ”دانکہ لاگ منی کرا انت آئی ۽ ہر
چیز منیگ انت۔“ گو مے گپ ۽ لاگ ۽ واہند ۽ مرد ۽ راشٹ کش ات مُشت ئے، ۽ پدا
ایشاں یک دومی ۽ راشٹپ ات ۽ ہوش چوپ کُت۔ نون توک ۽ غریبیں لاگ حیران
ات کہ چے بہ کنت، گُراوتی دستاناں تگے جت ۽ چار دست ۽ پاد بُوت ۽ درشت۔

”بہ کش وتارا لاگ جان، مہ بے پونز پُروش تو“

چلڑ

پٹھی ءے ہسی بُوت، کہ ہے بازار ءے لوگے مُشک ءے کلکھیت، گڑا آئی ءے وتی دل ءے
گوشت ”اے منگی جاگہ ءے۔“ رندا آہمود ءے شُت ءے پھوت جاگہے دز-گران ءے دزستیں
مُشکے یک ءے گر ان کُت ءے وار تنت۔

مُشکاں چارات، اے گوں ماسگ نہ بیت، ہمیشا آہاں وتی دلاں ہونڈاں در نہ
آہگ ءے نندگے جزم کُت۔

پٹھی ءے گوں وت درائنت ”بہ زان ایشاں وتی سرگیت، نوں پمن بس ہے چیز
پش کپتنگ، کہ ایشاں ہنپ ءے ہیلہ در بہ کنناں۔ گڑا پٹھی ءے ہم دل ءے جھلائی ءے جزم کُت، کہ
ایشاں الم ہونڈاں در کننا نیناں، ہمیشا فصیلے ءے سر کپت ءے وتار اگدانی تاپ ءے دنیگ ءے سادے
لوجان کُت، بہ زان من مُرتگاں، گڑا یک مُشکے ءے کُوکار کنان ءے گوشت ”شباباڑے زالک،
اے گپ ءے ہر کس زانت: تو بلا ہیں چلڑ ءے، بلے اگاں تو وتی چند ءے لوتے کنان ءے وَرگ ءے
مانچین بہ کن، حرام انت کہ ماتھی نڑیک ءے بیاباں۔“

”مار ءے وار تگلیں ساد ءے تریسیت“

چارٹال ریش

جیو پیٹر ۽ بُزانی دست ۽ دز بندیاں آہاناں ریش بخشات، گُڑا پاچن زہر ۽
 حسد کو کار کنان ۽ دیم پہ جیو پیٹر ۽ شت آنت ۽ درائینت اش ”تئی چرے کار ۽، کہ تو ایشاں
 ریش بخشاتگ، پہ مئے شان ۽ شرب ۽ تھان درگت ۽ اُرش ۽۔“
 پرے گپ ۽ جیو پیٹر ۽ پاچناناں سر ۽ سوج کنان ۽ درائینت ”شُما بد مہ برات،
 چیا کہ اے وچارٹال ریش آنت، دگہ بچ نہ انت۔ ایشاں ریش لوٹینگ ۽ من ایشانی لوٹ ۽
 راپیلہ کنگ، بلے زور ۽ طاقت ۽ و آشمے مٹ ۽ درور بُوت نہ بنت۔“

”مردین پاچنے بہ بیت کہ تھترے، جنین ۽ کتے بیت“

عقل ۽ شپاد

گراگے ۽ پنیری نکرے سُنٹ ۽ ات ۽ دڙ چکی شاہے ۽ سر اشننگ ات۔ کہ روباه ۽ چم ۽ کپت انت ۽ پڙ، گڑا حیال ۽ کت چه پیم ایشی ۽ رد بہ دینان ۽ پنیری نکر ۽ پچ بہ گرا۔

پداروباه دڙ چک ۽ چیرا اتک ۽ نشت، بزر ۽ چاران ۽ گوشت ۽ ”ہے دڙ چک ۽ سر امن بے درور ۽ مزن شانیں مرگے گند گاہاں، کہ آئی ۽ شَر رگی ۽ ہمسنگی پچ چیز ۽ کنگ نہ بیت۔ ایشی ۽ بانزل ۽ دمبلی بے حساب بڑاہ داراں۔ انچو کہ آئی ۽ بالاد بڑاہ دارانت، گڑا ہے پیم آئی ۽ توار انت۔ بہ زالا اے گپ ۽ پچ شک ۽ نیست کہ مرغانی شہ بانگ انت۔“

گراگ پرے گلاہ ۽ ستاہاں، جہلی جہلاں بوت، نابالی بالاں، ہرچی آئی ۽ دپ ۽ پڑاہی ات، پچ لگوشان ۽ کوار، کوار ۽ بنا بوت، کہگور ایشی ۽ پنیر ۽ نکر دیم پہ بون ۽ پیدا اک ات، کہ کپک ۽ پیش روباه ۽ راہ ۽ نیام ۽ کینج کت ۽ گوشت ”بی بی! اے چیز من دیست کہ توارے و ترا گوں، بلے تو عقل ۽ پہک شپادے۔“

”کس تہکت عقلے مہ بات چو کہ گراک“

ہر مرگ بال ووت

یک روپے کا گئی ۛ ۛ دیست کہ شاہینے ۛ میشی گورگے ۛ ہنیر ۛکت ۛ آماں وتی
چنگلاں اٹینت ۛ گوں وت بُرت۔ گُڑا ہے کا گئی ۛ درائینت ”منا قول انت، کہ من ہم
ہے وڑکناں، چُشمکہ شاہین ۛکت۔“

پہ زالاں کا گئی شُت بُرز ۛ، شُت، شُت، وتارا چودا ہینزان ۛ گرانڈے ۛ یلہ دات،
پرے کار ۛ دگہ وچ نہ بُوت، بلے آئی ۛ چنگل گرانڈے پڑماں ماگیشیت آنت۔

رندا کا گئی ۛ مز نیں زورے جت کہ وتارا بہ گیشیناں، بلے بے نپ، کہ گڈی ۛ
گیشیں بانزلانی تراپینگ ۛ ہمود ۛ ٹست ۛ ساپار بُوت، تناسڈی ۛ شپانک ہم رست۔ شپانک ۛ
درائینت ”ہے، ہے، تو وتارا چُشم گنگ؟“

کہ گو مے گپ ۛ شپانک ۛ کا گئی گپت، بانزل چت آنت ۛ جند ۛ لوگ ۛ بُرت، بلے
گو نڈ و حیران اتنت کہ اے پے مرگے ۛ ایشی ۛ پے کن آنت۔ گُڑا ایشاں اے بابت ۛ وتی
شپانکیں پت پُرس ات کہ ”اے پے تہر ۛ مرگے؟“

پت ۛ پتہ دات ”اے دگہ چچے نہ انت، کا گئی ۛ، بلے شاہین جوڑ بُوگ ۛ جہد ۛ
پرے حال ۛ انت۔“

”ہر مرگ، بال ووت“

منڈی چم

آہن کارے ۽ کسانیں کچلے است آت، و ہدے آئی ۽ واہند کارے ات، گڑا آشر
 واب آت۔ بلے انچو کہ وَرگ ۽ و ہد بُوت، ہما دمان ۽ لاپ گانڈی ۽ دِر۔ یہہ ۽ کت۔
 یک روچے آئی ۽ واہند ۽ آئی ۽ پرے ہیل ۽ انچو ز ہر اتک، کہ چت ۽ ہڈے ۽
 شت کشان ۽ کچک ۽ راگوشت ۽ ”من جہان ۽ تی وڑیں چم جہل ۽ منڈی چمیں کچک ہج
 جاگہ ۽ نہ دیست، بہ زالا ہے کہ من وتی گدینہ ۽ ”سندان“ ۽ جنگ ۽ ہاں تو وتی دست ۽
 پادسج ۽ مچ کنگ ۽ انت ۽ وپنگ ۽۔ بلے انچو کہ من وَرگ ۽ وتی کارے ۽ ہنتل بان ۽ گدینہ ۽ چہ
 دست ۽ ایر کناں، گڑا تو وتی لنگ ۽ سُر نیان ۽ ورگ ۽ روت کنگ ۽ پاد کائے۔“

”ہر کس کہ منڈی چم بیت، انچش بیت“

استیلا

استیلائے یک سہبے کموکار گر کر بُوت ۽ بدل ۽ بازوارینگ ۽ چارینگ بُوت۔
 گڑاچرے چیز ۽ نُوں آئی وتی دل ۽ ہے گمان کُت، کہ مُردنی منی مٹ بیچ جاگہ
 نہ گواہیت، ہمیشا دز کنڈ کنان ۽ کُوں بک جنان ۽ درّائینت ۽ ”منی پت نہ تُرسیں اِلسے
 بُوتگ، اے گپ ۽ بیچ شک ۽ پلے نیست کہ من ہم چر آئی ۽ کُشیتگ۔
 آئی ۽ دپ ۽ تنیکہ ہے گپ ۽ ہلا س نہ بُوتگ ات کہ بلاہیں بارے آئی ۽ بد ۽ دنیگ
 ۽ درّاجیں پندے ۽ رُوگ ۽ ناعلاج کنگ بُوت۔
 روج ۽ ہلاسی ۽ ہے گزائیں بارے ژندی ۽ ہلاہوش ۽ آئی ۽ پروت زہر گران ۽
 درّائینت ”من وتی پت ۽ بابت ۽ ردوارنگ ات، ہر تیمیں کہ آحرے بُوتگ۔

”تو چو ڈو لکو پل ۽ ہو امہ کن“

سونج

یک گونڈوے کورے ۽ جان شوڊگ ۽ آت، که ماں جُهلازکاں کپت ۽ بُڊوراں
 بُوت۔ گُڙا گزیوان کُمک ۽ دپے پچ لگوشت“ که بیائے مناچرے کور ۽ در کن ات۔
 هے نیام ۽ مردے کور ۽ کش ۽ گوزگ ۽ ات، آئی ۽ شت ۽ گونڈو ۽ راماں بست،
 که توتی بے سُدی ۽ جُھلُونڈاں کپتنگ ۽۔ مرد گونڈو ۽ راتر جبر دنیگ ۽ ات، بلے آئی ۽
 در کنگ ۽ پچ جُهد ۽ نه ات۔
 گُڙا گونڈو ۽ پر آئی ۽ دپ پچ لگوشت ۽ گوشت، ”تو مهربانی به کن، ساری ۽ منا
 آپ ۽ کش، رندا تراهر سوچه دینگی انت، به دے۔“

”هڳل ۽ سونج ۽، بَرگ نه بنت برجاه“

گزا

گُوّالے وتی گورُم ۽ تپاسان ۽ چاران ات، دیستے کہ آئی ۽ شتر تریں گوسک گار
 انت۔ گڑا آپتنگیں پاداں گوسک ۽ درگیجگ ۽ رہ گپت، بلے آئی ۽ درگیجگ ۽ سوب مند
 نہ بُوت۔

کہ آئی ۽ ”جیوپیٹر“ ۽ راقول ۽ زبان کُت، اگاں آگوسک ۽ دز ۽ بہ گپت، تی
 واستہ ٹاب ۽ حیرات کنت۔

ہے گوسکے شوہاز ۽ آئی ۽ سریک بلاہیں کٹے ۽ کپت، کہ آئی ۽ دیست ہما گاریں
 گوسک ۽ شیرے ورگ ۽ انت۔ گوال ۽ اے ندرگ کہ دیست تُرس ۽ ریت ۽ مجھ
 کُت، پدادویں دستے تک جت انت ۽ تک۔ آئی ۽ پہ تچانی کو کار کُت ۽ گوشت “او مزن
 شانیں جیوپیٹر! من قول کُنگ ات، کہ اگاں من گوسک درگپت پہ تراٹا بے حیرات
 کناں، بلے اگاں تو منارا چرے گزا ۽ بہ چڈا ۽ سینے پتو کلا نہیں کانگیرے کُشاں۔

”ساہ ہر کس ۽ دوست انت وتی“

ریٹ

یک شیرے وتی ہونڈء شہار گپتنگ آت ء زندء گڈی ساعمان آت۔
 بہ زان آہمینیچو کہ نزور تزان بُوت، گڑا تو امیں رستر آئی ء نژیک آہاں بُوتاں۔
 و ہدے ایشاں (رستراں) چارات کہ آنوں بچگی نہ انت ء وتی جندء جن ء گر ء انت، گڑا
 ایشاں ماں وتی دل ء گوشت، کہ نوں کو نہیں دادانی حساب ء گرگ ء و ہداتلگ۔
 پد ا مادگیں ہوک ء اتک ء وتی کانٹاں شیر مانبدان گت، چرایشی ء پد ایک
 سانڈے ء آئی ء راسر ء گت مُشت پہ زمین ء کہ آجنگ جتک بُوت۔ شیر ایشانی دیما پہ
 ناتا ہیری ء بے کسی کپتنگ آت۔ نوں لاگ ء چارات کہ ایشی ء تُرس ء بیم ہلاس بُوتگ،
 گڑا وتی کون ء راپر آئی ء پر تزینان، شت کشتان بُوت لگت ء سُر مہاں پر آئی ء دپ ء
 دیماں، کہ شیر ء نہردان ء گوشت ”من صد مرگ بُوتاں لالے۔“

”بے دلیں ریٹ آت، کہ کننت بے پردگ، مرگی میں شاہاناں وتی“

تہم

یک زندے کو ہتگی مردے وتی ڈگار ء کشک ء حشاشی توم ریچک ء آت۔
 بہ زان اد ء بازیں مُرگے ء ہے دل بستگ آت ء اُمیت کنگ ء انتت کہ چھے
 داناں چن ء ورے کنیں۔

چھے مُرغاں یک پیپلستانے ہم گون آت، گڑا ایشی ء اے دگہ مُرگاں گوشت
 ”چرے مرد ء وتی سراں بہ گرات۔“

اے دگہ مُرگاں جُست کُت ”اے چے کنگ انت زاناں؟“
 پیپلستان ء پپہ دات ”اے حشیشی تو ماں کہ اے مرد شانک دینگ ء انت، ایشی
 ء شانک دا تگیں تو امیں تو ماں یک یک ء بہ چن ء بہ برات، اگاں نا، شمار ندا حراب ماں
 شر دے۔“

بلے مُرگاں اے گپ ترے بُزے مان نہ آورت۔ رندا ہے حشیشی توم رُدان،
 رُدان، مزن بوت انت، کہ چر ایشانی مہریں تناب ء بندریکاں دام جوڑ کنگ بُوتاں۔
 پدا چرے مُرگاں بازیں ہے داماں کہ گپت، نوں گور ایشاں پیپلستان ء در ائینت ”من
 شمارا چے گوشتک آت، حرابی ء تہم ء و لگوچ کن ء، اگاں نا، وت و لگوچ بے۔“

”حرابی ء تہم ء و لگوچ کن، چد ء پیسر آدز چکے بہ بیت ء ترا گار بہ کنت“

کپیس ۽ گوشت

کپیس ۽ واہگ کت کہ وتی جاگہ ۽ مٹ بہ کنت ۽ دگہ دیسے ۽ بے روت، گڑا
پرے کار ۽ آئی ۽ بانزے ۽ راگوشت ”کہ تو منا چست بہ کن ۽ بہ بر“۔

کپیس ۽ بانز ۽ راہم گوشت، ”کہ اگاں تو منارا منی لوگ ۽ سرکت، گڑا من تو
وعدہ کنناں کہ پرے تکلیفی ۽ ترا جو انیل دادے دیاں“

بانز اضی بوت، کپیس وتی چنگلاں گپت ۽ بزر ۽ برت۔
بانز ۽ کپیس گون ات ۽ روگ ۽ ات، کہ گراگے ۽ ڈیک ۽ دیاں ۽ گور آئی ۽
دراہینت۔

”کپیس ۽ گوشت ورگ ۽ سک و شیں“

بانز ۽ پپہ دات ”بلے ایشی ۽ پوست سک تزندیں۔“
گراگ ۽ گوشت ”اے ترشتیں تلارانی زہیں سنگ ایشی ۽ دمان ۽ نکٹ نکٹ
کناں۔“

بانز ۽ گراگ ۽ اشارہ فہم ات، گڑا کپیس ۽ رازہیں تلارانی سرایلہ دات، کہ
کپگ ۽ آتش نش بوت۔ پدا بانز ۽ گراگ ۽ کپیس گوشت دل ۽ سیر ۽ وارت۔

”بہہ دژ من ۽ ہدست مہ بو ۽ بال مہ گر“

مُزّ

گر کے ء شکارے کپتنگ ات ، وتارا شرمان چنگ ء پُر کنگ ء ات۔ ناگت
کسانین ء تُسکین ہڈے آئی ء گلو ء پُہل بوت ء گور آئی ء ایر برگ نہ بوت۔

آئی ء چارات کہ آئی ء گٹ بے نہو دء درد ء انت ، ہمیشا اے کپ ء آکپ ء
تک ، لگاشت ، نار ات ، کنت ات ، بلے بچ پہ بچ۔

گڈی ء چوداں گوں وت چُش گوشتان ء تچان بُوت ، ” ہر پیم انت نوں یکے
شواہز کنگی انت ، کہ آمنی اے ہڈے در بہ کنت ء منارا چرے تور ناکیں درد ء بہ پر بنیت۔“
آئی ء جنگل ء ہمک رستر ء دلوت ء را چُش گوشت ” اگاں شُما منی گٹ ء ہڈ
درکت ، شما ہر چیز مُزّ ء لوٹ ءے ، من دینگ ء ساڑیاں۔“

بلے پرے کار ء کس ساڑی نہ ات۔ کہ گڈی ء کوچ آئی ء گٹ ء ہڈے کشک ء
رضامند بُوت ء درائنت ءے ”تو منی کش ء وتی کون ء زمین ء بہ جن ء بہ مند ء وتی دپ ء
ہمینچو کہ بُوت کنت بچ کن ، من جُہد کناں کہ تی گٹ ء گتینگیں ہڈ در بنیت۔“
پدا آئی ء وتی ذرا جیں گردن گرک ء گلو ء مان کت ء ہڈ درکت ، کہ پدا کوچ ء
گرگ ء را گوشت ”منی مُزّ؟“

گرک ء پتہ دات ”کجام مُزّ؟“

کوچ ء درائنت ”تو گو نمن منا وعدہ ء مسام کنگ ات ، کہ ہڈے در کنگ ء بدل ء
ترا تئی مُزّ ء دیان۔“

گڑا گرک ء وتی دنتان نچینان ء پیش داشت انت ء پتہ دات۔
”شگر بہ گر ، کہ تو وتی سرگ یک گر کے ء دپ ء پدا سلامتی کشتینگ ، گڑا چد ء

مستریں مُزّ پتو دگہ چے بہ بیت۔“

”گرک ء دپ ء دراتلگے ، شگر ء بہ گر تو کوچ“

کارِ یگیں ٹپ

شوانگے ۽ بچکیں چک نازانتی سیہ مارے ۽ لٹک ۽ لگت دنت، پد گرد ۽ مارہے
چک ۽ رادجیت، کہ آمریت، گرازہر ۽ شوانگ ۽ پت وتی تیر ۽ زوریت ۽ سیہ مارے لٹک ۽
گڈیت۔

سیہ ماروتی بُنڈی یں لٹک ۽ زہر ۽ شوانگ ۽ بازیں پس ۽ میٹھ ۽ وارت ۽ تاوان
دنت۔

شوانگ وتی دل ۽ جیڑیت کہ نوں سیہ مارے وڑے کنگ بہ بیت۔ گرا شوانگ سیہ
مارے واستہ بینگ کاریت ۽ چُش گو شیت ”ہونڈ ۽ چہ درا، منا پہ تو بینگ گوں، نوں دگہ گیشیں
جنگ ۽ داوائے پکار نہ انت، چیا کہ تو بلکیں منی چک ۽ را اے سزا دینگ ۽ حق ۽ راست
بوتگ ۽۔

پد گرد ۽ تو وتی بُنڈی یں لٹک ۽ زہر ہم منی پس ۽ دلوتانی سراکش اتگ۔
نوں، من ۽ تو پرچہ دل ایکمی مہ نندین ۽ دوست ۽ دوڑواہ مہ بنیں۔؟“
سیہ مارپہ دنت ”وتی ٹیکی ۽ سوغاتاں چداں چہ بر، چیا کہ تو، بچر وتی چک ۽ مرگ
۽ بیجال نہ بے ۽ نا کہ من وتی بُنڈی یں لٹک ۽،

”کارِ یگیں ٹپ بہہ نہ بنت بیجال ۽ نہ بنت درمان“

کُبارِ باغیان

مردے دو جنسیں چک انت، کہ یے آئی باغیانے ۶۶ یے کُبارے ۶۶ صور
داتگ آت۔

دیر ۶ زیر اں پد پت ۶ دل ۶ گوشت، کہ رَو اں وتی چکاں چاراں، کہ باریں آ
چون انت؟

بندات ۶ آباغیان ۶ جن ۶ کراشت ۶ جُست ۶ کت “حالاں کن ۶، باریں
شما ۶ شے کار ۶ ہز مت چون انت؟ باغیان ۶ جن ۶ پتہ دات ”ما ہمیشیں وتی من ۶
سنگ ۶ ایں، بلے: منی دل ۶ واہگ ہمیش انت، کہ بلاہیں ہورے بوتیں، چیا کہ مئے باغ ۶
ہے پیہیں ہورے پکاریں۔“

پدا آ کُبار ۶ جن ۶ کراشت ۶ ہے جُستانی چند ۶ کت انت۔ گڑا آئی ۶ پتہ دات
“من ۶ منی مرد ۶ دگہ ہچ پیہیں اڑ ۶ مُشکل ۶ نیست، بلے من گوشاں کہ بلاہیں تبد ۶
چاہڑے بنیت، داں مئے ترکتگیں کُب ہُشک بہ بنت۔“

پدا آئی ۶ پت ۶ آئی ۶ راجاران ۶ بچندرات ۶ درائینت ”تو ہُشکیں موسم ۶
لوٹو کے، بلے تنی گوہار ہورانی لوٹو ک انت، من دل ۶ ہے جیڑیتگ آت کہ پہ شماروان ۶
شے واہگانی پیلہی ۶ دعا کناں۔ بلے نوں من مارگاہاں کہ شے گپاں ہود ۶ سرمہ کنان ۶ مہ
براں گہتر انت۔“

”مور ۶ وتی مُشک ۶ وتی“

شیری پوست

لاگے ء جاگھے شیری پوستے دست کپت، کہ شکاریاں ہُشک کنگ ء تاپ ء د

اتگ آت۔

گُڑ لاگ ء ہے پوست گوراکت ء وئی بیہی بازار ء دواراں شمت۔ اود ء مردے
شریار ستر ء دلوتے، ہر کس ایشی ء بہ گند، دستاں ٹک بہ جن ء بہ تیج۔

نوں اے زمانگاں لاگ ”پُڑاں سار“ آت ء پہ وت سک پہر بندگ ء آت،
پہمیشا آئی ء گل ء وئی سرگ دو، ہمینچو بزرکت آت، چر ایشی ء آئی ء واہند ء اتک ء شمت
کش ات لٹے پر آئی ء تر نگ ء ء درائینت ”تو جہان دلترک کنگ“۔

گُڑ ایک رو با ہے ء اتک ء لاگ ء راگوشت ”زانے منی تنی سرگاں ترار اچہ
آورت، چونامن ہم دلترکیتاں، اگاں تومہ سریتیں۔

”شیری پوستے ء گور ء کنگ ء، حر بہ شیرے نہ بیت“

دز بندی

گوش آنت ماہیگ گرے ء سچتہیں روج ء بس یک کسانیں ماہیگے دست کپت۔
 ماہیگ ء دست ء دز بندی کنان ء ذرا نینت ” واجہ، اے منی دستاں بستگ آنت،
 منابل کہ رواں، چیا کہ من تئی وُرگ ء سک کساناں، تو اگاں اُٹوں منابیلہ بہ کن ءے، من
 زوت مزن بان ء وُرگ ء سک تامد ارباں۔“
 ماہیگ گرے پتہ دات ” اٹاں، اٹاں، من ترا اٹوں وُراں، اگاں رندا تو منی دست ء
 مہ کپے، گُڑا؟“

”دست نیگ ء یلہ مہ کن ء پاد نیگ ء مہ زور“

تُن

گراگے تُن ۽ مرگ ۽ گل ۽ سیننگ ات، اتک ۽ کبے ۽ سربر ۽ نشت ۽ وتی سُنٹ
 نئے بُرت آپ ۽ ورگ ۽، گڑ ادیست نئے کہ کُب ۽ بُن ۽ بس کتے آپ پشکپنگ (چوناہا
 اے کُب زمانگے ۽ آپ ۽ سرچکار ات۔) ۽ آئی ۽ سُنٹ آپ ۽ سر نہ بُوگ ۽ ات۔ آئی ۽
 وتی سُنٹ ۽ را آپ ۽ سرکنگ ۽ باز جھد کت۔ بلے آسوب مند نہ بُوت، گڈی ۽ نا اُمیت
 بُوت ۽ نشت۔

پدا آئی ۽ دل ۽ حبالے ۽ سرکش ات، گڑ ایک سننگے زرت ۽ کُب ۽ دُورے
 دات، پدا دگہ سننگے، پدا دگہ سننگے، ہے پیم پدا پدا گراگ ۽ بازیں سننگ کُب ۽ دُور
 دات۔

گڈی ۽ آئی ۽ چارات آپ بُر ۽ چست بُوتگ ۽ نریک انت، پدا دگہ، لہتیں
 سننگانی دور دنیگ ۽ پدا آوتی تُن ۽ پزوشنگ ۽ زند ۽ رہینگ ۽ سوب مند بُوت۔
 پمیشا گوش انت۔

”ہرے، ہرے، کاسگے پڑے“

پیش و کانزگ

یک زندے مُشک و ریزگوکانی نیام و مزینں جنگے و سرکش ات، بلے جنگ و
دائم مُشکاں پرورش وارت۔ اے جنگ و ریزگوکانی دست و بازیں مُشکے کُشگ و وَرگ
بوت۔

گُڑا اے درگت و ایشانی (مُشکانی) جنگی شور و سلاہی دیوانے نشت، کہ پیریں
مُشکے پاد اتک و درائنت ءے ”اے بہمانگی گپ ءے نہ انت کہ مادائم لٹ وَرگ و جنگ
بُوگائیں، گپ و جند ایش انت کہ مارا جنگ و واستہ کماندار و سروک نیست، کہ آمارا جنگ
و بابت و جو اُنیں رہندے بہ ٹہنیت و بہ دنت، مارا سرو و سوج بہ کنت کہ چون و چہ پیم پہ
اُرش و دیما کنزگی انت و وتی جاگہ جوڑکنگی انت۔

اے پیراں مُشک و ہے شور و سلاہاں رند، ایشاں زنڈ و پڑوریں مُشکے و راہولے
(آسن و گلاہ) سرادات و کون و دپ و دراجیں پیش و کانزگ بست و کماندار جوڑکت۔
مُشک نول پُربیسہ اتنت کہ جنگ و کٹ انت: بلے آہاں پیش و وڑاپدا پرورش
وارت، کہ چریشی و آگل تیک و وتی ہونڈاں شت انت۔ بلے کماندار گور ایشانی بستگیں
کانزگ و پیشاں ہونڈ و دپ و گٹ ات، پمیشا ریزگوکاں ہامان و گپت و کشت و وارت۔

”پہ پیش و کانزگے کون و دپ و بندگ و کس لشکرے ترینت نہ کنت۔“

پیریں تانزی

یک تانزی ءے کہ سالوں وتی واہندء حزمۂ کنگ ء آت، عمرء مزنی ء وتی زور
 ء تچ ء تاگاں کپتگ آت۔ بلے وتی ورنائی ء زمانگاں آئی ء بازیں صید ء آسکے کپتگ آت۔
 یک روچے آئی ء واجہ ء ہے پیریں تانزی زور مندیں لدی ء دمب ء دات، کہ بس
 وارگی آئی ء گوشاناں گپت، بلے آئی ء دنتاناں جواب داتگ ات، ہمیشا لدی چر آئی ء
 دست ء درشت۔

پرے گپ ء تانزی ء واجہ ء آسک بازر ء نہر ء کت۔ گڑا تانزی ء ماں ہے گر ء
 نہراں دؤر کنان ء پپہ دات ”منی واہگ ہماوڑ زور مند انت کہ پیش ء بوتگاں واجہ! بلے نوں
 من ء پیری ء اُرش کنگ ء ژند ء ژولال۔ آروچی بہ زان تو منارا منی زرنگی ء زور مندی ء
 شرپ داتگ، مرچی کہ زوراں منارازاہ ء بسیت کنگ ء ات۔“

”پہ تئی ورنائی ء، شرف نجھنگ میر ء ترا“

راستیں دانک

وش ورا کیس گر کے گل ء سٹ ء دؤر کنگ ء آت۔ گڑا آئی ء چم دل پہ لاپ
 وپنگیں کسانیں پچکے ء کپت آت ء پر، گرک ء ہمے حرمت کہ آ منی ترس ء چش کنگ ء انت
 ء وتارا چیر دینگ ء انت۔ آ (گرک) بچک ء کراشت ء گوشت ء ”ہڑڑی رُہی، من تراؤ
 دیست، بلے نوں من تراہے حساب ء یلہ کنال، کہ تو سے انچیں راستیں دانک منی بابت ء
 بے گوش، کہ چد ء پیش کس ء منارا گوشت کُت نہ کنگ آت۔“

بچک دہ دہ ء اوشات، وتی توکلاناں جوڑینان ء کتو حیا لے کت ء پدا درائینت ء
 ”اولی راستیں ایش انت، کہ منی شومی تو منارا دیست، دومی ایش کہ من احمقی کت ء
 وتاراتی دیا ظاہر کت، سیسی ایش کہ مارا پہ شما گرکاں سک کنت بیت ء زہر کنیت، کہ آ
 بیدے سلک ء گوندو چے یسے رگ ء تنداں اُرش کن آت۔“
 گرک ء پپہ دات ”باز جوان“ ہر چیز کہ تو گوشت، تئی حیا لے لیکہ ء حساب ء
 گل راست اتنت، توشت کن ء۔“

”راستی ء درشان بہ کن ہر ظالم ء دیم ء وتی“

بانگ

دڑاں لوگے جت، بلے ہودے آہاں بیدے گروسے ء دگہ ہچ دست نہ کپت۔
گڑا ایش ایش گوں وت بُرت۔ شام نڑیک بُوت، ایشاں گروس گپت کہ کُشان ء
گڑادانے۔

گڑا گروس ء دپ پچ لگوشت ء گوشت ”من دست بستگاں! پہ من بڑگ کن
ئے ء منامہ کُش ئے: شتابہ چارے من چہ پیم نپ بخش ء مومنین مُرگے آل، آاے وڑ کہ
من نیک ء ایمان داریں مردماناں بانگ دینان ء مہدہ پماہانی کاراں پادکناں۔“
گومے گپاں دڑے زہر کٹی دڑا اینت ”ہو، من زاناں، تئی دڑستیں گپ راستاں،
بلے تووتی گورے بانگ ء یئے ساہاں ہم درکنے، پمیشا تئی لوہیگ ء روگ الہی انت۔

”دڑے حیر لوئے“

طلاہء تپیر

دار چنے کورء لمب ء رستلیں دز چکے ء گڈگ ء ات، کہ تپیر ء دپ لیٹان ء چر آئی
ء دست ء لگشت ء آپ ء کپت۔ نوں آئی ء کورء لمب ء اوشنات، وتی تپیر ء گار بُوہگ ء
موٹک ء شہ موٹک گُت۔ پر آئی ء پرے موٹکاں مر کر تپی¹ پد ر بُوہان ء آئی ء راپر س ات
اش ”کہ تو چیا چش گز یو گائے؟“

گُڑا دار چنو کیں مرد ء دز ستیں قصہ مر کر تپی ء کُنتت۔ پدا مر کر تپی ء مرد ء را
چرے گز ء در کنگ ء پرتینگ ء آپ ء دؤر کنان ء طلاہء تپیرے در کنان ء چر آئی ء پُر س
ات ”تئی تپیر ایش انت؟“

دار چنو کیں مرد ء پپتہ دات ”نا، اش نہ انت“
مر کر تپی ء پدا آپ ء بکت وارت ء نگرہ ء تپیرے در کُت ء گوشت، ”گُڑا ایش
انت؟“

داری ء پپتہ دات ”اتال اے ہم نہ انت۔“
سیسی برا مر کر تپی ء کہ آپ ء دؤر کُت، گُڑا آئی ء جندے تپیرے گول ات۔
دار چنو کیں مرد ء کہ وتی گنج ء مِلکت دیست، سک گل بُوہان آئی ء دل ء جُہلانکاں
ممتوار بُوٹ۔

1 - مر کر تپی (Mercury) کہ لاطینی ء ایٹی ء مر کو رینس (Mercurius) گوش انت، رومن دین ء مذہب ء اے دکان دار،
باپاری، مسافر ء سیانی، دز ء بچک ء مسکر ابا زانی حد انت۔
ماں گریک متھالوجی ء اے ”ہرمس“ یا ”ہرمیز“ (Hermes) ء نام ء زانگ ء پچارگ بیت، کہ حد اہانی آزمان ء کُہانی بروک ء
آروکیں ء رقر ء بے نہو دگشا دانت۔

مِرکری ہم پر آئی ء ایمانداری ء راست گوئی ء سکّوش بُوت ء ہما دویں (طلّاه
 ء نگرہ) تیر آئی ء اسوغات کُنتت۔

دار چنوکیں مرد ء وتی ہے قصّہ وتی ہمبر ہے ء کُنتت، کہ آپر آئی ء وش بہتی ء
 زہر ء تر لگی بُوت ء وتی دل ء جزمے کُت، باریں وتی طالع ء چّکاساں کہ پر آئی ء چون
 کنت۔

گُڑا آئی ء کور ء لب ء رُستگیں دز چکے ء گُڈگ ء دست ء وت تیر دست ء یلہ
 دات ء آپ ء دؤر دیا نینت، کہ مِرکری چو پیش ء پیما پدّر بُوہاں۔ مرد ء دز ستیں حال ء
 جاوراں سر پد بُووت۔ آپ ء دؤرے کُت ء طلّاه ء تیرے ء گوں دراتک۔ تنیکہ مِرکری ء
 جُست نہ کُنگ ات، کہ ہما مردکار ء دپ پچ لگوشت ”ہمیش انت منی تیر“ کہ واسکے پرا
 ٹیکسی ء وتی دست اش شہار دات انت: بلے مِرکری ء شیطان مرد ء چُشیں بنیمانی (بد
 ایمانی) ء سکّ حراب بُوت۔ گُڑا آئی ء (مِرکری) طلّاه ء تیر ووتی جاگہ ء مرد ء جند ء آپ ء
 پتنگین ہم در نہ گیتک ء نہ دات

”دروگ ء بن داتم ٹنگ بیت“

دو مسافر

دو مسافر ہو رہی سفرے ء دراتلگ اتنت، چمیشاں یکے ء بہ دروگ نہ بست ء
دومی ء راست ء جند نہ زانت، کہ چہ چیزے: رَوَان رَوَان ایشانی سرا نچیں جاہے ء کپت،
کہ ہود ء بلاہین ء از امتیں شادوانی بادشاہی ات۔ اے شادوانی بادشاہ آفتیں گز مہے ات،
کہ ہے دوئیں مسافرانی ہما آہگ ء سر بُوہگ ء حال ء گپتگ ات۔ گڑا لحم ءے دات کہ
”ایشاناں بہ گرات ء بیارے، منی در بار ء پیش بہ کن ءے۔“

مُردنی ہے دوئیں مسافراناں وتی مزنی ء بادشاہی ء پیشد ارگ ء شادوئیں بادشاہ
وت بلاہیں تہت ءے سرانشت، وہدے کہ آئی ء دزستیں رعیتیں شادو آئی ء دیا اوشتوک
اتنت۔

دوئیں مسافر آئی ء دیا آرگ بونتت، گڑا شادوانی آز امتیں بادشاہ ء چہ ایشان ء
پُرس ات ”شمے خیال ء من چونیں بادشاہے آل؟“
دزوگوئیں مسافر ء دزائینت ”واجہ ماپت ء پیروکاں سر پدیں، کہ تو بئن ء بیہہ ء
زور مند ء مز نہیں بادشاہ ءے۔“

مرد ء گورے پبہ ء شادو بادشاہ سک گل بوت ء آئی ء راڈولداریں ٹیکئی ءے
داتے۔

آئی ء ہمبہراہ ء ہے خیال گت، کہ پرے دروگاں کہ ایشی ء چخشیں سوغاتے
رست، گڑا شتر تر نہ انت من راست بے گوشان ء مستریں دادے بہ کٹاں۔ وہدے شاد
وئیں بادشاہ ء وتی دیم پر آئی ء گردینت ء پُرس ات۔
”واجہ! منی بابت ء تو چے گوش ءے؟“

مرد ۽ پٽه دات ”منی گمان ۽ تو باز جو ان ۽ نایا فتیں شادو ۽، تی راج ۽ منوک
 ہم سکیں شریں شادو انت۔“

گورے پٽه ۽ شادو انی گز مبیں بادشاہ ۽ زهر ۽ آس شانان ۽ حکم دات، ”اے مرد
 ۽ بران ۽، وتی تُسکیں ناخناں تنا سدی ۽ بے شُرَات ۽ بے ککرَات داں ساہ بہ دنت۔“

”برے برے راست ہم گار کنت“

بد زردی پٹی

شاہینے بُرزیز دز چکے ء ٹل ء کدوہ کت۔ ہے دز چک ء کوک ء پٹی ء اتک ء وتی گلڑ ء چکڑاں جاگہ کت، آئی (دز چک) ء بُن ء جنگلی مادگیں ہو کے ء ہونڈے جت ء وتی گلڑ ء پڈلاں اتک ء سنکین کت۔

آوت ماں وت جو انیں ہمسانگ جوڑ بوتگ اتنت، اگال پٹی ء بد زردی ء لٹی مہ کتیں۔

یک روپے پٹی بُرز ء در کپان ء شاہین ء کدوہ ء شنت ء گور آئی ء گوشت ”من ء تو شر ہڑ ء مشکلاں مان شر دیتیں، چیا کہ من ہے تُر سناکیں رستر بہ زان جنگلی ہوک ء دائم گند گاہاں، کہ آدز چک ء روتگاں ڈلان ء ریچک ء انت۔ بہ زان ایشی ء کہ چولا تنگ، یک روپے دز چک ء بُن ء گوجیت ء دؤرے دنت، پدامنی ء تئی چک ء چپپلاں ارزانی ء پلکیت ء وارت۔“

شاہین ء دلترک کنگ ء رند پٹی ایر اتک ء مادگیں ہوک ء کراشت ء گوشت ”من تراے تُر سناکیں مُرغ شاہین ء بابت ء المیں کہ چاڑ کہ ء شیوار بہ کنائیناں، چیا کہ آہے ودار ء انت، کہ ہر دیں تو وتی چکاناں زرت ء ڈن ء در اتک ء، بہ زان آئی ء تئی چکانی چامپک ء ہیز کت ء بُرتاں۔“

ہے وڑا آشاہین ء ہوک ء تُر سینگ ء سو بین بوت۔ پدا آوت دز چک ء کوک ء پترت، بہ زان روج ء در نیاہگ ء ملنڈے کت، کہ من ہم چو شتُرس آماچاں۔

بلے شپاں پٹی ء چم ء دوچم کت، لاپ کتیاں دز چکے کوک ء وت ء وتی چکان وَرگ ء در گیجگ ء در اتک۔ ایشی ء اے کار ہے پیم شیواری ء کت کہ کئی چتے ہم نہ کپت انت ء پر۔

شاہین وتی کدوہ ءو ہے پیم دلترک ات، کہ چیزے بے سُریتیں جان ء گوشت ء
ہلاس بُوت۔

ہے پیم ء جنگلی ہوک ہم ہونڈ ء دراتک نہ بُوت۔

گڈ سرادوینانی چکّ آہانی مات ء پتاں ہور شُد ء مُرتاں۔ پدا ایشانی جون پٹی ء
آئی ء چکڑانی وَرگ ء رو دینگ ء سکّ بازینت۔

”دروگ صد لوگ آدر ہیت“

سگ ۽ دنٺان

يڪ انار ۽ سُروڻي ڌڙ چڪي يڪ ۽ ڊومي ۽ راپري گپ ۽ اير جنگ ۽ اتنت، ڪه ڇه ما
 ڪئي نيبگ شر تر ۽ وش تراں۔ گڏي ۽ هڻي بٺاڪ جني ازا متين جنگي جوڙ بُو بگي آت، ڪه ڪش ۽
 سول ۽ کهور ڪاں رُستگين سگ ۽ دنٺان ۽ وٽي سر ارا چست ڪُت ۽ گُستائي گور آهاں گوشت
 ”پرے گپ ۽ دگه جنگ ۽ داوائے وَنه لوڻيت نل بهتتاں“

”من وش تراں، تو وش ترے، گپ ۽ پرے مني گُت ۽ گرے“

شیواریں میں

گُر کے کچھاں سک وارتگ ات۔ چرائشی ء آداں مُدّتے کپتگ کار ء مرگ ء
وداریگ ات۔

رندا کہ کم ء آئی ء بود کناں گُت ء سر ء ہوش ء بر جاہ بُوتاں، گُرا
مرتے کہ آسک ء شدیک انت، ہمیشا ہمے کشک ء گوزوکیں میں ء ء را تواری
گُت ء درائینت ”توپہ من مہربانی ء نہ کن ء ء ہمے نزدیک ء تچوکیں کہہ کور ء ورگ ء
آپ نیارے؟، چیا کہ منا پٹے آپ بہ رسیت، گُرا من وت گوشت ء درگیجگ ء بکس ء
بندے کناں۔“

بلے اے شیواریں میں ء ات ہیہے گردینت ”من تی گپ ء شر سر پد
بُوتاں، اگاں من آپ آورت، پداترا گوشت ء درگیجگ ء ہچ مُشکل ء اژاند نہ بیت۔“

”کتے دست ء وت، پہ وت چاتے جنت“

سپاہیگ ء اپس

سپاہیگے ء جنگانی و ہداں اپس ء رامز نہیں جنو ء غلہ ءے چارینت ء ہر پیماحیالداری
 کت، کہ آ زور مند ء طاقت دار بہ بیت، جنگ ء پڑ ء سکتیاں بہ سکتیت، مُشکل ء جنجالیں
 ساعتاں منابہ زوریت ء چو مُرگ نینگ ء بال بہ کنت، داں من کسّی دست ء مہ کیاں۔
 بلے و ہدے کہ جنگ ہلا س بُوتاں، گُڑا آئی ء وتی اپس ء راوَرگ ء چہ کھداناں ہُشکیں
 کڈت ایرکت ء دات، ء پدا، ہمینچو بار کُشی کنا نینت کہ حبر ء قصہ نہ بیت۔

لہنتیں روچاں رنددگہ جنگے سرائست ء سپاہیگ ء اپس ء رازین کت، وتی
 گزانیں اسپر ء زرپُشت آئی ء بد ء دات آنت ء دیم پہ جنگ ء پڑا ہادگ بُوت، بلے شُدلاپ
 ء بڑگیں اپس ء اے گزانیں بار زرت نہ کت، ہما دمان ء سرگین بُوت۔ گُڑا وتی واجہ
 ء درائینت ءے، “اے رنداجنگ ء پڑا پادانی ء بُہ رو، چیا کہ تئی ہز امتیں کارانی بندگ ء
 بے سریں کاہ ء کدیمانی منت ء تو منارا پسے ء گیش حرے فہمیتگ۔ نوں تئی کراچ وڑ ء
 موہے ہم نیست، کہ منارا پدا پسے جوڑکت بہ کن ءے۔“

”حر ء را پسے مہ کن ء اپس ء راحر“

ناہزانت

یک رندے گرکاں کچھکاناں گوشت “ماء شہاچدء گیش پرچہ یک ءدومی ءدژمن
بہ نہیں؟، چیا کہ ماء شہاباز حساب ءیک ءہم دژوشتمیں،

بس مستریں چیز ایش انت کہ میئے ءشمئے ہیل ءہنراں فرق انت،

چیا کہ ما آجوتب ءآزاتیں زندے گوازیں: بلے شہا مردمانی غلام ءے، چیا کہ
انسان شہارلٹ ءکٹ کن انت، طوقے ءدژوشم ءسانکلے گور ءدینت، شہارا مجبور کننت
کہ شہا آہانی رگ ءتندانی چوشپانک ءچار ءگدار کنوک بہ بے، ایشی ءبدل ءشہارا اورگ ءہڈ
بس دینگ بیت۔

نوں اے وڈ بس انت، پمیشا گوما بیائے، ہمے رگ ءتنداں مئے دستاں بہ
دے، گڑا ہوری ءماء شہا شہریں لاپ سیری ءے کنیں۔“

ٹکٹ گرکانی پرے گپاں رد کپت انت ءگور آہاں ہماہانی ہونڈاں شہنتت۔

بلے انچو کہ آگور آہاں ہور ءتور بوتتاں، گرکاں چاریں نیگ ءتوک ءکنان ءآ

درت ءدور داتاں۔

”حق ہمیش انت ناہزانت ء“

لاگ ۽ هوش

لاگ ۽ گروس هور پسي واڙي ۽ جهمندينت، ديماشير ۽ پڊر بوت ڪه آ باز
 روج ۽ شديڪ ات۔ پميشالاگ ڪه سرادور ڪنگ ۽ چانچ ۽ پانچ ۽ ات، ڪه چڪبور ديان ۽
 پزوشان ۽ وورانے۔ ڪه زان اناگه ۽ ڪروس ۽ وتي بانزلانا توند ۽ توند تراپينت ۽ برز ۽ بال
 ڪنان ۽ بانگ ڪه دات۔

(دنيا ۽ اگاڻ چيز ۽ ڪر اشير ۽ ترسيٽ، آڪروس ۽ بانگ انت)

ڪه ترس ۽ ڪه پڊا گروس ۽ بانگ مني گوشاں مه ڪپيت، شير ۽ دوڊر ڪت ۽
 تنڪ۔

لاگ پر ڪه چيز ۽ ڪه پوت تران گرانڊو بوت ۽ پهر بندان ۽ ماں وتي دل ۽ حيا لے
 ڪت، ڪه وهڊے مزار ۽ گروس بانگ ۽ ۽ تجيٽ، گڙالاگ ۽ ديماجه پيم اوشات ڪنت:
 پميشا آچھ واڙ ۽ دراتڪ ۽ شير ۽ دمب ۽ ڪپت۔

شير ۽ چارات، ڪه من ڪت ۽ راه ۽ شنگاڻ ۽ نون گروس ۽ بانگ هم مني گوشاں
 نه ڪپنت۔ پميشا بيره ۽ ڪت ۽ لاگ ۽ راپزوشان ۽ ووران ۽ درائنت۔

”هڙي لاگ! گون وتي هوش ۽“

سوب

شیرے ۽ مٹے پہ شنگوے ۽ اٹینگ اتنت، کہ اے دویناں ایشی ۽ راپکارگی
گپتگ ات ۽ کپنج ۽ گنگ ات۔

ایشانی ہے جنگ شول کٹشان ۽ ہمینچو ٹرسناک بوت، کہ مڑان مڑان، ۽ دوئیں
نکت نکت بوت ۽ زمین ۽ سراکپان، پہ وار ۽ جزائے دم کٹنگ ۽ اتنت۔

جنگ ۽ نیام ۽ یک روباہے ہے نزدیک ۽ گوراں دمب ۽ شاپ ۽ ات ۽ ہے
نِد ارگاں چارگ ۽ ات: آئی (روباہ) ۽ دیست کہ مڑیتگیں سکت نرور ات ۽ بچ سُرگ ۽
پُرگی نہ ات، گڑا دُورے کُت ۽ شنگے چامپت، بلے اے دوینانی دست پہ بچ ۽ نہ
رست، بس چم ۽ بچ اتنت، بلے روک اش مان نیست ات۔ کہ چماہاں (روباہ ۽ مم)
یکے ۽ گوشت ”بہ چاراد ۽ من ۽ تووت ماں وت یکے دومی ۽ راجت ۽ ٹپی کُت، بلے سوب
توک ۽ روباہ ۽ کُت۔“

”وت ماں وت ۽ جنگاں، سوب درآ مد کنناں“

کم ذات

وہدے مردم پہ زری سفر اں دراتکاں، آہاں دائم وتی دانتکلیں شادو ۽ گلو و ہدے
ٹیلینگ ۽ وتی ٹلماکنگ ۽ گوں وت بُرت آنت گوں۔

گڑا یک مردے گوں وتی لاہوئیں شادو ۽ آپی گرابے ۽ سوار ۽ روپکتی دمگاں
پیدا ک آت۔

انچو کہ آ ”ایٹیکا“ (ATTICA) ¹ ۽ نژیک ۽ سر بُوت آنت، انچیں بلاہ ۽
تُزندیں زری طوفانے ۽ گپت آنت، کہ آپی گراب پہک دیم ۽ رُوگ ۽ بیچ گیگاں نہ بُوت۔
گراب ۽ مردماں شادو ۽ ہور وتی زند ۽ رکھینگ ۽ زر ۽ دُو رکت۔

گو کینیں ماہیک ۽ ۽ وہدے ہے شادو دور ۽ دیست، ماں وتی دل ۽ گوشت
۽، کہ بلکیں مردے، ہمیشا آئے وتی بد ۽ نادینت ۽ دیم پہ تیب ۽ ر ہادگ بُوت۔

وہدے کہ آ (شادو ۽ گو کین) ایتھنز ۽ مالانی دکہ پائیر ٹیس ۽ کرا سر بُوتنت،
گو کین ۽ شادو ۽ ر ا پُرس ات ”کہ تو ایتھنز ۽ نندو کے ۽؟“

شادو ۽ پَسودات ”ہو، وتی گپ ۽ ر ا دیمابران ۽ گوشت ۽ ”کہ من مزنا نایں
ٹکے ۽ سیادی داراں۔“

گو کین ۽ جُست کُت ”تو الم پائیر ٹیس ۽ زانے؟“

1 - ایٹیکا، کہ یونانی ایٹیا ۽ ر ایک (Attik) گوشاں، کو نہیں یونان ۽ میا نجین ۽ یک دگے ات۔ ایٹیا ۽ حد ۽ سیسر ایٹین زر
(Aegean sea) ۽ زربار ۽ رودر اتک ۽ سلامس جزیرہ (Salamis) ۽ ہور آنت۔ ایتھنز، پائیر ٹیس ۽ ایلیو ٹس، ایٹیا ۽ مستریں شہر
انت۔ ایٹیا ۽ زربار ۽ میزریں دگے ات۔ پیلا سکیا نیانی حتی ٹیس، منکین ات، ۽ دو میلنیمیم ۽ پیش مائی سی نیانی دو دمان ۽ بڑہ ات کہ
300 B.c ۽ نو نین گریگاں ایٹیا ۽ اُرش کُت، اے دگ 700 B.c ۽ شاہیں ٹیس ۽ (Theseus) جُہد ۽ گوشاں، دو دمانی حساب ۽
ایتھنز ۽ ہمگر نہیں دگے ات۔

شادو ۽ فہم ات، طکت ۽ اے گڑامزن نام ۽ مزن شانیں مردے بیت۔ پسہ ۽

دات۔

”اے و منی کو نہیں سنگت ۽ دوست ۽۔“

گو مے گپ ۽ گوں گو کین ۽ آئی ۽ کم ذاتی ۽ رازانت ۽ سک بد ہم بُرت، پمیشا
بکت و ران ۽ شادو ۽ زر ۽ گبارت ۽ کُشت۔

”کم ذات ہر وڑیں، کہ و تا پیشد اریت“

بد بہتیں کپیس

یک کپیس ءے پرے گپ ءے پچ وش نہ ات، کہ آتو امیں زند ء زمین ء سر اکشتان
انت ء روت۔

آئی ء آزمان ء دیما بالیں مرگاناں جہل ء برز روگ ء آہگ ء کہ دیست، گڑا
پر آہاں زہر ء تر گلی ات، ہمیشا شامینے ء دست ء دز بندی ءے گت، کہ منا بال کنگ بے
گوش گوں۔

بلے شاہین ء دست پہ جان ء نہ اشت ء گوشت ”ایشی ء نپے نیست، کہ من ترا
بال کنگ گوشت بہ کناں، چیا کہ قدرت ء ترا بانزل ء جند پر نہ کنگ۔“

بلے کپیس ء آئی ء کرتا مز نیں دست ء دز بندی ءے گت ء اے زبان دات، کہ
ترا پرے کار ء حزانگے دنیان، تو بس منابر ء یلہ دے، بال کنگ ء کار ء ترا کار نیست ء اے
جست ء پیسہ ء من وت در گجیاں۔“

گڑا شاہین راضی بوت ء گوشت ءے ”منی دست ء ہر چیز بوت کنت، ترا
در بر ایناں۔“

شاہین ء کپیس وتی چنگلاں گپت ء گوں وت برز ء برت، کہ برز ء روان، روان
آسک باز دور ماں آزمان ء دیما سر بوت، کہ کیسے بال کنگ ء یلہ دات۔

بلے حاک جت ء بد بہتیں کپیس چود ء سر ء مکائی و ران کوہ ء زہیں تلارانی سرا
کپت ء نش نش بوت ء مر ت۔

”بے بانزل ء کہ بال نہ بیت، چوں کتے کپیس؟“

نقص

مرد کارے دم پہ ساعت یک لگے ء وارت، گڈی ء کہ دے سُنک ء سگ ات
 ء نہ نُت، گڑا آئی ء شوہازگ ءے بناکُت۔ آکہ آئی ء درگیجگ ء سوہین بُوت، گڑاوتی ماتى
 ء کاسگ چٹئیں لُنکگ ءے نیام ء آئی ء داران زہر کُنئی کُوکار کنان ء گوشت ءے۔

”تو چوینے ءے گوں وتی کُٹورک ء پیہتگیں بالادء، کہ بے سمائی کس ء مان
 نیاران ء توک ء کپان ءے؟“

دل تڑکیں کک ء تڑس ء وتی نزوریں توار ء آر آر ء گزیت ء دز بندی نُت، ”کہ
 حُدائیگی منابخش ء یلہ کن، چیا کہ من گورے کسانیں بالادء تراچے نُقص داتگ یادات
 کناں۔“

مرد کار ء کندگے جت ء گوشت ”من ہے دمان ء تراکشان ء بس، چیا کہ ہر ہما
 چیز کہ حراب انت آئی ء راسیہ سیڈ ء گار کنگ الہی انت۔ اے گپتنوں چارگی نہ انت کہ کم
 نُقص دنت یا کم تورینیت۔“

”حرابی کسانیں یا مزن، سیہ سیڈ ء گار کنگی انت“

ٹک

است ات یک کچکے کہ ایشی مال ۽ مت بس پہ مردماں بے تواری ۽ ہب کنگ ۽
ورگ ات، ہر کس کہ ٹپ بوت، گڑا کچک ۽ واہند ۽ لوگ ۽ دپ ۽ اتک ۽ آئی ۽ را گوشت
کہ وتی کچک ۽ بہ دار۔

پدا مرد ۽ کچک ۽ را ٹلوئے گت ۽ دات، کہ مردم سرپد بہ بنت، بہ زالا کچک
ہمد آہانی نزیک ۽ گور ۽ انت۔ کچک پرے ٹلو ۽ باز پہر ۽ شان کنگ ۽ ات، ہر دیں رہ کپت،
گڑا کس ۽ مان نیاران ۽ ایشی ۽ را انجو ٹلنگنت، کہ اشکنوک ۽ تاہیر شت ۽ گار بوت۔ بلئے
یک پیریں کچک ۽ اتک ۽ آئی ۽ را گوشت۔

”منی دوست تو وتی بگلاناں پرے گپ ۽ گوات داتگ، کہ منا ٹلوئے گور ادینگ
بوتگ، بلئے اے چیز ۽ خیال بہ کن کہ ترازاناں اے ٹلو تئی شتریں کار ۽ ہر متاں ترادادئے
دروشم ۽ دینگ بوتگ؟

اصلیں گپ ایش انت کہ اے تئی نامہربانیانی ٹک ات کہ ترا گور ۽ دینگ
بوتگ۔“

”اے جہان ۽ بازینے وتی کم شرفی ۽ وتی مزن مری سرپد بیت“

بی بی ء ممولد

است ات سیر ء ہر گاریں جنوزامے، کہ آئی ء دو مولد اتنت ء ایشاناں
 آئی ء سک باز کار گیت ء اے ہم اجازت نہ دات، کہ آبا مسار ء وقتی نپادانی تل ء بہ بنت ء
 بے و پس اتنت، بہ زان ہر وہدے کہ گروس ء بانگ دات، گڑا ہے پیراں زال ء ایشاناں گور
 آبانگ ء پادگت۔

آہانی شیطان پرے گپ ء سک خراب ات، کہ آآہاناں کتے ہم وپنگ ننلیگ ء
 ات، آہاں جیڑاٹ: کہ اگاں گروس ء جندمہ بیت، گڑابی بی ء مہلہ پادکنگ ء چٹ اتنت ء
 داں دیراں وپت گت کن انت۔ پدا آہاں گروس ء راگیت ء آئی ء سربرات۔ بلتے اے
 چیز پر آہاں مستریں عذابے ء دزوشم ء آہانی گت ء لوپ بوت، چیا کہ ساری ء
 حساب ء آہانی بی بی گروس ء بانگ ء ایشنگ ء نہ ات، پمیشا آئی ء ایشاناں شپ ء جبار ء پاد
 گت ء کار پرمات۔

”بازبراں گیشیں شاہکاری ہم کنڈاں پرنیت“

بٹاکی میں سیلانی

یک رندے مردے سیلے گروے دوریں ہندے کسٹوراں شت۔ وہدے آچوداں
واتر بوتے اتک، گڑا آئیے وتی ڈانے گورے ہبکے کنوکیں قصہ مردماناں
گوشدار اینتتاں۔ چھے حیران کنوکیں قصہاں آئیے قصہ کنانے چش گوشت ”من
رہوڈز (Rhodes) ¹ ءیک تزدے دؤری لیبے ءبہر زرتگ ات، کہ ہودے آئیے انچیں
عجب ءحیران کنوکیں دؤرے جت، کہ کسے چشیں دور جت نہ کت۔ مردے پدا در اینت
اگاں شمارا باور نہ کنت، گڑا رہوڈزے بے روتے ءجست بہ کنتے، کہ ہودے شمارا ہر مردم
گوشت، کہ اے گپ راتے۔“

چھے گوشدار وکاں کیے ءگوشت ”اگاں تو ہے دؤرے ہماہیم ءجت کنتے گڑا مارا
گپ ءراست کنگ ءرہوڈزے روگ ءہج زلورت نہ بیت۔ چیا کہ ماہس ماں وتی دلاں دمانے
ہے گوشاں، کہ اے جاگہ رہوڈزانت، گڑانوں تو وتی دؤرے بہ جن!

”گوشگ ءہج نہ بیت، کارے بہ کن ءپیشدار“

1 - رہوڈز (Rhodes) کہ آئیے پڑاہی ءشاہیگانی یکے ہزار ءچار صد کلومیٹریں، گریک (یونان) ء زمین ء ڈوڈیسینیز
(Dodecanese)، بہرگ مستریں جزیرہ ایجینین (Aegean) ء زرباری روکت ءانت۔ اے جزیرہ ء نام زری مور (Nymph)
رہوڈزے ہمگر چیں، کہ آئیے روجیں خدا لیلی آس ء (Helios) ہیت چک آورت، اے شہر رہوڈزے کلسزے بابت ء نامداریں، کہ قرنی
عہدے ہشتیں عجاباں کیے۔

مرث

یک روچے زمیندارے وتی ڈگار ء شوگ ء آت، کہ یک سہر ء پڑیں گڈوئے
 آئی ء ننگار ء دپ ء ترات۔ آپرے گپ ء سک گل آت، گڑا تپنگیں پاداں زمین ء حداء
 گنبد ء اشٹ ء ہمک روچ پر آئی ء داد ء دشت دینگ بناکت۔

بہت پرے گپ ء ناوش بُوت ء آئی ء کرا اتک ء گوز آئی ء درائنتے ”منی واجہ
 تو زمین ء حد اچیا داد ء دشت کنگ ء ءے ء اے بلاہیں دولت ء پروت ء رینگے ما زمان
 گوشت ءے؟ وہدے کہ اے ٹیکی من پہ تراشات کنگ۔ تو پروتی وش بہتی ء مناچچ پیم
 بے کنگ ء نئے۔“

بلئے وہدے کہ تئی دست ء اے گنج ء مال کہ بے روت، پدا اے گپ ء من
 شر زاناں کہ رندا درستیں ملام منی سرالڈگ بنت۔

”ہمائی ء مرث ء بہ گر، کہ مرث ء گرگ کرزیت“

کپیس ۽ لوگ

جیوپیٽر ۽ سُورے کنگ آت، گُڑا آئی ۽ بلائیں ارادہ ۽ داشتگ ات، که در ستیں
دولت ۽ گنگد اماں پرے وٽی ۽ مز نیں مرا گہے بہ کنت ۽ آہاں دعوتے بہ دنت۔

اے مرا گہ ۽ کپیس ۽ ابید در ستیں دولت ۽ گنگد ام اتلگ آنت، که آئی ۽
نیا گہ ۽ جیوپیٽر ۽ راجیران کنگ ات۔ اے دگہ روج ۽ کپیس و ہدے جیوپیٽر ۽ دچار کپت
، که چر آئی ۽ پُرتے ”توزیک منی سُور ۽ مرا گہ ۽ چیانیتلگ ۽۔

کپیس ۽ پٽہ دات“ مناڈن ۽ رَوگ ۽ ہچ حاجت نیست، چیا کہ منی ٽیمیں لوگ
اے جہان ۽ ہچ جاگہ نیست“۔

جیوپیٽر ۽ کہ اے گپانان اشکت، سک باز زہر گران ۽ دوا ۽ زبور کنان ہے
دماں ۽ جارے پرینت، کہ کپیس ۽ دائم لوگ بد ۽ بہ بات ۽ چوداں بہ دراتک مہ
کنات۔ تری آئی ۽ دل ہم در بیست۔

”کپیس بے زانگیں مردے، نیاریت مان حداء را“

گزائیں بار

کائیگرانی جتنے ۽ گوک گاڑی ۽ بستگ آت، کہ ایشاں گزائیں بارے گون آت
 ۽ شہ دگ ۽ روگ ۽ اتنت۔ انچو کہ آہاں بار ۽ کشگ ۽ زور پر بُوت، گڑا گوک گاڑی ۽
 پڑگاں پرے زیادہیں زور ۽ تڑپکاں چھسک ۽ چاسک بناکت۔ نوں اے گپ کائیگر اں بس
 بُوت، کہ آہاں زہر ۽ زہر چکت ۽ راترینت ۽ پڑگاناں گوشت ”شہرا خیر انت! کہ درستیں
 کار ۽ زور مئے گردن ۽ آنت، بلے ناران ۽ نروڈان شہاچسک ۽ چاسک ۽ ۽؟

”سُحیت ہما جاہ کہ آس ۽ پرائنت“

شَنزَر

یک بچکے ترات، ءِ کہورانی بزیں جنگلے ءِ پنسیں کُنر چنگ ءِ ات، کہ ناگت ءِ آئی ءِ
دست ءِ ہے پنس ءِ چیرا رستگیاں شَنزری ءِ کُننگے جکت بُوت، کہ چریشی ءِ آئی ءِ بے نہوُدیں
در دے مرت۔

گُڑا آتچانی وتی مات ءِ کُراہیسکان ءِ شُت ءِ آئی ءِ راگُوشَت “اهاں من وتی دست
بس کلھے پر آئی ءِ بُرت، کہ بدل ءِ منارا وتی تسکین کُننگے جکت ءِ دات۔
مات ءِ پِسہ دات ” شَنزَر ءِ باندیں، پرے گپ ءِ کُننگ منی چک ءِ دست ءِ جکت
مہ داتیں ءِ پدا وتی نیچ ءِ گالی بُوت، اگاں تو ایشی ءِ را مُہر ءِ مُہر دست ءِ بہ پتاتین ءِ بہ
گپتیں، گُڑا تراچ وڑ پٹی اش گُرت نہ گُت۔“

”ہر چیز کہ نقص دنت، آئی ءِ پتاہ ءِ کنس کن“

وہدء موہ

لدی ءے وتی کانٹاں دز چکے ء بُنڈے ء مرزان ء تیز کنگ ء دز گلاش آت، کہ
ہے دمان ء یک روہا ہے اتک ء رست، گُڑا آئی ء لدی ء را گوشت ” تو چیا چش کنگ ء
ءے، شگر نہ گرنے کہ مرچی دانگے شکاری ہم گوہ نہ کنت ء نہ منی چماں دگہ چشیں تُرس ء
بیہ آست؟“

جنگلی ہوک ء پبہ دات ”تور است گوشگائے منی دوست، بلنے اگاں ناگت ء من
گیچلے ء بہ کپان ء مان، کہ ہما دمان ء منا وتی کانٹانی کار مرز کنگ پکار بہ بیت، گُڑا چشیں
ساعتاں ایثانی مرزگ ء تیز کنگ ء وہدء موہ رسیت؟“

”شومی بہ حال نہ دنت ء کنت“

گورگ ء مات

یک ٹیٹلیں آسکے ء وتی نوک رُستگ ء بتلگلیں گورگ ء گوشت ” منی چکّ
 قدرت ء ترازورامندیں بالادے ہمراہ ء جُتکے کانٹ ء بخشاتگ، بلئے من پرے گپ ء سکت
 جیڑاں، کہ توچیاچو لگوری کنان ء تازیاں تچے؟“ مات ء ہمے گپ ء دپ ء آت کہ کئے گستاہ
 جُتکے تازیاں چانگ ء ہولاسگانی توار اتک، کہ ایشانی ایشنگ ء آئی ء مات ء وتی گورگ ء
 گوشت ”توہود ء کہ اوشتا تگے چمود ء ٹکت ہم مہ جن ء پہ من ہچ مہ جیڑ“ پدا آنچو تیک ء
 شُمت کہ دزے ہم گندگ نہ بُو تنت۔

”گپ ء ہر کس شیر انت ء کرد ء روباہ“

رنگ رنج

ہز گاریں مردے اتک ۽ رنگ رنج ۽ ہمساہگ بُوت، گڑارنگ رنج ۽ پیتر گاہ ۽
 آؤکیں رنگ ۽ گوازانی تڑندیں بوہ ۽ آسک تنگیگ کُت، پمیشا آئی ۽ رنگ رنج ۽ را گوشت
 ”کہ توجداں الم دراء بُہ رو۔“

رنگ رنج ۽ وتی روگ مہتل داشت، بلے ہز گاریں مردے آبا زندا گوشت، گڑا
 آئی ۽ پبہ ہمیش ات، کہ مرچی یا باند اچداں درکاہان ۽ رواں۔ اے گپ داں مدتے ۽
 ہز گار ۽ رنگ رنج ۽ نیام ۽ ہے پیم بُوان ات، بلئے تناسدسی ۽ ہز گاریں مردے گرا نرہے بُوء
 آژناہ بُوتاں، ۽ اے گپ چر آئی ۽ مجگ ۽ حیاں ۽ دراتک، کہ پدا آئی ۽ رنگ رنج ۽ راہ
 پریشان ۽ سُوکی نہ کُت۔

”ہمودے کہ، ہنکین کنئے، ہمودے پیم ۽ بُہ بو“

شرابِ کونزگ

یک پیراں زالےء ہور کیس شرابی کونزگے چست کُت، کہ پیش ترا ایشیء را
 نایافت ء گزان بہائیں شراب مان کنگ بُوَتگ آت، بلے انگت ء ایشی ء بُن ء کتے وژ بوئیں
 ترمپ منگ آت۔

آئی ء ہے کونزگ ء را چست کُت ء بوچنان کُوکار ء زار گوشت
 ”آئے! آئے! اے چہ رنگیں و شیں شرابے بُوَتگ، کہ چہ ایشی ء و ش ء دلبریں بُوہ
 ء اے گپ و ت پدیں۔“

لاگ ۽ سُرگ

شیرے ۽ لاگے سنگت ۽ بلی بُونت ۽ هور شڪار ۽ سُناں۔ گُڙا آيڪ غارے ۽ دپ ۽ اتڪاں، که آغارے بازيں جنگلي پسے مان آت۔ شیر غارے دپ ۽ اتڪ ۽ اوشات ۽ ودارے گُت، دانکه پس ڏن ۽ در بيا آنت، وهدهے لاگ غارے پُترت ۽ سُرگے بناکت، که چر آئی ۽ سُرگاں دز ستیں پس هنجو دلترک بُونتاں، که تچانی غارے در آهان بُونتاں۔

بلے انچو که آغارے دپ ۽ پڊر بُونت شیر ۽ یک په یک ۽ جنت ۽ پروشت انت، وهدهے که غار جنگلي پس ۽ هورک بُونت، گُڙا لاگ ڏن ۽ در اتڪ ۽ گوشتے ”من اے سُر دلترک گُتاں،“ شیر ۽ پسہ دات ”هَوا نچئیں، من هم انچو حيال کنگاهاں، چيا که اگاں من سر پدمه بُونتاں، که تولاگے ۽، هم تئی سُرگاں حُشک ۽ سياه تيلگ اتنت۔“

”مُونسیں حر ۽ انگت کس مان نیاریت“

تباہک

یک ہو کے ہماں چراگجا ہے ءوتی راہ گپتنگ آت ءرؤگ ءآت، کہ ہمدایشانی
میرہڑے ہم چرگ ءآت۔ شپانک ءہوک ءراگپت ءبڈ ءلیٹینت، کہ قصاب ءبرانے ء
قصابی ءے کنناں، گڑا آئی (ہوک) ءبلاہیں دپے پیچ لگوشت، ءوتارا آئی ءدست ءہلاس
کنگ ءباز جہدگت۔

گڑا اسپیت پساں پر آئی ءزہر گران ءگوشنت ”مئے شوانگ باریں مارا ہر روج
ہے پیم گپت ءگزان کنت ءبارت، بلئے مانچ سر ءتاب نہ کنیں۔“
ہوک ءپسہ دات“ ”من ہچ گنگی دیے نیاں ءہچ ٹخن نہ کنناں، چیا کہ مئے ءشئے
جیرہ چٹ جتانہ، بہ زان آشٹرا شمسے پڑمانی چنگ ءگزان کنت ءبارت، بلئے اے منی سور
تام ءبرنا کیں تباہکیں گوشت ءدمب ءانت۔“

”ہر کس وتی جیرہ ءوت سر پد بیت“

تُرپیشیں دوگ

یک شہرے ۽ جہمنانی نیام ۽ وت ماں وت ہمے بابت ۽ پرے چیزے فیصلہ ۽
 کوکارے مچ ات، کہ شہرے ڈٹی اُرش ۽ دز مانجنیانی رگہینگ ۽ چونیں فصیلے بندگ بہ بیت۔
 گڑ ایک واڑ ہے اتک ۽ ہمے شتورے دات ”کہ پرے کارے دار کار مرز کنگ بہ
 بیت، چیا کہ کہ اے چیز ارزانی ۽ دز کپیت ۽ بندگ ہم ارزانی ۽ بیت“۔
 بلے سنگ ۽ بان بندیں مستری ۽ اے شور ۽ رانہ من ات ۽ گوشت “ دار
 سک بن گروکیں چیزے ۽ ایشی ۽ جاگہ ۽ آئی ۽ سنگ ۽ نام دات۔
 پد ایک رنگ رے ۽ اتک ۽ در اینتے ”منی حیاں ۽ پرے کارے سل ۽ پوست ۽ چہ
 شر ترین دگہ چیز نیست۔“

”کس نہ گو شیت کہ منی دوگ ترپشاں۔“

وتی عیبء کوریں چم

ہر مردمء دولوت بدء، کہ کیے دیما لونجان انتء دومی پشتء بہ زان دوئیں
 ردیاں سربارں، بلے دیمء لونجانیں لوت پشتء لوتء را دائم گوشیت ” تو ردیاں
 سربارے، وہدے کہ ردیانی یک لوتے آئیء وتی چندء پشتء لونجان ات۔

چم دائم وتی عیبء کورانت۔

رَسیتنگس دہل

یک بلی¹ ءے ء غلہی ڈگارے ء لوگ کُنگ ات ء وتی چوکنی چیر داتگ ء پھنسیام کُنگ اتنت۔

ہے چوکنی کہ نون بانزل ء بالی اتاں، گُراز میندار اتک ء وتی دہل چارات کہ سکت زرد ڈران ء حُشک بُوگ ء ات، آئی (ز میندار) ء گوشت ”نون من وتی مردم ء ہمساہگال کُکہ یہ کنناں ء بُوگوشاں، کہ بیا انت ء منی غلہ ء رُنگ ء منی کُک ء یہ کنناں۔“

چھے چوکنیاں کیے ء ہے گپ ء رایشکٹ ء سکت باز تُرس آماج بُو ت ء وتی مات ء گوشت ءے، ”شتر تر نہ انت ماجداں چہ ہے دمان ء در بیا کین ء بُوہ رَویں۔“

آئی ء مات ء پلہ دات ”اشاپے نہ لوٹیت، چیا کہ اگاں یک مردمے وتی دوست ء مردماں کُک لوٹیت، یہ زان پرے کار ء آئی ء مردم پکار بیت۔“

لہتیں روج ء پد ز میندار پدا اتک ء چایتے کہ غلہ شرزرد ترینگ ء حُشک انت ء ہوشگ بُن ء کپتنگ انت، آئی ء گوشت ”غلہ ء رُنگ ء منا بچ دیر کنگ نہ لوٹیت، ء مرچی من رواں مردم کراہ ء باڑہ کنناں، کہ آ بیا انت ء ہے دمان ء منی کار ء یہ کنت ء بہ د کینت۔“

1 - Lark :- اے مرگ Alaudidae کہول ء مرگ ات، کہ لکھاں سال پیش ماں گوریچانی ء رود اتلی آسٹریلیا ء جہنم انت۔
بلی (Horn Lark) گوریچانی امریکہ ء بیت ء ایشیانی باز تہریں حُشکا کلمیں دمگان ہم بنت، بلوچستان ء اے مرگ ء را ”بلی“ ء بلی چگوگ ”ہم گوش انت۔“

بلی اے گپانی اٹھنگ ءوتی چو نکیماناں گوشت “ نون مارا چداں الم رَوگی انت:
چیا کہ اے (زمیندار) نون وتی سنگت ءہمبر اہان غلہ ءرنگ ءقاصد نہ کنت،
بہ زان جنڈے کئیت ءوتی ر سیتگیں دہل ءرنت۔“

آکار ء کہ تووت کت کنتے، دگر ء قاصد مہ کن ئے

بک

بہت چاریں بکے ماں نیادی ء نشنگ آت ء مردماناں آہانی بہت ء قسماں
گوشگ ء دزگلاش آت۔

ناگت ء یکے تچانی ء اتک ء ہے بک ء گالی بُوت ”تئی لوگ دزاں جتگ ء آہاں
ہر چیزے کہ دزکپتگ، گوں وت بُرتگ آنت اش“۔

آ بہت چاریں بک ہمدان ء بک بُوت ء پدا گزیوان ء وتی مُوداناں گوجان ء پر
آہاں زاہ ء بسیت ء دعاء زبور کنان ء رہ گپت۔ کش ء اوشتا تگیں مردم چرے چیز ء بازگل
ء شادان اتنت، گڑا چمیشاں یکے ء گشت ”یئے سگتیں بک دگرانی بہت ء قسمت ء
آؤکیں روچانی بابت ء زانت، کہ گور آہاں چے بیت ء چے نہ بیت، بلئے چرے گپ ء انچو
مارگ بُوہگ ء کہ آوتی بابت ء ہیچ شیوار ء زانتکار نہ انت ء نہ زانت، کہ آئی ء لوگ ء امبار ء
پر آئی ء چے چے مان ء گور آئی ء چے چے کنگ بُوتگ، پمیشا آئی ء حال دینگ ء ہم دگرے
کیت“۔

”زنگی ء زورمان، بلے ناکہ پہ وت ء“

بد بہتی

یک شیرے وتی غارے دپے شہار گپتنگ آتے شرواب آت، کہ یک مُٹکے آئی
 ۽ سراسر کپان ۽ آئی ۽ اراکلی ۽ گدھی گوشلو کنگ ۽ بنا بُوت، چریشی ۽ آئی ۽ بُست کُت ۽ اے
 کپے ۽ آکپے ۽ چاران ۽ پٹان بوت، کہ اے چچی گئے کہ آئی ۽ وابے حراب کُت۔
 یک روبا ہے ہے ندرگ ۽ چارگ ۽ آت، گڑاماں وتی دل ۽ گوشتے، کہ شیر ۽ را
 کلاگے یہ گران، درائینتے“ اے اولی رندان، من دیست یک شیرے مُٹکے ۽ تُرسگ
 ۽ آت۔

شیر ۽ زہر کئی پتہ دات ”شیر مُٹکے ۽ تُرسیت؟“ نا، نا، اے آئی (مٹک) ۽ بد بہتی
 آت کہ گوں من سگ نہ بُوت۔

”چو کہ مٹک کنت، شیر نہ کنت“

زند

یک تانزی ءے کرگشکے ء دمب ء کپتنگ ات ء انچش ات کہ آکرگشگ ء را بہ
گیپت ء بلئے ناگت ء آئی ء ایشی ء دمب ء کپگ یلہ دات۔

ہے گلگ ء مردم ءے کہ اے ندرگ ء را گندگ ء ات ء گڑا تانزی ء چودان
واتری ء وہداں گورا آئی ء دچار کپان ء درائینت اش ء اے کسانکیں کرگشگ ء دیما تو
پزوش وارت۔“

تانزی ء پیہ دات ء اے گپ ء را بہ حال مہ کن کہ ء من تنی شام ء درگیجگ
ء تچک ء اتاں ء بلے دگہ یلے زند ء وتی۔“

”وش انت زندگی پہ ہر کس ء“

توپہ چیا

ڈنگے، استل ۽ بستلیں گاڑی ۽ گوربا سکے سرا تک ۽ نشت ۽ گورا آئی ۽ درائنت
 ”توچہ پیم کنت رفتارے!، پاداں تزند کن، اگاں نامن تراوتی تج ۽ چوشت ۽ گٹ دیاں“
 استل ۽ ڈنگ ۽ اے گپ ۽ راترے بڑے مان نیاران ۽ پتہ دات “ منی واہند
 پشت ۽ گاڑی ۽ سوار انت ۽ لگام ہم ہمائی ۽ گون انت ۽ چابک ہم ہمائی ۽ دست ۽ انت، کہ
 منی نارہدار بُوہگ ۽ آکار مرزے کنت، بلتے مناتئی اے پوکیں گپانی گوشدارگ ۽ ہج
 زلورت نہ انت، چیا کہ من وت سرپدباں کہ مناراکدی گُشا دے کدی سُست رَوگی انت۔“

”توپہ چیا گوک ۽ رگام، میش ۽ کٹوریں دمبگ ۽“

صوت

یک گلوئے کو اپگیس ڈرچکے ۽ جہمند آت، کہ وتی عادت ۽ پداشپ ۽ لاپ ۽ شوہاز ۽ دراتک ۽ روچاں وپت، بلئے آنچو اُپینگ بُوت آئی ۽ ہمے ڈرچک ۽ شاہاں اڈگتگیس کنگے ۽ توار ۽ دائم گڑینت۔ آئی (گلو) ۽ ہر وہد ۽ کنگ ۽ دست ۽ دز بندی کت، کہ آئی ۽ حیاں ۽ بہ داریت دانکہ آتاہیر گپت بہ بیت ۽ وپت بہ کنت۔ بلئے ایٹی ۽ ابید ہم دگہ ہچ نیست ات ۽ بس کنگ ۽ توار چد ۽ بُرز تر ات۔ نوں گلو اے چیز ۽ راجد ۽ گیش سگ ات کت نہ کنگ ۽ ات، گڑ آئی ۽ ماں وتی دل ۽ ہمے سوژگ کنگ ات کہ ہنپ ۽ حیلہ آ اے لوک ۽ سیاہ ۽ گار بہ کنت۔ یک روچے بی بی گلو ۽ کنگ ۽ گل ۽ شادانی درائینت۔

”تئی صوت، انچو وش ۽ شیر کن انت، باور بہ کن مناواب ہم نئیت ۽ اے چو اپالو¹ ۽ نل ۽ توار ۽ پُر مزگ ۽ تامد اراں۔ پتئی ہمے صوتانی برکت ۽ مزو² ۽ منا امبروز بائیں³ شیرگاں داتگ انت، کہ مُردنی بے تو منی گٹ ۽ نہ گوزانت۔ گڑ اتو ایثانی ورگ ۽ منی ہمراہ داری کنتے؟“

کنگ وتی صوتانی چُشیں گلاہگ ۽ رد کپت ۽ آئی ۽ دپ ہم شیرگاں آپ دینگ ۽ ات، کہ پُر آئی ۽ باز تامد اریں ورا کے ات۔

1 - (Apollo): گریک مٹھا لوجی ۽ تیر کمان، ساز، ورنائی، ڈول داری، زمانہ، ازم گرمی ۽ مستزین خداوندان کیلئے کہ آسک زور مندانت ۽ روج ۽ ژوژتاناہ تریں۔ گوشاں کہ خداہانی لاڈکیں۔ (رجانکار)

2 - مزو (Minerva): رومن مٹھا لوجی ۽ عقل ۽ بودشت، درمان ۽ داروا باپاری، گد وچ ۽ دز گواپی، شاعری ۽ ازم ۽ جینین خداوند انت۔ یونانی مٹھ ۽ ایٹی ۽ را ”اتھینا“ گوشگ بیت، کہ ”ژوس“ ۽ جنک انت۔

3 - کو نہیں یونان ۽ رومن دراہانی میتھیکل ورا کے، کہ پیگ ۽ تام ۽ کنت؛ امبروزیا گریک لہزے کہ آئی ۽ بزانت پت نمیرانی ۽ کار مرز بیت، کہ چرا ایٹی ۽ ورگ ۽ مرگ ۽ میرانی نہیں شے چودرا ۽ نمیران بنت۔ اے چوپٹانی شیرگ ۽ دروشم ۽ بیت۔ (رجانکار)

آئی (گلو) گل ء شات پسہ دات “ آرضانت ء تئی ہمراہداری ء کنت “
 گو مے گپ ء آکو اپکیں دز چک ء پترت، کہ ہمود ء گلو نشنگ ات، گڑا ہادمان ء گلو ء بال
 کنان ء کنگ ماں وتی چنگلاں گپت ء پرتچان ء پلک ات ء وارت۔

”ہمساگ ء ہمیرائی نہ زانے، گڑا حال ات ہمیش بیت“

بے سرء سردار

بار کٹئیں لاگے ء گزائیں بارے پر ات ء، وتی کشک ء چار دستی رَوان ات، کہ
 برے حرے ء جم آئی ء کپت انت ء پر، گڑا آئی ء بار کٹئیں لاگ ء را کلاگ ء چپوہ کنان ء
 چُش گوشت ” تو کجام دپ ء آپ ء منارا وتی ٹٹ کُت کنئے! من چو گوات ء آزاتاں ء
 من ء گزائیں بچ کارے پر نیست، کاہ ء ورگ ء من کوہاں رواں ء ہود ء وتی دل ء میل
 لاپ ء سیر ء کاہ وراں، بلئے تو پہ کاہ ء کدیم وتی واجہ ء سرائے، کہ آتراہمک روچ گزائیں بار
 لڈیت ء بے بزگی لٹ ء کُٹ کنت۔ ہمے دمان ء دیما شیرے پڈر بوت، کہ آئی ء بار کٹئیں
 لاگ ء نیمگ ء ہمیشا ورگ ء تیمچہ کُت نہ کُت، کہ آئی ء واجہ گور آئی ء ہمہراہ ات۔ گڑا
 کُتے کُت پہ جنگلی لاگ ء، کہ آئی ء دیمپانی ء کس گوں نیست ات۔

”ہر کس کہ بے سرء سرداریں، پہ زالاں گاریں“

لاگ ۽ ڳڪ

لاگ ۽ ڳڪ ٿي هور سفر ۽ دراتلگ انتن ۽ روڱ ۽ انتن، ڪه ڪم ۽ راه ۽ سفر
کنگ ۽ پد آهاں زمين ۽ سرادپ ۽ دپ گريں درپے ديست۔ لاگ ۽ ايشي ۽ راجست گت،
آئي ۽ بنديں دپيگ ۽ راپزوش، ڪه ديستے لهنتيں چيز انتن چو ڪا گدے ۽ رنگ ۽ پتاتلگ
انتن ۽ درپ ۽ مان انتن۔ گرامشڪول بُوت ايشاني پر رچڳڪ ۽ ۽ پدا ڪو ڪار ڪنان ۽ وانان
بوت۔

اے چيزاں ڪه آوانان آت، دزه اسپست جو ۽ هيشڪيں ڪڏب ۽ سهر وئي تاڪ ۽
ڪانڊيلاني بابت ۽ انتن، گپ ۽ گونڊ گراں، به زان چش اے ڪا گد ۽ هرهما ڪاه ۽ بوچاني بابت ۽
نبشته ات، ڪه حراں ايشاني ورگ سڪ بازوش بيت۔

ڳڪ ايشاني گوشدارگ ۽ سڪ پهری بُوت ۽ صبر ۽ ماں سرے شت، گرا
ڪو ڪار ڪنان ۽ گوشتي ”لهنتيں تاڪ ليئين ۽ ديماءُ رؤ سنگت، به چارباريں ايشي ۽ گوشت ۽ هڏ
۽ بابت ۽ هچ چيز مان نيست۔“

لاگ ۽ درستيں درپ پت ات، بلے اے چيزاني بابت ۽ هچ گندگ نه بُوت، گرا
پسه ۽ دات ”ڪه اد ۽ گوشت ۽ هڏ ۽ بابت ۽ هچ گوڙه نه ڪنت۔

پدا ڳڪ ۽ بدبران ۽ پر آئي پسه ”ايشي ۽ مانبر ۽ غرق ڪن:
اے زاناں انچيں شريں چيزے، ڪه ترابڊ انتن ۽ ترے۔

”هر ڪس به وتي مطلب ۽ وش بيت“

داشتگیں گرک

یک شپانکے ۽ چراگ ۽ یک ویلیں گرکی گلڑے گپت ۽ لوگ ۽ آؤرت ۽ وتی
کچھاں ہو رندان ۽ آئی ۽ خیال داری کت۔

وہدے ہے گرکی گلڑ کہ رُست ۽ مزن بُوت ۽ اگاں یک گرکے ۽ ہینز کت ۽
پسے رگ ۽ چامپت، گڑاے کچھاں ہو ار پھا گرک ۽ جنگ ۽ پُر و شنگ ۽ گور آہاں ہو ار
بُوت۔

بلے برے برے اگاں چش بُوت، کہ کچک دزیں گرگ ۽ گرگ ۽ بے سوب
بُوتاں ۽ واتر لوگ ۽ اتکاں، گڑاے پیہیں جاوراں باز رنداں داشتگیں گرک ۽ آیلہ نہ
داتگ ۽ آئی ۽ دمب ۽ کپان ۽ ہر دیں کہ آئی ۽ ہے ناشریں گرک کہ رَسینتگ، گڑا
اوشاتگ ۽ ہما گتگیں پس وت مان وت نشنگ ۽ وار تگ ۽ چد ۽ پد دیم بہ شپانک ۽ لوگ ۽ واتر
بُوتگ۔

اگاں دیر ۽ زیر اں گرکانی نیم گاپس ۽ میثے چست کنگ ۽ برگ نہ بُوت، کہ آئی
(داشتگیں گرک) ۽ وت پسے دزات ۽ گرکاں ہو ری ۽ وارت۔

شپانک ہم مارگ ۽ ات کہ شیراں پٹے کپتگ ۽ مان، بہ زان یک روچے آئی ۽
گرک ہے کار ۽ چتے وت دیست۔ پمیشا سادے زوران ۽ آئی ۽ گت پتاہان ۽ برت ۽
تزیکیں دز چکے ۽ شنگ ات۔

”گرک ۽ شپانکی گواہے مریداں بُوتگ؟“

گارُنگِ حاکاں

یک شپ چرے، کُنٹگوئے¹ ءِ ملیرے² ہم پتہ ءِ ہم سُنّت بُوتاں، گُڑا ایشاں
مُہر ءِ مہمکیں ارادہ ءِ گت، کہ ہور باپاری ءِ زری سفرے ءِ در کائیں رَویں۔

گُڑا شپ چرے جاگے وام زرت، کُنٹگوئے وٹوڑیں گدے جَرّ مَچ گت ءِ زری
ملیرے بازیں سُرپے زرت ءِ در اتکاں۔ اے انچو کہ رہ گیت انت، بہ زان ہے
دماں ءِ ازانتیں زری طوفانے ءِ سرچست گت ءِ آہانی آپی گراب گوں آہانی مال ءِ ملکتاں
ہور زرے گت ءِ ایرنشت، بلنے اے سہیناں وڑے پیسے و تاراتیاب ءِ سرگت۔

چماروچ ءِ ملیر دم پہ ساعت زرے بکت وارت پہ وتی گاریں سُرپاں: وہدیکہ شپ
چر وتی زرتگیں وامانی تُر س ءِ سہمیں روچ کھیتنگ (سرپیٹنگ) ءِ شپاں چنگ ءِ وَرگ ءِ
درکیت؛ کُنٹگوئے وتی نرتیک ءِ ہر گوزوکیں مردمانی گداں پے اُمیت ءِ گپت، کہ روچے نا
روچے آوتی گاریں جَرّاں بچہ کاریت ءِ درگیجیت۔

”گارُنگِ حاکاں، ماں پُراں دزموشے مہ کن“

1 - Brimbel) کُنٹگوئیں دزپکے، کہ تاکے زبرناک بنت ءِ جان ءِ کچک پرماہاں۔ ایشی ءِ نیگ سیاہیں تودے پینا بنت۔ اے گیشتر
برطانیہ ءِ کسانیں جزیرہاں دریت۔ ایشی ءِ کُنٹنگ ہے پیم مہر ءِ توند بنت کہ کچک ءِ دلوتاں نش نش کننت۔ اے دزچکانی جینس رُوبس
کہول ءِ سیادی داریت۔

2 :- Sea-Gull

Ref: en.m.wikipedia.org

Date: 22,1,2022

Time: 6:1 PM

باہوٹی

شامینے یک کر گھٹکے ۽ دمب ۽ کپتگ ات۔ کر گھٹک و تی دوستی میں ساہ ۽ ر کینگ ۽ ہر تو جیل ۽ بے سوب بُوت، ہمیشا آٹمک ۽ دیم پہ گو نڈار ۽ باہوٹی ۽ شُت، کہ آئی ۽ کٹک ۽ سراوشا تک ات۔ آئی ۽ گو نڈار ۽ رادست ۽ دز بندی کُت کہ منی کُمک ۽ پہ کن ۽ و تی کُرا پہ باہوٹی پہ دار۔ و ہدے کہ شاہین اتک، گو نڈار ۽ آئی ۽ رابہار دینان ۽ گوشت، ”کر گھٹک ۽ رادست نہ جننے، کہ باہوٹی اتلگ۔ بلئے شاہین ۽ گو نڈار پر آئی ۽ کسانہ ۽ ہور تی ۽ مان نیاران ۽ کر گھٹک ۽ راپلکان ۽ وارت۔

گو نڈار ۽ ہمے گپ دل ۽ داشت، ہمیشا دائم شاہین ۽ کدوہ ۽ چمے سک اتنت۔ و ہدے کہ شاہین ۽ ہنیک کُت، گُرا آسر کپت ۽ شاہین ۽ کدوہ راکرو تک ۽ ہنیک پروشت ۽ دُور دانت۔ گڈی ۽ شاہین و تی ہنیکانی پُر گھٹک ۽ بیرانی ۽ سک گمگ بُوت، ہمیشا آجیو پیٹر ۽ شُت، کہ جیو پیٹر شامینانی جو انیں پہر ویزک ۽ آئی ۽ جیو پیٹر ۽ ہمے درگت ۽ دست ۽ دز بندی کُت، کہ پر آئی ۽ کدوہ کنگ ۽ آئی ۽ رامہر ۽ پہنیا میں جاگے دینگ پہ بیت: کہ جیو پیٹر ۽ آئی ۽ و تی کُت ۽ ہنیک دینگ ۽ اجازت دات۔

بلئے گو نڈار ۽ اے حبر ۽ خیال گور ات، ہمیشا آئی ۽ لانک بُوجے چو شاہین ۽ ہنیک ۽ جوڑ کُت ۽ ہرت، جیو پیٹر ۽ کُٹ ۽ ایر کُت۔

و ہدے کہ جیو پیٹر ۽ اے لانک بوج ۽ رادست، پاد آہان ۽ و تی کباہ ۽ راجنڈ ات، کہ آشاہین ۽ ہنیک ۽ بابت ۽ اے دمان ۽ بے حال ات، ہمیشا ساری ۽ وڑا پدا پُر شت۔
چمے روج ۽ پد جیو پیٹر ۽ گوشت، شامیناں الہیں کہ آگو نڈار ۽ موسم ۽ باندریں ہنیک مہ کنناں۔“

”نزور ہم زورے جنت“

شہر

شکاری ءے وتی دام ءرا کسانیں مُرگانی گرگ ءچیر کنگ ء آت، کہ ہے
 دمان ءیک بُلی میں مُرگے اتک ءچر آئی ءپُرسیتے، ”کہ آچے کنگ ءانت؟ شکاری ءپہ
 دات ”من شہرے ء درگیجگ ءدزگتال“ گو مے گپ ء آوت پاد اتک کتے پَسندیں
 جاگے ء اندیم بُوت۔

بُلی دام ءرا اثر مارگ ء آت بلے دیما ر تلگیں داناں ہم گندگ ء آت۔ گُڑا سٹک
 جنان دیم پہ دام ہے اُمیت ء شُت، کہ مُردنی دام آئی ءرانہ گپیت، بلے آدم ء چجگاں
 مانگیش ات۔ ء شکاری ء تچان ء اتک ء آئی ءرا گیت۔

گُڑا بُلی ء گوں وت درّائنت ”من بلا ہیں نازانتے اتاں! بلے چُشیں شہرے کہ
 تو در گیتنگ، نوں ہر پیم انت کہ منی وٹیں نابزانت ء پوڑا ءزوت پُربیت۔

”پوڑو پوڑلک پوڑا میں، بُلی میں چگوک پوڑا میں“

قیمت

شُد کیس گراگے ءیک مارے دیست، کہ روج ءسرا شہار گیتگ ات ءواب
 ات، آئی ءمار ءراوتی چنگلاں گیت ءچست کُت ءورگ ءانجیں جاگے ءبُرت، کہ آایمنی
 ایشی ءوارت پہ کنت، بلئے مار ءوتی سرچست کُت ءآئی ءراڈنگے جت، بہ زالا اے یک
 زہر داریں مارے ات، ہمیشا یکس ڈنگ ءآسرد بُوت، کہ مرگے ہے دماناں گر
 اگ ءگول و ت گوشت ”منی چونیں ظالمیں بہتے! چیا کہ من حیال کنگ ءاتاں، کہ
 اے منی وش بہتی ات، کہ من ءچشیں چیزے دز کپت، بلئے ایشی ءقیمت منی ساہ بُوت ء
 من چہ زند ءز بہر بُوتاں“۔

”باز براں وش وراکی مرگ ءدیمپان کنت“

بُوءِ سوج

یک کُلی ءِ دُرچک ءِ شاہ ءِ نشنگ آت ءِ شیز ارگ ءِ آت، کہ اے آئی ءِ
 عادت ءِ ہیل انت۔ گڑا ہے نڑیاں یک شُد یکیں بانزے ءِ جم ءِ دو جم کنان ءِ پر آئی ءِ ہنیز
 کت ءِ بُرت۔

بانز کُلی ءِ را نکر نکر کنگ ءِ گیگ آت، کہ آئی ءِ دز بندی کنان ءِ گوشت ”من تئی
 وَرگ ءِ سک مزن ءِ تیار نیاں، کہ پہ تو شرین ءِ الکاپیں وَر دءِ وَر ا کے جوڑ بُوت پہ کنان، تو
 چُش پہ کن مز نیں مُرگاں پہ وت وَر دے شوہاز۔“

بانز ءِ آبد بد ءِ چاران ءِ گوشت ”تئی حیاں ءِ من وتی دست ءِ ر سیتگیں ٹیکی ءِ پرا
 چیز ءِ اُمیت ءِ بابہ دیاں، کہ آئی ءِ بُوءِ سوجے نیست۔“

”کئے دست نیگ یلہ کنت ءِ پاد نیگ ءِ زوریت“

نَمِر پِل¹

نَمِر پِل ۽ گلابے باگے ۽ کش ماں کش انتت، کہ دوئیں پِل ۽ سرنپنگ ۽ سربار
 انتت، کہ ”نَمِر پِل ۽ وتی ہمساہگ ۽ گوشت ”مناتتی ڈولداری ۽ شیر کنیں بو ۽ چینیچو زہر
 پیداک، اے گپ ۽ بیچ ہمانگ بوئگی نہ انتت، کہ تراکلیں جہان ۽ دوست دارگ بیت۔“
 بلئے گلاب ۽ کیکلیس گالورائے ۽ پتہ دات ”افسوز ۽ ارمان منی سنگت، من
 کسانیں دمانے ۽ بیچ پلان ۽ سمبراں ۽ پدا منی تاک کیمرنت ۽ کپنت ۽ مرانت۔ بلئے تئی پِل
 چچر نہ کیمرنت، اگاں آہاناں سنگ ہم بہ بیت، آدائم ۽ سرنپنگ انت۔“

”تو نَمِر پِلے، مرگ ۽ میرانی نہ بے“

1 - Amaranth اے لہز ۽ ہنزہ سنسکرت ۽ انت۔ کہ انگلش ۽ پرے پِل ۽ زورگ بوئگ۔ ایسی ۽ معنا ۽ بزانت ”نمیران“ ۽ ابدمان
 انت۔ ایسی ۽ راہندی زبان ۽ راگیراٹوئنگ بیت۔ من پر ایسی ۽ بلوچانی زبان ۽ ”نَمِر پِل“ ۽ گالہند گچین گنگ۔ نَمِر پِل ۽ پریں پِل ۽ اگاں
 سنگد بہ بیت، دال آبازدیراں نہ کیمرنت۔

اے پِل کو نہیں دو دماناں، نمیرانی، ابدمانی، مرگ ۽ پد زندگ بوہگ ۽ قرن ۽ سندان نشانی انت۔ (رجا نکار)

Ref: Encyclopedia bratinnica

Date: 16 October, 2022

Time: 06:14PM

مازماان

یک برے ہیشاے ۽ میثے ۽ راگوشٹ ”مناکے دان بدل بہ دے کہ اے چیز ۽ مازماان منی سنگت گرک بیت، ۽ من ترا ایشانی بدلاں دیاں“ میث ۽ مردنی پرے گپ ۽ سک ۽ ترس اتک، کہ اے آئی ۽ رارد دنت؛ گڑا میث ۽ اے گپ ۽ رانہ من ات ۽ گوشت ”گرک ہمار ستریں کہ وت سراوت چکبور دینگ آئی ۽ عادت ۽ ہیل انت ۽ بدل ۽ چک نہ جنت نہ چاربت، توے ہیشاہ ہم محک ۽ من گشاد ترے۔ گڑا اے تیمیں جاوراں منی ۽ تئی نیام ۽ چہ تیمیں بدل ۽ باندا تے بُوت کنت۔

پہمیشا گوش آنت۔

”سیاہ سیاہ ۽ اسپیت اسپیت ۽ پیوست بیت“

بے سوب

گراگے پرے گپے اسپیتیں بٹے واستہ زہرے تر گلی آت، کہ آئی بانزل
 ءد مسلی چیا چو اسپیت ءڈولداراں، گڑا آئی (گراگ) ءاے بابت ءحیال ایش آت، کہ
 اسپیتیں بٹ دائم آپ ءانت ءوتارا شودگ ءانت، ہمیشا اسپیت ءڈولدار انت۔ گڑا
 آئی ءوتی لوگ ءکشتے زیارت ءرایلہ دات، کہ ہود ءقربانی ءکشتگیں پسانی گوشتاں و ران آ
 وتی زند ءگوازینگ ءآت، شت ءتکش ءتلاوگ ءکوراں جہمند بوت۔ آئی ءروچے
 چنت زند ءوتی بانزل ءپٹ ششتاں، بلے آبانزلانی اسپیت کنگ ءبے سوب بوت ءشد ء
 کشت ءگارکت۔

”شودگ ءمٹگ، سیاہ نہ بیت اسپیت“

جنگی آپس

اُپسے، کہ جنگاں پہ سواریء کارمرز بوہگ ءآت، ہے مَر تے کہ آنوں پیر بُوہان
 انت۔ پمیشا نوں آاے کارء بدل ءبُ روت ءدان دَرشی بہ کنت۔ آپس ءدیس ت نوں آئی ء
 پاد پھر ءشان جنگانی طبلانی توار ءجہل ءبُر ز نہ بُوہگ ءآت، آئی ءرا دان
 دَرشی ءچو غلامے ءلاچار کنگ۔ یک روچے ہے آپس ءزار ءپر یات کنان ءوتی دان
 دَرشیں واہند ءرا گوشت ”اُپسو زہ من! چیا کہ زمانگے ءمن یک چڑک ءپُر بزاہیں جنگی
 اُپسے اتنت، کہ گوں دَرپشنا کیس طلاہ ءسہتاں سمبہینگ بوتاں، مارا یک سَری دیکھی ءے ہم
 است ات، کہ آئی ءکار دائم منی لوٹانی پیلہ کنگ ات۔ نوں بہ چار، کہ من چونوں،!
 دَرگیتیں کہ من جنگ ءپُر دان دَرشی یلہ مہ کتیں“ دان دَرش ءتُرندی ءپسہ دات ”وتی
 گوست ءعمیگ بُوہگ ءہج نپے مان نیست۔ بہت اے وڑیں باز جہلی ءبُر زی
 پیشداریت! پتوالم انت کہ ہما چیز بہ ترا تلگ، توہائی ءبُ زور ءبہ نند“۔

”ناشکری کنڈ ءپر نیت“

سیاہ ءِ گار

یک زالے ءِ لوگ واجہ کہ ہمے زوتاں بیران بُوتگ ات، گُڑا آئی ءِ کار ہمیش
 ات، کہ ہر روج ہمائی ءِ قبر ءِ سرا بُہ روع پریات ءِ موتک ءِ شہوتک پہ کن۔ پہ زال ہے
 نرِیکاں یک دہقان کارے وتی ڈگارانی شوگ ءِ دزگٹ ات، کہ چمے پمازال ءِ کپت ات ءِ
 واہگے گت، کہ آئی ءِ وتی لوگ بانگ بہ کنت۔

گُڑا آئی ءِ وتی گوگ ءِ ننگاریلہ گت ات ءِ شُت ءِ آئی ءِ کش ءِ نشت ءِ وت سرا
 وت ارس ءِ ارس ریچی اش بناگت۔

ہمے زال ءِ آئی ءِ را جُست گت ”کہ آپرچہ گز یوگ ءِ انت؛ گُڑا ہا مرد ءِ پپہ
 دات ”لہنتیں و ہد ءِ پیسر منی ہم زال مُرتگ، کہ مناراسک باز دوست ات، منی درد ءِ غمانی
 ہلاس کنوک ءِ ارسانی پہک کنوک ات۔“

زال ءِ پپہ دات ”من ہم وتی دوستی میں لوگ واجہ ءِ ز بہر بُوتاں، کہ ہمے
 نیام ءِ آہاں بچ نہ گوشت، بس انچو عمیگ عمیگ ءِ نشتاں۔

پدا ہما مرد ءِ گوشت ”منی ءِ تئی حال ءِ جاو ریک پیم ات، شر تر نہ انت، کہ من ءِ
 تو دوئیں شُورے بہ ٹہینیں؟ پہ زال من تئی مُرتگیں مردے جاگہ ءِ گراں ءِ تو منی
 مُرتگیں زالے۔“

پرے گپ ءِ زال تاہیر گپت، چیا کہ اے باز جوانیں گپے ات: گُڑا آہاں وتی
 ارس پہک گت ات، بلتے ہمے دمان ءِ یک دزے اتک ءِ زمیندار ءِ گوک کہ آئی ءِ ننگار ءِ
 جُگاں ہو د ءِ یلہ کنگ اتنت۔ دزات ءِ بُرتنت۔

زمیندار ۽ دیست که منی گوک دڙے ۽ بُرتگ آنت، پمیشا آئی ۽ وتی دلبنده را
 مُشت پہ مُشت کنان ۽ موتک ۽ پوانک کُت۔ وهدے زال ۽ آئی ۽ موتک ۽ زار اِشکتناں، گُڑا
 پمائی ۽ اتک ۽ گوشت ۽، نوں تو چیا گزیو گائے؟“۔
 مرد ۽ پسه دات “من پمیشا گزیو گاہاں، که اے وهداں چُشیں کار به کن ۽
 مردم ۽ راسیاه ۽ گاریه کن“۔

”دڙے دڙی ۽، ناساعت است، ناکتره“

نادانی

کپو درانی ڈبے ء بانزے دز آت، کہ آئی ء ہر روج، ہیسنژکنان ء چر آہاں دانگ
 دانگے گپت ء بُرت۔ گڑا کپو دراں یک شایینے وتی ڈب ء پھریزگ ء لوٹا نینت، کہ آ آہاناں
 چر آہانی دژ من ء بہ رگھینت۔ بلئے آہاں باز زوت وتی اے نادانی ء راسرت، چیا کہ ہمینیچو
 بانز ء سالے ء شکار کنگ آت۔ شاہین ء یک روچے ء کُشت ء وارت۔

”پروت دژ منے وت کارے، گڑا گزیوے پر چیا آزارے“

پوتار

یک رندے، پیسپلستانے وتی ودی بُوہگے بابت ۽ گراگے ۽ مز نہیں بٹاک جینی
 ۽ کنان ۽ گوشگ ۽ ات ”کہ آایتھنز ۽ بادشاہ ۽ جنک بُوہگ، بلتے منی لوگ واجہ ۽ گوں
 من باز ظالمی کُت ۽ کسانیں ردی ۽ منی لکک اش بُرات۔

منی لوگ واجہ مناچد ۽ گیش ٹپ ۽ ٹورمه کنت، پمیشا جو نو ۽ منا مرگے جو رُکت۔“

گراگ ۽ پپہ دات ”من ہے پیا جیڑ گاهاں کہ تو بلا ہیں پوتارے، ۽ پرے حال ۽ ترا تئی
 لکک ۽ کنائینگ، چیا کہ من دگہ ہچ چُشیں چیزے گندگ ۽ نیاں، کہ ترا تئی اے حال ۽ سر
 کنوک بہ بیت۔“

”باز رند ۽ انسان ۽ آئی ۽ جند ۽ بدیں عادت گسار کنت“

واہند

کچے گُر گے ۽ دمب ۽ کپتنگ ات، گُڑا آئی ۽ وتارا گُرک ۽ ہمدور کنان ۽ حیال
 کت، کہ آتچک ۽ بے مٹ ۽ بے دروریں، بہ زالا آئی ۽ دست ۽ پاد چہ پیم مہر ۽ زرنگ
 انت ۽ زوت زوت ۽ زمین ۽ پتہان ۽ روگ ۽ انت۔

نوں گُرگ ۽ گوں وت گوشت ” اے عزابک کہ گوں من وتارا ہمدور کنگ ۽
 انت ۽ ہے پیمگ ۽ انت کہ من آئی ۽ تاچینگا ہاں۔“

گُڑا گُرگ ۽ چک چکرینت ۽ کچک ۽ راگوشت ” ہچر چش مہ لیک کہ من تئی
 ترس ۽ چہ تو تچکا ہاں، بلے اصلیں گپ اش انت، کہ من تئی واہندے ترس ۽ اے پیم ۽
 تچکا ہاں۔“

”منی ترس توئے، تئی واہندیں“

نیکی

شاہینے ءمارے ءہیتر کُت ءوتی چُنکلاں زُرت ء بُرز ء بران ءہے ارادہ کُت،
کہ آئی ءہ پلکاں، بلتے مارے ہما دمان ءوتارا شاہین ءپتات۔ کہ پدا ایشانی نیام ءوتی
سر آرگ ءدومی ءراکشگ ءجنگے بنا بُوت۔

گُڑ ایک کُوچگی مردے، کہ ہے جنگ ءگندگ ءآت، اتک ءشاہین ء
کُمک ءآئی ءرامار ءدست ءر کُہینگ ءبال دینگ ءسوین بُوت۔

مار ءوتی بیر ءکُوچگی مرد ءوَرگی آپ، کہ ماں یک کانٹے ءانتت، زہر شانت ء
مان کُت، وہدے ہے کُوچگی مرد کہ گرم ءجَت، شُت پے کانٹ ءآپاں وتی تَن ء
پُروشگ ءکہ شاہین ءاتک ءہے کانٹ ءآپاناں ریتک، کہ مار ءزہرین کُنگ اتاں۔

”نیکی دائم مانت“

کانپول

شیرے نادرہ ات، انچو زکت ء ہائی ئے مان نیست ات کہ بے روت ء پروت
ورد ء ورا کے درگیتک بہ کنت۔ گڑا آئی ء وتی سنگت روباہ ء کہ آئی ء حال پرسی ء اتلگ
ات گوشت ”منی شتریں سنگت، منی واہگ انت، کہ توبہ روہے جنگل ء کہ ہود ء بلاہیں
ہیشاہے است، ایسی ء رادے پدے ء بہ کن ء منی غار ء بیار: منی دل لوٹگ ء انت کہ ہیشاہ
ء دل ء ما زہاں وتی شامے بہ کنناں۔“

گڑا روباہ ء ہیشاہ ء را درگیتک ء گور آئی ء در اینت ”منی دوستی میں واجہ، ترا
بہت ء زرتگ: تو سر پدے کہ منے بادشاہ شیر، سک نادرہ انت ء مرگی انت، ہمیشہ
آئی ء فیصلہ کنگ، کہ ترا وتی جاگہ ء بہ دنت، ء تو جنگل ء رسترنی بادشاہ بہ بے ء تو من ء ہچبر
بیحال نہ بے، چیا کہ آدلی میں مردم مناں کہ پہ ترا ءے وشٹیں حال ء سر کنو کاں۔“

اگاں تو منی سو جاں زورے گڑا تو گوں من بیاء شیر ء زند ء گڈی ساعتاں آئی ء
پانگ بو، کہ ہیشاہ پرے وش ء شیر کنیں گپاں سک رد کپت، بے شک ء پک روباہ ء
ہمرائی ء شیر ء غار ء شت گوں۔ انچو کہ ہیشاہ غار ء سر بوت شیر ء پر آئی ء باہند کت، بلنے
آگیگ ء گوم نہ ات ہمیشہ چریشی ء بس ہیشاہ ء گوشے سست ء آئی ء دیم پہ جنگل ء دودرکت
۔ چرے کار ء روباہ سک پٹکل بوت ء شیر ء جند ہم سک باز نا تمیت ات، چیا کہ آوتی
نادرہ ای ء سوب ء سک باز شدیک ات۔ آئی ء پداروباہ ء گوں دست ء دز بندی کت، کہ
تو یک برے پد ہیشاہ ء ردے پدے بہ کن ء منی غار ء بیار۔“

روباہ ء پتہ دات ”نوں ہیشاہ ء غار ء آرگ“ گوک ء سری دنتان انت ”بلنے من
جہدے کنناں، گومے گپ ء روباہ دیم جنگل ء رہ گپت، کہ ہود ء آئی ء دیست ہیشاہ دم
کنگ ء انت ء چر اترس ء ہم ء وتارادر کنگے جہد ء انت۔“

بلے انچو کہ ہپشاہ ءِ روباہ ءِ را دیست، گڑا آئی ءِ کو کارکت ءِ گوشت “چلنڈیں
 لوفڑ، تئی منی رد دینگ ءِ کوشارینگ ءِ مقصدچی ات؟ چدیاں چہ پدترت، اگاں نامن تراگوں
 وتی کانٹاں، ہمیںچو بہ جنال داں تو بہ مرے ”بلئے روباہ ونہ سسٹنگیں بے آپے ات۔ پتہ ئے
 دات“ تو چہ پیہیں بے دلی ءِ گت؛ باور کن شیر ءِ مقصد تر ازا ناں نقص دینگ ات؟
 آبس تئی گوش ءِ بادشاہی رازے گوشگ ءِ ہلوت کنگ لوٹگ ءِ ات۔ بلے تو چو دلترتیں
 کرگشکے ءِ تیک ءِ ٹتے۔

تو مُردنی شیر د لگران کت، بلئے من پرے گپ ءِ سدکاں کہ آتئی جاگہ
 گرگ ءِ بادشاہ نہ کنت، داں تو مہ یائے ءِ وتی جوش ءِ جذبگاں پد ر مہ کنتے، من زبان کنال
 کہ آتر اہج نقص نہ دنت ءِ من تئی وفاداریں کاردارے باں، گورے گیاں ہپشاہ پد اسکت
 رد کپت ءِ روباہ ءِ گوما آئی ءِ غار ءِ ٹتے، بلئے اے رندی شیر ءِ ہج ر دی نہ گت ءِ چکبور دیان ءِ
 آئی ءِ جون ءِ بادشاہی دعوئے گت۔

روباہ وتی باریگ ءِ ودار ءِ ات، وہدے شیر ءِ انان کہ دگہ نیمگے بوت، گڑا
 آئی ءِ ہپشاہ ءِ مجگ ءِ را دزات ءِ بُرت، کہ آایشی ءِ را پروت ہے گچیل ءِ مُصیبتاں مان
 شر دینگ ءِ بدل ءِ یک ٹیکی ئے سر پد بوگ ءِ ات۔

گڑا شیر ہم پے مجگ ءِ پیش پیش ءِ ات، کہ مُردنی آئی ءِ را پرے کار ءِ ہج سوہنی
 نہ رسگ ءِ ات، گڑا روباہ ءِ آئی ءِ را چاران ءِ درائینت ”من گوشاں مجگ ءِ شوہاز ءِ وتی وہدے
 چدے گیش زوال مہ کن: چیا کہ کیے اگاں دورندا شیر ءِ غار ءِ ہدیت، گڑا آئی ءِ کانپول ءِ مجگ
 مان ہیت؟“۔

“نادان ءِ مار ہونڈے دپ ءِ دورندا اورت“

گر اک

دو مردم ء قصابے ء کرا گوشت ء بہاؤ ورگ ء اوشتاگ اتنت۔ انچو کہ قصاب ء
 دمانے دومی نیمگ ء وتی چک ترینت، کہ چمیشاں کیلے ء دہ دہ ء پادی بئے زرت ء دومی
 مرد ء چادر ء تلاء دات، کہ پرے کار ء ایشاناں کس ء نہ دیست۔
 قصاب ء انچو کہ وتی دیم ترینت، گڑا دیستے آئی ء شتریں پلے گوشت گار، گڑا آہاناں
 مابندان ء گوشت اش ”شامنی گوشت ء رادزیتگ؛ بلے ہمیشی ء کہ دزی کنگ ات پسرے
 دات ”منی کراتی گوشت درنیت“ ء ہمائی ء کہ چیر داتگ ات پسرے دات ”مناتئی
 گوشت گون نہ انت“۔

قصاب وتی دل ء شتر زانگ ء مارگ ء ات، کہ اے آئی ء رارد دیگ ء ات، بلئے
 ایشاناں بس چش اش گوشت ”شما گوں وتی دروگاں مناورد دیگ ء ات۔ بلے خدا ء رد
 دات نہ کنئے، آشمار ارزان ء روگ ء نیلیت۔

”است خدا ئے، کہ ہر کس ء گندیت“

باگپان ۽ ٹچک

باگپان ۽ ٹچک وتی واجه ۽ باگ ۽ جھلیس چات ۽ کپت، گڑا باگپان ۽ لانک ۽ را
 مانجخت ۽ چات ۽ ایر کپان بوت، کہ ٹچک ۽ چوداں در بہ کنان ۽ بیاراں، ٹچک ۽ ماں وتی دل
 ۽ ہمے گوشت، کہ آپہ منی جنگ ۽ کُشگ ۽ پیدا کیں، پمیشا انجو کہ آئی ۽ واہند پر آئی ۽
 رست، گڑا ہب کنان ۽ آشر وارت ۽ گاڑ لینت۔

واہند ۽ آئی ۽ رایلہ دات ۽ چہ چات ۽ در آہان چُش گوشت ”من ماں وتی دل ۽
 ہمے سوڑگ کنگ ات، کہ ترا چہ چات ۽ در کنان، بلے تو کہ وتی لانک بہ وتی جند ۽ کُشگ ۽
 مانجنگ، گڑا ترا پر ہشتی کنگ ۽ اشنگ“

”چات ۽ کپتگین سری ایر مالے نہ بیت بر جاہ“

پیری

زمستان آت، بلاہیں شرتگے ء ہر دیما ماشاننگ آت، گڑا یک ایسے کُچکے ء
کانیگرے ء اتک ء مردے ء کرا دست ء دز بندی اش کت، کہ آہاناں ماں وتی لوگ ء
جاگہ بہ دنت۔

کہ آئی ء ایشاناں ماں وتی لوگ ء جاگہ دنیان ء پر آہاں آسے روک کت، چیا کہ
آگوہر ء پزوشنگ ء اشنگ اتنت، پدا آئی ء ایس ء راجو ء ارزن کانیگر ء راہشکیس کٹب ء
کُچک ء راوتی سرا تلگیس شام دات۔

ایشاں مردے پرے دز چکی ء ماں وتی دلاں ہے سوڑگ کت، کہ مالَم ایشانی بدل
ء آئی ء ہے پیم ء دنیال۔

ایشانی کرا کہ ہما چیز جوآن ء الکاپ ترآت، ہے مردے را بخشات۔

ایس ء وتی ورنائی دات، پمیشا ورنائی ء مردین ناسردمان کاریت، ناگرم ناشپ
چاریت، ناں روج، کانیگر ء وتی نیم عمری، پمیشا مردین وتی نیم عمری ء چو گوک ء کار کنت،
ء کُچک ء وتی پیری، گڑا مردین کہ پیر ء کپتہ کار بیت، ہماہاں چو کُچک ء دپ جنت، کہ
پر آئی ء آرام ء تاہیر ء ناروج چاراں، نا کہ شپ، ء ہماہاں کہ گور آئی ء ہچ پچاہ آروکی نئے
نیست گیپت ء گاڑینیت۔

”پیری ء عیے گندگیس مانیں“

(میگرا باہر رند)

ہنج¹ ء صوت

گوشنت کہ ہنج ہما وہد ء وشیں توار ء صوتے الہانیت۔ وہدے آزانٹ منی مرگ نژیکیں۔

مردے ء ہنج ء صوت اشٹنگ ات۔ گڑ ایک روچے نیادی ء آئی ء ہنجے دیست، بہائے زرت ء وتی لوگ ء آؤرت اش، گڑا، لہتیں روچان ء رند، آئی ء لہتیں سنگت آئی ء مہمانی گورات بہ زان مرد ء وتی ہنج ء راہمود ء آؤرت ء حکم دات، کہ منی سنگتانی دل وشی ء صوتے الہان: بلے ہنج ٹنگ ء ٹنگ شنت ء چچے نہ گوشنت۔

سال ء ماہ پر گوزان اتنت، ہنج پیر بؤت، نوں زانتے کہ منی روچ حسابی آنت ء من مراں، گڑا انچیں پُر در دیں صوتے دپ ءے کت، کہ جبرے قصہ نہ بیت، وہدے آئی ء واہند ء صوت ء را اشٹک، پہ زہر کٹی در آسینتے ”من شتریں پوڑا ء دپ ء دانے اتاں، کہ آ روچی وتی سنگتانی دیما ایشی ء را صوت پر مات! گڑا شتر تر نہ ات کہ صوت ء بدل ء ایشی ء گردن بہ گپنتیں ء تاب بہ داتیں“۔

”لہتیں کار پہ وہد ء موہ“

پیریں گرانڈ

لہتیں گرک میثانی کرّا اتک ء چُوشِ اشِ درّائینت ”ما ء شتاپاک ء ایمن نندیں،
بلے شرط ایشیں، شتاوتی پاسپانیں کُچک ء ہمراہی ء یلہ بہ کن ء، کہ آہما دمان ء ہر چیز ء
دریت ء تُش تُش کنت۔“

گُڑا پوڑا ء بودلائیں میث برے گپ ء رضا مند بُوتنت، بلے یک پیریں
گرانڈے کہ سرے گزستگ ات، ہماہانی جبرانی نیام ء دؤر کنان ء درّائینت ء ”اے گپ
ء بیسہ ء مارا کئے بہ دنت، کہ ماگوں شتا ایمنی زندگوازینت کنیں؟“ چیا کہ کُچک مئے
پانگوئیں ء انگت شتاکا ء ء مارا بد ء لیٹین ات ء برے“

”پیریں ء چادر ء لمب ء بند“

مارء وار تگلیں

مارے مردمء رستراں لگت دینان پونزء ر سینتگ آت، چیا کہ آدزاج ء دزاج
زمین ء سرالاپ کش آت، پدا آچہ زمین ء پادا تک نہ بُوت، گُڑا آدم پہ جیو پیٹر ء شُت ء
وتی عرضے پیش گُت۔

کہ جیو پیٹر ء مہر گور آئی ء دڑا نینت ”منی اُردلگ، اگاں تو ہمے لگت دیوک
ساری ء بے وار تیناں، گُڑا ایشاں تئی لگت دینگ ء پیسردہ رند ء حیاں کنان ء وتی پاد زمین ء
ایرگُت آنت، چیا کہ۔“

مارء وار تگلیں ساد ء تریسیت۔“

نا انصافیں حد

مردے ء دیست کہ ماں زر ء یک آپی گرا بے وتی دزستیں مردماں ہوار بنگ ء
 انت، گڑا درائینت ء ”حد اسکیں نا انصافاں اے گپ ء بیچ نہ چاراں کہ یک مردے ء
 حرابی ء دزستاں زر ء مہ نپاراں، بہ زان شہر ء حراب ء ہور بے کش ء گار کن۔“
 ہے مرد کہ اے جبران آت، بہ زان ہدا مورا نی ہنوٹڈے ہم است آت، گڑا
 چر آ موراں یک مورے ء مرد ء پاد ء را وارت، چر ایشی ء آئی ء زہر ء زہر مورا نی ہونڈ
 لگت پہ لگت کنان ء پروشت ء زمین ء یک کت ء بازیں بے گناہیں مورے کشت۔ آئی ء
 چرے کار ء ناگت ء مر کر تی مرد ء دیما پد ر بوت ء درائینت ء ”شیطانیں، گر مساک بہ
 گوش نوں کجاشت تی جوانیں انصاف ء مارشت۔“

”پُچش کہ گوشت، پُچش نہ کننت“

رُوباه پہ شِکار

است آت شیرے، کہ آئیءِ دائم رُوباہے ہمراہ آت۔ آہر دیں کہ شکار ءِ سُناں
 گُڑا رُوباہ ءِ شکار درگیتک ءِ شیر ءِ آگپت ءِ کُشت آت، پداوت ماں وت بہر ءِ بانگ کُت
 آت، بلے شیر ءِ رُوباہ ءِ رادائم چرے شکاراں تُشے دست ءِ دات ءِ وت دزہ زُرت ءِ
 وارتننت، مُردنی رُوباہ شیر ءِ پرے چیز ءِ سک ناوش آت، گُڑا آئی ءِ ماں وتی دل ءِ ہے جزم
 کُت، کہ وت رَوان ءِ شکار کناں۔ بہ زان آئی ءِ بیشانی تندے ءِ دؤر کُت، کہ پلاٹے، دزّان
 ءِ براں: بلے شپانک ءِ انچو کہ آدیست، وتی کُچک ءِ سرادانتت، کہ ہما دمان ءِ آہاں رُوباہ
 گپت ءِ بورینت۔

”رُوباہ ءِ شِکار“

ٹگلیں طیب

مردے سک نادر اہ بوت۔ گڑا بازیں طیبانی کراشت، ایشاں گوشت، تئی نادر اہی اے پیس نادر اہی نے نہ انت، کہ تو ترس ے نیمے دل ے بہ دارے۔

بلے آئی اے طیبانی گپ باور نہ بوتنت ے دگہ کیلے ے گراشت، کہ ایشی ے گور آئی گوشت: ”تو مر چیکیں شپ ے روج نہ کن ے، منی ترس ایش انت، کہ من پر تو بچ گت نہ کنناں“ بلے مرد ے پُشت ماندات ے شت، گڑا طیب ے گپ پہک رد بوتنت، چیا کہ لہتیں روجان ے رند آئی ے وتی نادر اہی اشارات ے وتی بونڈاں دراتک ے تر ے تاب ے بنا بوت۔ بلے آہے پیم سیہ تریگ ات، کہ چو جن ے ات۔ آکشک ے ات، کہ گوما طیب ے دپ کپت، کہ آئی ے آئی ے مرگ ے پیش حالی داتگ ات، گور آئی ے، درائنت ے، ”منی سنگت“ تو چوں چرپ چرپے گوشے روغن پر کنگ ے آجہان ے پیداک ے، حالاں بہ دے، تو چونے ے مے ہود ے رچگیں دوست ے سنگت چون انت؟“

مرد ے پرتاہیری پتہ دات ”آہاں آپ ے حیات وارنگ، چہ زند ے کگیں غم ے گرتاں بیجلاں، بلے منی چوداں در آہگ ے اد ے آہگ ے پیش ہمود ے میر ے واجہ ہے سوڑگ ے انت، کہ کگیں طیب گرگ ے سزادینگ بہ بنت، چیا کہ آناڈاہیں مردماں وتی چند ے مرگ ے مرگ نسیگ ے انت، بہ زان آوتی ہنر ے دلیلاں آہاں زندگ دارگ ے انت۔ آترا ہوار چشیش کُلاناں گرگ ے سزادینگ ے پجار ے انت، داں من آہاناں ہے بیسہ ے مہ دیاں، کہ مردنی تو یک طیبے نئے ے بس نلگے ے، چر آہانی دست ے کُشگ ے جنگ بے“

”ٹگلیں طیب ے ساحراں رد داتگنت مردم مدام“

سیہہریں ساحر

سیہہریں ساحرے ۽ گوشگ آت، کہ آجادو ۽ ساحری حدہانی زہر ۽ قہریں تباں
 مردمانی واستہ وش ۽ لہم کُت کنت۔ ۽ اے کار ۽ بیدے من دگہ کس کُت ہم نہ کنت، پمیشا
 اے زال وتی پرے گپ ۽ الکا پ ۽ کٹ ۽ کٹائی کنان، شر آپ ۽ لاپ آت۔
 بلے لہتیں مردماں ملامت کنان ۽ آتج ۽ دیما بُرت ۽ پیش کُت، کہ اے الم ۽
 کُشگ بہ بیت، چیا کہ ایشی ۽ دوستی ۽ راستی جن ۽ شیطانان انت ۽ ہماہانی گوشگ ۽ پدا اے
 دڑستیں سل کاریاں کنگ ۽ انت۔

پرے گپ ۽ سیہہریں ساحر ملامت بُوت ۽ آئی ۽ رامرگ ۽ سزاد نیگ ۽ جار
 اش پرنیت: کہ چھے ججاں یکے ۽ درائینت ”توہے گوشگ آت، کہ من حدہانی قہراں
 مٹینان ۽ آہاں مردمانی واستہ وش ۽ مہروان کُت کنان، بلے اے چونیں گتے کہ انسان ۽
 دژمنی ۽ دیما توتی سلاہاناں چگل داتگ؟“

”ساحر ۽ بکت، بے برکتاں“

تیاب

رے رُوباہ کوری لمبے آپ ۽ ورگ ۽ مچ بونتت، بلے آپ سک زور
جنگ ۽ آت ۽ جُہل آت، پمیشا ایشاں آپ واری ۽ دل پُرکُت نہ کُت ۽ دیماشت نہ بونتت۔
نوں اے، ذرہ کور ۽ لمب ۽ اوشتوک اتنت ۽ یک ۽ دومی ۽ دلاں چنگ ۽ لاپ ۽ دینگ ۽
اتنت، کہ باندیں چه مایکے آپ ۽ مان بہ دنت، بلے یکے ہم زگ کنگ ۽ نہ آت۔

گڈی ۽ چرے بے لیس تروسکاں، یکے ۽ دل پُرکُت ۽ گوشت ”من شے پیہمیں
بگادیں ریٹے نہ آں، منارائشے ہم نہ تروسیت!، ایشیں من آپ ۽ مان دات!، بلے انچو کہ
آئی ۽ مان دات، کہ مان دینگ ۽ شرط ۽ آپ ۽ چامپان ۽ آگوں وت بُرت۔

آدگراں دیست، کہ آپ ۽ گون انت ۽ دیم پہ ترمب ۽ برگ ۽ انت اش، گڑا
ایشان دپ پچ لگوشان ۽ کوکارکُت ۽ درائینت ”واتر بیا ۽ مارا ہا جاگہ ۽ پیش دار، کہ ماہم
سلامتی آپ وارت بہ کنیں۔“

گڑا آئی ۽ ایشاناں چوش پبہ دات ”مردنی اٹوں پرے کار ۽ کنگ ۽ منارائرسگ
۽ انت: بلے ہر دیں مناکہ کور ۽ وٹس ۽ ایمنی تیاب ۽ لمب ۽ سرکُت، گڑا پرتزان ۽ من گل ۽
شاد ہی شُمارا ہا جاگہ ۽ ڈتال۔“

”من پہ تیاب حاتر ۽، ایر کپتگاں نیلیں زر ۽“

کُنری چوٹک

روباہے دزنگے ء سست ء کُنری چوٹکے ء کپت ء مان، کہ چر ایشی ء آشر چہمہ
 چیل ء حُون چکران بوت۔ گڑاروباہ ء وتی دپ ء راپچ لگو شان درائینت ”ہوڑے، ہو،
 من تئی کُمک کنگ ء اتکاں، بہ چار تو مناراچہ پیم کُت! بس بہ زان تو منارا شچی بجی کُت ء
 اِشت۔“

کُنری چوٹک ء آئی ء جبر پز وشت ء درائینت ”سنگت الم توچہ وتی قدرتاں
 ہلاس بُوہان ء بُرز ء ماں منی چوٹکاں اتک ء کپت ء، نوں ہے نامہ ء کنگاے، کہ من ترارا
 گپتنگ ء داشتنگ، بلے واجہ منی وکار دایم دگر ء گرگ ء دارگیں۔“

”چوٹک دگہ چون بہ کنت، وتی دژ مناناں حون بہ کنت“

مُساَفر

مارے ء کورے ء ماند اتگ ء آدست ء رَوَگ ء آت، وہدے آپ ء زور جاہ ء
 رست، کورے آچامپان کت ء گوں وت بُرت۔ گڑا تاب ء پیچ وراں آئی ء وتارا مرگاں
 گوری ڈنگرے ء سرگت، کہ آپ ء گون آت ء زبزان ء ککران دیم پہ ترمب ء برگ ء
 اتے۔

روبا ہے ء چم پرے ندارگ ء کپت آنت ء پر، کہ آپ ہے ڈنگرے لیٹ ء پلیٹ
 دنیان ء دیم ء وت برگ ء انت، گڑا کُوکار ء چیہال دنیان ء درائنتے ”ہری! مرچی
 ترا پہ زان شتریں مُساَفرے وتی یدار ء سواری ء رسینگ، کہ ککران ء زبزان ء زرے
 گُتارے“

”بندی کلاگ روباہ مدام، آبرگ ء بیچارگاں“

ہیرا کلیز ۽ پلوٹس¹

وہدے ہیرا کلیز ۽ حُدا ہانی کرا سربوت، گُرا جیو پیٹر ۽ پرا آئی ۽ بلا ہیں دیوان ۽ مراگس ۽ ٹاینت، بلے بیدے پلوٹس ۽ (سیر ۽ ہرگاری ۽ حُدا) آاے دگہ حُدا ہاں گوں پچ ۽ پز اہیں دلے وش اتک گت۔

وہدے پلوٹس، گورا آئی ۽ دیم پھ دیم بوت، گُرا، ہیرا کلیز ۽ وتی چم زمین ۽ سکت دانتت، دیے تری نیت ۽ ہے نامہ ۽ گت کہ بہ زان آئی ۽ گندگ ۽ نہ انت۔

جیو پیٹر، ہیرا کلیز ۽ پراے کرد ۽ بہمت، پھمیشا چر آئی ۽ پُرسیتے ”کہ تو آدگہ حُدا ہاں گوں پچیں پیشانی ۽ دست ۽ دزوہ بوتے، بلے پلوٹس ۽ بار یگ ۽ چُش گت۔“

ہیرا کلیز ۽ پتہ دات ”واجہ، پلوٹس منارا پھمیشا دوست نہ بیت، وہدے ماز میں ۽ سرا کہ ہوار انتت، گُرا من یک چیزے دائم حیاں گت، کہ آہر وہد ۽ گت ۽ بد کردانی دیوانانی براہ ات۔“

1۔ پلوٹس (Plutus) پلوٹس حُدا دولت ۽ حزا انگانی حُدا ہیں، کہ آیونان ۽ شہر کریٹ (Crete) ۽ پیدا ک بوت۔

کریٹس ۽ مات میزری ۽ کشت ۽ کشاری ۽ حُدا ”دیمیتر“ (Demeter) انت ۽ پت ”لاسیون“ (Lasion) انت۔

Ref: WWW.britannica.com, Topic

Time: 10:10 PM

Date: 02/10/2010

روباہ ء پلنگ

روباہے ء پلنگے ء نیام ء وتی قد ء کالا، بز اہداری ء ڈولدری ء بابت ء بلا ہیں گپ ء
 باوستے پادا تلگ آت، گڑا پلنگ ء درائنت ”منی جان ء پوست ء بہ چار، کہ چہ پیم بز اہدار
 ء جلو اہنا کیس، تنی کرا اے داہیں پوست گتوہ نہ کنت کہ منیگ ء درور بہ بیت“ روباہ ء
 پلنگ ء راپش پبہ پر گردینت ”تنی جان ء پوست بلے جلو اہدار ء بز اہنا کیس، بلے تنی کر ۳
 منی پیہیں عقل ء ہزاری، چاڑ گہی ء چہنا کی کجیں۔“

”ہشکیں پوست ء ڈولدری ہیچ درد ء دوانہ انت“

تاجگیاں ارس

وہدے جیو پیٹڑ دزستیں حُداہانی کار عزت ء شرب آہاناں کہ بخشانتت، بہ زان
 اے وہدے غم ادے ساڑی نہ ات: بلے وہدے ہر حُدا ء وتی بہرے کار ء کُنش کہ رستاں، گڑا غم
 ء ہم وتی بہرے کار لوٹ ات۔ جیو پیٹڑ، ہشک حیران بُوت، کہ پر آئی ء ہیج نہ متنگ ء
 سر نیتنگ ات۔

گڈی ء جیو پیٹڑ ء آئی ء را گوشت ء فیصلہ کت، کہ آئی ء را مُرتگینانی واستہ
 رچوکیں ارساں ہو رے بندوک کنگ بہ بیت۔

انچو کہ اے دگہ حُداہاں انسان وتی جند ء قربان ء ندریگ کنت، گڑا بدل ء
 آہاں، ہمینچو وٹھی رسیت کہ نا جَل بیت نا جاگہ، ہے پیم غم ء قصہ انت، کہ تو وتی رتنگیں
 مردے ء ہمنچو جیڑے ء گیر کارے، غم ء حُدا ء ارواہ دو ہمنچو گل بیت ء آپتو نوک ء
 تاجگیاں ارس دیم دنت۔

”پہ رتنگیناں مہ گرے ء مہ رتیج ارس، کہ نیاہاں پہ گزیوگ رتنگین“

رستر

جیو پیٹر ۽ پرو میتھس¹ ۽ را حکم دات، کہ آ انسان ۽ اے دگہ دوت ۽ لولکاں جوڑ بہ کنت۔ جیو پیٹر ۽ چارات، چرے اشرفیں مخلوق انسان ۽ ہے رستر، دوت، جو جگ ۽ لولک گیشتر آنت، گڑا جیو پیٹر ۽ آئی ۽ حکم دات، کہ چرے دوتاں، لہتیں دوت مردم بہ کن، کہ بلے ایشانی حساب ہمسنگ بیت۔ پرو میتھس ۽ جیو پیٹر ۽ حکم ۽ پدا ہے پیم کت، پمیشا باز مردم رستر ۽ آنت۔

”ہر انسان ۽ باطن ۽ رستر ۽ چیر“

1۔ پرو میتھس (Prometheus) یونانی مذہب ۽ یک ”ٹائی ٹن“ (TiTan) ات، کہ آس ۽ خدا انت ۽ آئی ۽ نام ۽ بزانت ۽ معنا پیش زانتی انت۔

پرو میتھس ٹائٹین ”لیپی ٹس“ ۽ بیچ انت، کہ آئی ۽ مات زری خدا ”کلے مٹی“ انت۔ پرو میتھس وہدے انسان ۽ راجوڑ کنت، گڑا آ آس ۽ چہ خدا ہاں دزیت ۽ پر آہاں ٹیکلی کنت، کہ پرے کار ۽ زوسیں خدا پر آئی ۽ پور ۽ اگر بوبان ۽ آئی ۽ راسا نکال بندیت ۽ یک شامٹینس مرگے آئی ۽ دل ۽ جگرانی ورگ ۽ ہمانی ۽ سراجوڑ کنت، کہ داں زندگ ۽ آئی ۽ بے دارت۔ لہتیں وہاں پد ”زوس“ ۽ چک ۽ ”ہیرا کلیمز“ شاہین ۽ نشانگ کنت ۽ شہیت ۽ آئی ۽ چرے تورنا کیس گزادہ در کنت۔

پیشی تزانگ

پہلپستانے کھیئے ءے راہے شتور ءے سلاہ دنیگ ءے آت، کہ تو اے دژ چک ءے داراں
 ویل کن ءے منی وڑابیا گوں مردماں ہوار ہماہانی لوگاں کد وہ بند۔
 بلے کھی ءے آچوپسہ دات ”یک زمانگے ءے من ہم تئی پیم ءے مردماں ہور ءے تور نشنگ ءے
 زندگوازی تنگ:

بلے و ہدے چر آ انساناں گوں وت بوتگیں ظلمانی تزانگاں کہ کپاں، پدا دل نہ
 گوشیت، آ ظلمانی کر اتر بہ بان ءے رواں، پمیشا من نوں پر آہانی لوگ ءے گساں و اتر نہ باں
 ءے نہ رواں“

”مہ پریں تزانگاں پیشی مہ کن دردیگ منارا زیات“

چرپ ۽ چانگال

شڪاري ۽ دام ۽ کبگي ڪپت ۽ مان، آئي ۽ بگ ۽ رادرڪت، ڪه ڪشانے، گُڙا آئي
 ۽ شڪاري ۽ دست ۽ زبندی ڪنان ۽ پريات ڪت ۽ گوشت ”منامه ڪش ۽ يله ڪن، بدل ۽ من
 تي دام ۽ آدگه ڪبگاں مُڙده وار ڪنان ۽ ڪاراں۔“
 ڪه شڪاري ۽ پڙه دات ”اڻاں، توڙي هر پيمیں چرپ ۽ چانگالیں گپ به ڪن، بلے
 نوں من ترا ڪشان ۽ ڪلاں“

”ڪُشده، ڪُشده انت، ڇچ گپ ۽ نه بيت سرپد“

کم کُجال

کرگشک، اے دگہ رسترانی تُرس ءِ ڈن دراتک نہ بُونت۔ گڑا ایشاں نہ زانت
کہ کُجاہ رُواں، اگاں ایشاں دانگے چر آ رستراں دیست کہ پر آہاں پیدا کیں، گڑا دستاں
تک بہ جن ءِ بہ تچ۔

یک روچے ایشاں دیست کہ اپسانی گلگے تراس گپتگ ءِ پر آہاں پیدا کیں، کہ
کرگشکاں دوڈر کنان ہما گورمے ءِ دوُر کنگ ءِ واستہ تزانجاناں بست، کہ چرے تُرس
آماچیں زند ءِ گہتریں کہ بُہ بکیتن ءِ بہ مریں۔

بلے آانچو کہ گورم ءِ لب ءِ رستن، کہ پگلانی بلاہیں رمے پر اے کرگشکانی
دِرک ءِ دوُران کہ اے پہ ما پیدا اکاں، چہ تُرس ءِ گورم ءِ دوُر کنان بوتان۔
گڑا چرے کرگشکاں یلے ءِ درائنت ”راستی، ماچش ہم بلاہیں کم کُجال نیں،
چش کہ فہمیتگ، بہ زان چہ ماہم باز ءِ تُرسی“۔

زور ۽ نزور

ڪورے ۽ لمب ۽ دو درپ يله ڪنگ بوت، ڪه چر ايشاں ڪيے پوپل نيگ آت ۽
دومي ڪلنڌي ۽۔

گڙاچولے ۽ اٽڪ ۽ اے دو ييناں چرے ڪورے لمب ۽ زوران ۽ گولوت برت،
ساعتے رنداے دو ييل درپ آپ ۽ سرا اوڙناگ ڪنان ۽ پڌر بوتنت۔

بلے نول ۽ ڪلنڌي ۽ درپ باز جُهد ۽ آت، ڪه وتارا چر آپول ۽ درپ ۽ دور په
داريت، پميشا پوپل ۽ ڪوڪار ڪنان ۽ درائينت ”مه ترس سنگت! من تي نزيڪ ۽ نياهان ۽
ترائفصان بارنه ڪنان“

گڙا ڪلنڌي ڪيل ۽ پسيه دنياں ۽ پوپل ۽ راگوشنت ”اے حبر ۽ من چه تو شر تر فهمان
ڪه تو گول من ڏڪ بے ورے، په زال پين زندگيل جان بچ پشت نه ڪپيت، پميشا من وتارا
دائمه دور داشنگ ۽ داراں، چيا ڪه زور مند ۽ نزور بچ پيم سنگت ۽ همبراه بوت نه ڪنال۔“
پميشا گوشتنت:

”زور ۽ زورے په داريت، نزور وتارا دور ۽ په داريت“

سُنْجَم

روباہے کورے آدست ءِ رَوَگ ءِ ڈنگراں شرمانگیشت، ہمیشا بچ سُرگ ءِ پُرگی نہ ات۔ چہراں بال کنوکیں سُنٹی گسکا نی ہزار متیں رمے ءِ دیست کہ روباہے ءِ وتارا شرمانگیشتینا سینگ ءِ بچ وڑا سُرگ ءِ پُرگی نہ انت۔ ہمیشا ایشاں درونج بندان اتک ءِ آئی ءِ بدءِ نندان جان ءِ حونا ناں شرچونسان ءِ وَران ءِ آپونز ءِ سینتگ ات۔

گڑا ایک دجگے کہ چھے کیشک ءِ گوزگ ءِ آت، پر آئی ءِ بڑگے بُوت، دَرانینتے ”منی سُرے ہسانگ، من اے سُنٹی گسکاں بال بہ دیاں، کہ ایشاں تئی حونا ناں چُونسان ءِ ترا پونز ءِ سینتگ؟“

روباہ ءِ پتہ دات ”مَنُتور واجہ دجگت، نہ لوٹیت ایشا ناں بال دئیگے۔“
دجگ ءِ پتہ گردینت ”چیا واجہ روباہ، یکے وتوڈنگراں مانگیشتیگے ءِ اے مکسک تئی حوناں سُر وَران ءِ چُونساناں، ہمیشا اے منی ذمہ داری بیت، کہ ایشاں بال بہ دیاں ءِ ترا چرے نا سُر اں بہ رکہیتاں“

روباہ ءِ دجگت ءِ اے جبرانی پتہ چُش دیاں ءِ دَرانینت ”منی واجہ! بہ چار، اے گسکاں منارا سُر وارتگ ءِ وتارا پُرگتگ، ہمیشا اے نون نامنی گیشتریں حونے وارت گت کننت ءِ ناچداں چہ بال گت ءِ سُت کناں۔ بلے اگاں تو اے بال داتاں، گڑا آدگہ نوکیں مکسک کہ سک سُدیگاں، منی پشکتیگیں حوناں چُونسان ءِ منی جند ءِ سُنت ءِ سُنْجَم کننت۔“

”نہ لوٹیت شاہوکاری ءِ، کہ منی پشکتیک بہ بنتیں گار“

بدیں نیت

مردے ۽ لاگ ۽ استلے است ات کہ یک روچے آئی ۽ ایشاناں
بارے بارے لڈات ۽ وٹش ۽ وٹشدی سفرے ۽ رہ گیت۔

تیچک ۽ صافیں کٹکے ات۔ ناکنڈے، نابیٹے، پمیشا لاگ چار دست ۽ پادروگ ۽
ات۔ بلے دیم ترا ایشاں ژیمب ۽ گراں گیت، کہ چر ایشی ۽ لاگ بارے گزانی ۽ ہنکرین ۽
رستگ ات ۽ مرگی ات۔ گڑا آئی ۽ استل ۽ دز بندی کنان ۽ درائینت ”منی بارے نیم ۽ بے زور
گوں، چیا کہ من سک ژند ۽ ژول ۽ ہلاساں۔“

بلے استل ۽ آئی ۽ گپ نہ من ات، پمیشا لاگ تتران ۽ ژیمبے ۽ کیت ۽ مٹ
کہ چر ایشی ۽ لاگ ۽ واجہ سک پریشان بٹوت، بلے پدا آ ژیمب ۽ ایر کیت، لاگ ۽ بارے
بویتک ۽ آئی ۽ پوست ۽ جت، پدا ایشاناں زرت ۽ آورت استل ۽ بڈ ۽ دات۔

نوں چرے گیشیں بارے استل، ہنکرینا رسینت، تتران ۽ ناران، برے پادے
اے دیما ۽ برے آدیما کپان اتنت۔ کہ گوں وت درائینتے ”منی دو ۽ ہمیش ات، چیا کہ
اگاں من وتی نیت بد مہ کتیں ۽ لاگ ۽ بارے نیم راہ زرتیں گوں، گڑا بدل ۽ نامناں آئی
۽ بار بڈ ۽ کنگ کیت ۽ نا کہ آئی ۽ پوست۔“

”بدیں نیت تاہ آپاں پر نیت“

گاریں برد

وازدارے ءوتی انکورے ڈگارانی پنگ ءء حاکو شنگ ءء لہنتیں بزرگر گپنگ ات، کہ آ ڈگاروں وتی کاراں دزگلاش اتنت۔ بلے وازدار کہ دومی بیل ءء ڈگاروں واتر بوت، گڑا دیستے کہ آئی ءء بردے گاریں۔ نوں آماں دل ءء ہے جیرگ ءء ات کہ اے بردالم منی ہے بزرگر ءء کارداراں دزینگ ءء برنگ۔ گڑا اے درگت ءء آئی ءء ہے بزرگ اناں تزندى ءء پُرس ات، بلے ایشاں، پتہ دات کہ ”ماے بابت ءء بچ سرپد نہیں ءء کہ تئی دزیں۔“

بلے وازدار ایشانی پرے پتہ ءء دل اکیم نہ بوت، ءء گوز ایشاں درائینتے ”من شمارا شہر ءء براں، ہمودے مستریں بُت خانہ ءء شمارا سوگند ویرا نیناں، ہر کس کہ دزیں یاد دزنیں، وت زانگ بیت۔“

وازدار ءء وتی ہے سیک داشتنگ ات، کہ اے وتارا شہر ءء چرے مستریں بُت ءء اے بچ پیمر کہینت نہ کناں، بہ زان ایشاناں ماتیں کہ چر آئی ءء منی برد ءء چیر دات بہ کناں۔ بلے وازدار زانگ ءء نہ ات کہ آہانی بُت ءء خدا ہشکین انت، پمیشا و ہدے کہ آ بزرگراں ہور بُت خانہ ءء مز نہیں تہنگانی دپ ءء سر بوت، گڑا آئی ءء گوشاں بازار ءء گزیر ءء آواز کپت کہ آ ہے جار ءء جنگ ءء ات ”بُت خانہ ءء گزان نہاد ءء قیمتی میں چیزے دزى بونگ۔ ہر کس ایشی ءء رادر بہ گیحیت بدل ءء آداد ءء دکش کنگ بیت۔“

گڑا وازدار ءء گوں وت گوشت ”نوں شر بوت، مُردنی من پدا وتی لوگ ءء پر بہ تزان ءء رواں، و ہدے کہ بُت خانہ وتی جند ءء دز ءء در گیتک نہ کنت، گڑا مادر گوہاریں کہ منی گاریں برد ءء دز ءء در بہ گیحیت۔“

”دز اں بادشاہ ءء امبار جنگ، مسیت ءء مندر اں کلاں“

روباہ ء بیر

شاہین ء روباہے بلاہیں سنگت انتنت، گڑا ایشاں ماں وتی دل ء ہے جزم گت کہ
یک ء دومی ء نزیک ء نزیک ء لوگاں بندین ء نندیں۔ ایشاں ہے پیم کنان ء یک دومی ء
حیال داری گت، انچو کہ شتریں سنگتے دومی سنگت ء حیال ء داریت۔ گڑا شاہین ء برزیں
دڑ چکے ء وتی کدوہ ء رابست ء روباہ ء ہے دڑ چک ء بُن ء رُستگیں گاہ ء کٹاں ہونڈے جت ء
لہتیں گلر آورت۔

یک روچے روباہوت ء وتی گلڑاں ورگ ء شوہاز ء دراتلگ ات۔ شاہین ہم گوں
وتی چو نکیاں شُدیک ات۔ گڑا وتی کدوہ ء دیستے کہ روباہ وتی ہونڈے نہ انت، ہمیشہ کنان روباہ
ء گلڑے گپت ء پھوت ء وتی چو نکیاں برتنت۔

وہدے روباہ کہ واتر بوت، گڑا آئی ء زانت کہ گوز آئی ء چونیں ظلم ء ناجاتی گئے
بوتگ۔ بلے آئی ء پرے ظالمی ء ہچ کوار ء ہلبوش نہ گت، چیا کہ آزانگ ء ات کہ منی
دست شاہین ء ماں نہ روٹ ء نا کہ من بیرے گپت کنان۔ ہمیشا وتی ہونڈے کش ء وپسان ء
ماں وتی دل ء شاہین ء دعاء پُسا رء ات کہ حداء آئی ء دعاء پُسا رزوت گوشداشت ء قبول
کنتنت۔ ہمد ایک زیارتے است ات، کہ ہے بازار ء مردم زیارت ء اتک انت، پس ء
کوش گت، چرے پس ء گوشاں لہتیں اکاپیں پل مردماں زیارت ء واستہ روغناں دؤر
دات، کہ شاہین ء پر ایشاں ہمیشہ کنان ء یک پلے گوشت روغناں چامیان وتی کدوہ ء برت،
کہ ہے دمان ء گوات ہم سک سترند کٹگ ء ات، کہ چر ایشی ء کدوہ ء بُن گت ء آئی ء نوک
بالیں چپیک سٹک ء کلا بھنج بُوہان ء بُن ء کپنتنت، گڑا روباہ ء دودر کنان ء شاہین ء چمانی کل ء
ایشاناں پلکاناں وتی بیر گپت۔

سوپان

یک سیہ مارے ۽ سرتز ۽ مانتر کنان ۽ سلاہ جوڑ کنو کے ۽ دکان ۽ کپت، انچو آ کہ
 شیپ گپت، گڑ امرتے کہ ٹسک ۽ زہ داریں چیزے آئی ۽ جان ۽ گٹ بُوت۔ کہ چر ایشی ۽
 درد ۽ تور شتانی گیشی ۽ آئی ۽ ہمد ایریں سوہان ۽ راز ہر ۽ زہر وتی دنتان سک دانتت کہ باشکو
 ہمیشی ۽ آسن پر آئی ۽ بورینان ۽ چُش زہ دار ۽ ٹسک کنائینگ انت ۽ آئی ۽ پوست ۽
 گر چینائینگ۔

بلے پر آئی ۽ اے پیم ۽ زہر ۽ زہر سوہان ۽ دپ ۽ کنگ ۽ نیش جنگ ۽ دگہ بچ نہ
 بُوت، بس مار ۽ دنتان نس انتت، کہ چر ایشی ۽ آہامان ۽ ایر موش بُوت۔

”سوہان ۽ جاہگ، وتی دنتانانی ناسینگ انت ۽ بس“

گرک ۽ اڀس

گرڪ ۽ تزان ۽ سر جوي ڏگارے ۽ ڪپت، بلے ايشاناں وارت اش ۽ ڪت، گُرا
هے ڪشڪ ۽ اڀس ۽ هم پيداڪ ات، که گرڪ ۽ گور آئي ۽ درائينت ”اے ڏگارے جواں
په چار، مُردني من ماں وتي دل ۽ هے گوشت که اے رستگيں جواني لائق ۽ حقدار توے،
من ايشاني جاگ ۽ وهده تئي دپ ۽ توار ۽ گوشداراں، که توچه پيم ايشاناں وڻ وڻ ۽ ٿر ٿر
ٿر ٿر ۽ جا هے ۽ ورے۔“

اڀس ۽ پنه دات ”مني سنگت!، اگاں گرڪاں جوبه وارتیں، گُرا آهاں وتي لاپ
۽ رضاء وتي گوشاناں متارينان ۽ اے اتلگ ۽ رستگيں جواناں چش په بلوہالويله نه دات ۽ په
دگراں ايرنه ڪت۔“

”آچيز که پر تو بے نفيس، باندیں که دگر ۽ مه شهارے“

غلام

یک مرگی ۽ نزوریں گر کے کہ سُده ۽ پروشنگ آت ۽ دؤر داتگ آت، چسے راہ ۽ گوزو کیس کچکے ۽ جم پر آئی ۽ کپنتت ۽ پر، کہ درآینت اش ”آھاہ! نا کوز تک، تو چو سر پدے اے سُده ۽ ترا انچوش کنگ کہ تورونش دینگ ۽ ات، مبادا کہ اے ترا مرگی بہ کنت، تو چو منی پہا چیا دلجم ۽ جو انیں کارے نہ کنئے؟“

گرک ۽ پبہ دات ”اگاں منارا جا گہے کارے بہ رسیت، گڑا منا پرے گپ ۽ ہج من ۽ بلبے پر نہ بیت کہ مہ کنانے۔“

کچک ۽ پبہ دنت ”تو گوں من بیا، من ترا ہے دمان ۽ کارے دیمان، بہ زالا من ترا وتی واہند ۽ کرا براں، بلبے روج ۽ آمانا کار بہ بندیت ۽ شپ ۽ ترا، گڑا گرک ۽ کچک دیم پہ بازار ۽ ہما مرد ۽ لوگ ۽ رہ گپتاں۔“

آجنگی ۽ سیک ۽ اتنت، کہ ناگت ۽ گرک ۽ جم کچک ۽ گردن ۽ لڑیتگیں پٹاں کپنتت ۽ پر کہ پُستے، ”تئی گردن ۽ پٹاں چے بُو تگ کہ لڑیتگ آنت؟“

کچک ۽ پبہ دات ”ہو نہہ، اے وچشیں چیزے نہ انت، اے ہے طوق ۽ کنگ کہ روج ۽ منی گت ۽ انت ۽ من گورایشی ۽ بستگاں۔“

بلے تو ہج پریشان مہ بُو کہ ترا ہم زوت ۽ دائی ہے پیس میں طوقے گور ۽ دینگ بیت “گرک ۽ ہبکہ ۽ حیرانی ہے ہجر ۽ پبہ دیمان ۽ کچک ۽ رادرا اینت ”گپ ۽ چشیں، گڑا میر کچک، تو اللہ ۽ میارے، من شتاں، چیا کہ

”آججو میں سُده لاپ گہ انت، چہ بستگیں زندگیں غلامے“

دیمادس¹

ایتھنزا سمبلیء نامی میں حبر زانت ء گوشانک دیو کیں ”دیمادس“ باسکاں تزان
 ء ات، بلے باسک آئی ء گپاں ہیچ دگوش دینگ نہ اتنت، کہ باریں آچے گوشگانٹ۔
 گڑا آئی ء وتی گوشانک ء رامہتل داران ء گوشنت ”مڑاہ دار ء گزان مہند میں
 باسکاں! من لوٹاں کہ شہارا ایسوپ ء قصہ ء گوش بہ داریناں“
 گوئے گپ ء باسک وتی گوشاناں ہمائی ء نیمگاروپان قصہ ء گوشدارگ ء ساڑی
 بو تنت۔

کہ دیمادس ء قصہ بندات کت۔

”یک رندے دیمیتہر، پیلیپستان ء کیسے ہوری ء رَوگ ء اتنت، کہ رَوان
 رَوان ء ایشانی راہ ء یک کورے کپت، بلے گوزگ ء اے کور ء پُہل پر نیست ات۔ گڑا
 پیلیپستان ء بال کنان ء کپیس ء اوژناگ کت ء آدست ء شتاں۔“
 گوئے گپ ء ”دیمادس“ اوشتا ء ہیچ ء نہ گوشنت۔
 ساعتے ء رند ایتھنزا سمبلی ء باسکاں کوکار کنان ء چر آئی ء پُرس ات۔
 ”گڑا دیمیتہر“ ء احوال؟ دیمادس ء پتہ دات ”دیمتر گوں شماسک نارضائیں، چیا
 کہ شہاراج ء جیرہ یل داتگ انت ء ایسپ ء قضہانی گوشدارگ ء علمائے۔“

1 - دیمادس (Demades): BC 319 ء ایتھنزا پیدا بوگ۔ نامداریں حبر زانت ء گوشانک دیو کے ات ء ایتھنزا سمبلی ء مزن

شہا ء پُرمز ایں باسکے ات، کہ 380 ء بیران بوت۔

۲ دیمیتہر (Demeter): گریک متھالوجی ء خدا ہیں گرونس ء ربیئا (Rhea) ء جنکلیں ء خدائیں زوس ء لوگ بانکیں۔ دیمیتہر کشت ء
 کشاری ء خداندانت کہ آئی ء نامہات ء نشونداری ء کنت (رجانکار)